ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة : إيفا دويشيان

1500 Լ.Ո. 82ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 250 (23065) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2009 10 ԷՋ

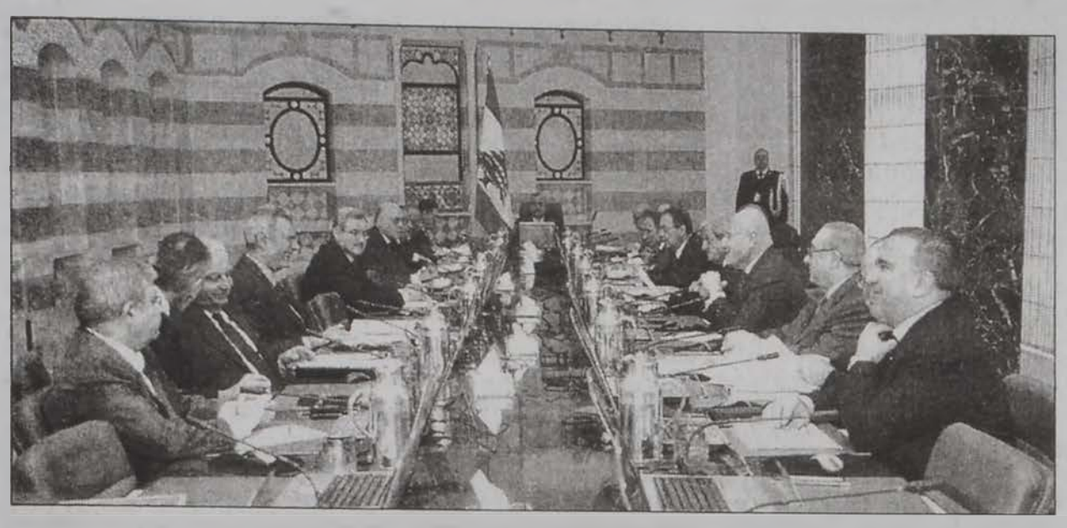
ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԻ ՀԱՄԱՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐԸ 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐԻՆ ԵՐԵՒԱՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԵՆ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ եւ տեղեկատուութեան վարչութեան պետի պաշտօնակատար Տիգրան Բալայեան երէկ «Ապատութիւն» ռատիոկայանին փոխանցած է, որ ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակի համանախագահները 20 յունուարին Երեւան պիտի այցելեն:

Մինսքի խմբակի ամերիկացի համանախագահ Մեթիու Պրայզա ապրպէյճանական «Թրենտ» լրատու գործակալութեան յայտնած է, որ շրջան այցելութեան ընթացքին միջնորդները 19 յունուարին Պաքու պիտի այցելեն:

«Կախուած քննարկումներուն ընթացքէն՝ յոյսով ենք, որ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահները համաձայնին հանդիպիլ յունուարի վերջին օրերուն ընթացքին», ըսած է Պրայզա:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՐՑԸ

Կառավարութիւնը երէկ Պաապտայի մէջ գումարեց երկրորդ նիստ մը շարունակելու համար 2009-ի պետական պիւտճէին, ինչպէս նաեւ այլ հարցերու քննարկումը:

Նիստին նախագահեց հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման եւ ներկայ գտնուեցաւ վարչապետ Ֆուատ Սինիորա:

Նիստէն առաջ նախագահ Սլէյման եւ վարչապետ Սինիորա ունեցան քառորդ ժամուան դռնփակ հանդիպում մը:

Բացակայեցան նախարարներ էլիաս Մուր, Թալալ Արսլան, Ղազի Արիտի, Մոհամմետ Խալիֆէ, Մոհամմետ Սաֆատի եւ Իպրահիմ Նաժժար:

Հինգ ժամ տեւած նիստէն ետք տեղեկատուութեան նախարար Թարեք Մըքրի յայտնեց, որ կառավարութիւնը իր այս նիստին ընթացքին շարունակած է 2009-ի պետական պիւտճէի նախագիծին քննարկումը, սակայն տակաւին ամբողջութեամբ չէ աւարտած այդ աշխատանքը նկատի ունենալով այդ առաքելութիւնը բծախնդիր կերպով եւ խնամքով կատարելու անհրաժեշտութիւնը:

Մըքրի յայտնեց, որ կառավարութիւնը որոշած է մասնակցիլ որեւէ վեհաժողովի եւ կը մաղթէ, որ Արաբական լիկայի առաջարկած վեհաժողովին ընթացքին արաբական երկիրները դուրս գան միասնական կեցուածքով:

Մըքրի աւելցուց, որ նախագահ Սլէյման համաձայն է, որ արաբական վեհաժողով մը գումարուի քննարկելու համար Կազայի դէմ իսրայէլեան ռմբակոծումները կասեցնելու հեռանկարները:

Մըքրիի կատարած յայտարարութենէն ետք մշակոյթի նախարար Թամմամ Սալամ գուժեց վաստակաւոր արուեստագէտ Մանսուր Ռահպանիի մահը նշելով, որ հանգուցեալ Մ. Ռահպանին Լիբանանի համար արուեստի հսկայ արժէք մը կը ներկայացնէ, ինչպէս նաեւ լիբանանցիներուն ծգած է մեծ կտակ մը:

Նշենք, որ նախանցեալ երեկոյեան ժամը 6:30-ին կառավարութիւնը Պաապտայի մէջ գումարեց արտակարգ նիստ մը նախագահութեամբ հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյմանի եւ ներկայութեամբ վարչապետ Ֆուատ Սինիորայի:

Նիստին ընթացքին կառավարութիւնը որոշեց բջիջային հեռածայնի «Ալֆա» ընկերութեան վարչութիւնը յանձնել «Էօրասքոմ» ընկերութեան, իսկ «Էմ. Թի. Սի. Թաչ» ընկերութեան վարչական աշխատանքները յանձնել «Զէյն» ընկերութեան:

Նշենք, որ կառավարութիւնը քննարկեց նաեւ 2009-ի պետական պիւտճէի նախագիծը:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ՉԻՆԵԱԼՆԵՐ ԴԷՄ ԿԸ ԴՆԵՆ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Պաղեստինեան դիմադրութեան զանազան խմբաւորումներ յայտարարեցին, որ Կազայի մէջ շարունակուող բախումներուն ընթացքին սպանուած են շարք մը իսրայէլացի զինուորներ եւ վիրաւորած բազմաթիւ ուրիշներ:

Իսրայէլեան ուժեր կը փորձեն յառաջանալ դէպի Կազայի խորքը եւ կը շարունակեն բուռն կերպով ռմբակոծել Կազայի տարբեր շրջաններ: Իսրայէլեան ռմբակոծումներուն պատճառով երէկ պաղեստինցի զոհերուն թիւը բարձրացաւ 971-ի, իսկ վիրաւորներունը 4418-ի:

Համասի զինեալ թեւ Քասսամի ջոկատները յայտարարեցին, որ Պէյթ Լահիայի մէջ ականուած բնակարան մը պայթեցնելով սպաննած են իսրայէլացի սպայ մը եւ չորս այլ զինուորներ:

Իսրայէլեան ուժեր բուռն դիմադրութեան հանդիպեցան, երբ փորձեցին Կազա քաղաքին ուղղութեամբ յառաջանալ մասնաւորաբար Զէյթուն թաղի եւ քաղաքին հարաւ-արեւմուտքը գտնուող Թել Հաուայի առանցքներուն ճամբով:

Ժողովրդային դիմադրութեան յանձնախումբերու զինեալ թեւ Նասեր Սալահէտտինի ջոկատները յայտնեցին, որ պաղեստինեան դիմադրութեան մարտիկները յաջողած են քանդել իսրայէլեան շարք մը մեքենաներ, որոնց շարքին հրասայլեր եւ զինուորական **թրաքթէորներ**:

Միւս կողմէ, բրիտանական «Ինտիփենտընթ» օրաթերթը հաղորդեց, որ իսրայէլեան նախարարաց խորհուրդը Կազայի

Շար.ը՝ էջ 2

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԸ

Հայաստանի նախագահի մամլոյ գրասենեակը կը հաղորդէ, որ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան երէկ ընդունած է Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան ընդհանուր քարտուղար Նիքոլայ Պորտիւժան:

Հայաստան ներկայիս կը նախագահէ Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան եւ կազմակերպութեան խորհուրդի նախագահ Սերժ Սարգսեան Նիքոլայ Պորտիւժայի հետ քննարկած է կազմակերպութեան հերթական ժողովի նախապատրաստութեան եւ օրակարգի ծեւաւորման հետ կապուած հարցեր:

Հայաստանի նախագահը կարեւոր նկատած է Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան գործունէութեան մնայուն կատարելագործումը, եւ նշած է, որ ատիկա կարելիութիւն պիտի տայ աւելի արդիւնաւէտ կերպով դէմ դնելու ժամանակակից մարտահրաւէրներուն:

Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան գործունէութեան իբրեւ առանցքային ուղղութիւններէն մէկը նկատելով զինուորական-քաղաքական փոխադարձ գործակցութիւնը Հայաստանի նախագահը ըսած է, թէ Հայաստան պիտի շարունակէ իր ջանքերը միացեալ աշխատանքը համակարգելու, գործակցութեան ներուժը աւելի լիարժէք ու արդիւնաւէտ օգտագործելու ուղղութեամբ: Խօսուած է նաեւ կազմակերպութեան առջեւ դրուած հիմնական խնդիրներուն եւ անոնց լուծման ուղիներուն մասին:

Դարձեալ երէկ, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան ընդունած է Նիքոլայ Պորտիւժան:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ եւ տեղեկատուութեան վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, որ Էդուարդ Նալբանդեան եւ Նիքոլայ Պորտիւժա քննարկած են Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան մէջ Հայաստանի նախագահութեան եւ կազմակերպութեան իրականացնելիք միջոցառումներուն վերաբերող հարցեր:

ԷՐՏՈՂԱՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԴԷՄ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ԵՒ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ՄԱԿ-Ի ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՉԵՆԹԱՐԿՈՒԻԼ

Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ էրտողան քննադատեց ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդը Կազայի մէջ պատահածին ի տես իր կրաւորականութեան համար, եւ անկէ պահանջեց Իսրայէլի դէմ պատժամիջոցներ հաստատել:

Միւս կողմէ, Թուրք սպառողներու միութիւնը թուրք քաղաքացիներուն կոչ ուղղեց **պոյքոթի** ենթարկելու ամերիկեան, բրիտանական եւ իսրայէլեան արտադրութիւնները առ ի հակադարձութիւն Կազայի դէմ իսրայէլեան յարձակումին Ուաշինկթընի եւ Լոնտոնի անսահման զօրակցութեան:

Անգարայի մէջ իշխող Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութեան մէկ փառատօնին ընթացքին էրտողան յայտարարեց, որ աշխարհը Կազայի մէջ Իսրայէլի գործադրած «վայրագ ջարդերը» կը դիտէ, եւ ձայն չի հաներ, «կարծես պատկերասրահի մէջ շարժանկար մը կը դիտէ»:

Ան միջազգային ընտանիքէն եւ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդէն պահանջեց Իսրայէլի դէմ պատժամիջոցներ որդեգրել Ապահովութեան խորհուրդի բանաձեւին ենթարկուիլ մերժելուն համար, հակառակ բանաձեւի պարտադիր բնոյթին:

Էրտողան վստահեցուց, որ իր երկիրը Ապահովութեան խորհուրդի բանաձեւերուն հետ նոյն ձեւով պիտի վարուի, եթէ այս հարցով Իսրայէլին խիստ կերպով դէմ չդրուի:

Թուրքիոյ վարչապետը յայտնեց, որ Իսրայէլը Կազայի մէջ մարդկութեան դէմ ոճիր գործելով ամբաստանելը չի նշանակեր, թէ ինք հակասեմական է նշելով, որ նախօրօք արդէն իսկ հակասեմականութիւնը եւս մարդկութեան դէմ ոճիր կոչած է: Բայց եւ այնպէս, էրտողան ըսաւ, թէ լրատուամիջոցները հրեաներուն զօրակցելով Կազայի դէմ յարձակումին իրողութիւնները կ'աղաւաղեն:

Միւս կողմէ, Թուրք սպառողներու միութիւնը նախանցեալ օր հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որ կը պարունակէր ամերիկեան եւ բրիտանական կարգ մը արտադրութիւններու անուններ, եւ թուրք քաղաքացիներուն կոչ ուղղեց զանոնք չգնել «առ ի հակազդեցութիւն իսրայէլեան բռնագրաւման ուժերուն ամերիկեան եւ բրիտանական անսահման զօրակցութեան»:

Այդ արտադրութեանց շարքին էին **«Քոքա Քոլա»**, **«Փեփսի»**,

Շար.ը՝ էջ 10

ՊՈՒՇ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ ճորճ Պուշ Իրաքի մէջ Հայաստանի գինեալ ուժերու առաքելութեան աւարտին առնչութեամբ նամակ մը յղած է Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանին երախտագիտութիւն յայտնելով Հայաստանի կառավարութեան ու ժողովուրդին 2005 թուականէ ի վեր Իրաքի բազմազգի ուժերու կազմին մէջ հայկական ուժերուն մասնակցութեան համար:

Հայաստանի նախագահի պաշտօնական կայքէջին մէջ տեղադրուած լրատուութիւնը կը հաղորդէ, որ Պուշ «առաջնակարգ գոհունակութիւն յայտնած է» փոխադրումներու ու շարասիներու անվտանգութեան ապահովման, ականազերծման եւ բժշկական օգնութեան հարցերուն մէջ հայկական ուժերուն ցուցաբերած օժանդակութեան համար:

«Միացեալ Նահանգներ կ'ակնկալեն շարունակել հետագայ համագործակցութիւնը Հայաստանի հետ ընդհանուր հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցերուն շուրջ Հարաւային Կովկասի եւ ամբողջ աշխարհին մէջ», մասնաւորապէս կ'ըսուի ճորճ Պուշի նամակին մէջ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԻ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՀԱՄԱԶԵԿՈՒՅՈՂՆԵՐԸ ՎԱՂԸ ԵՐԵՒԱՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԵՆ

Եւրոպական խորհուրդի Խորհրդարանական վեհաժողովի դիտարկումի յանձնախումբի համազեկուցողներ ճոն Փրեսքոթ, ժորժ Քոլոմպիէ եւ յանձնախումբի քարտուղար Պաս Քլայն վաղը Երեւան պիտի այցելեն:

Ըստ Հայաստանի Ազգային ժողովի հասարակութեան հետ կապերու վարչութեան հաղորդագրութեան, համազեկուցողներու այցելութեան ընթացքին հանդիպումներ նախատեսուած են Եւրոպական խորհուրդի ընդհանուր քարտուղարի յատուկ ներկայացուցիչ Սիլվիա Ջեհէի, Հայաստանի ընդհանուր դատախազ Աղուան Յովսէփեանի, Ազգային անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արթուր Պաղտասարեանի եւ մարդկային իրաւանց պաշտպան Արմէն Յարութիւնեանի հետ:

Խորհրդարանին մէջ Ազգային ժողովի նախագահ Յովիկ Աբրահամեան, Եւրոպական խորհուրդի Խորհրդարանական վեհաժողովին մէջ Ազգային ժողովի պատուիրակութեան ղեկավար Դաւիթ Յարութիւնեան, 1 - 2 մարտի իրադարձութիւններու եւ անոնց պատճառներու ուսումնասիրութեան ժամանակաւոր յանձնախումբի նախագահ Սամուէլ Նիկոյեան եւ փորձագէտներու փաստահաւաք խումբի անդամները պիտի ընդունին համազեկուցողները:

Նախագահ Սերժ Սարգսեան վաղը պիտի ընդունի ճոն Փրեսքոթը եւ ժորժ Քոլոմպիէն:

Յաջորդ օրը համազեկուցողները եւ յանձնախումբի քարտուղարը Երեւանէն պիտի մեկնին:

Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի գլխաւորած Հայ ազգային քոնկրեսէն եւ Ազգային ժողովի միակ ընդդիմադիր ժառանգութիւն խմբակցութենէն «Ազատութիւն» ռատիոկայանին փոխանցած են, որ համազեկուցողներուն հետ հանդիպման առաջարկ առայժմ չէ ներկայացուած իրենց:

Յայտնենք, որ Եւրոպական խորհուրդի Խորհրդարանական վեհաժողովի նստաշրջանը պիտի կայանայ 26 - 30 յունուարին: Դիտարկումի յանձնախումբը 17 դեկտեմբեր 2008-ի իր նիստին ընթացքին առաջարկած էր վեհաժողովին մէջ Հայաստանի պատուիրակութիւնը զրկել ձայնի իրաւունքէն:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ 1 ՄԱՐՏԻ ԽՌՈՎԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՑՈՎ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ 9 ՀՈԳԻԻ ՆԵՐՈՒՄ ՇՆՈՐՀԵՑ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան հրամանագիր մը ստորագրած է 1 մարտ 2008-ին Երեւանի մէջ տեղի ունեցած զանգուածային խռովարարութիւններուն մասնակցելու, ապօրինի զէնք, զինամթերք, պայթուցիկ նիւթեր ծեռք բերելու, գործածելու, տեղափոխելու, կրելու, ինչպէս նաեւ իշխանութեան ներկայացուցիչներուն նկատմամբ բռնութիւն գործադրելու համար 2-4 տարիով դատապարտուած 9 հոգիի եղիշէ Գրիգորեանին, Կարէն Թարխանեանին, Աւետիք Ղոնջեանին, Կարլեն Մանուչարեանին, Արմէն Մովսիսեանին, Յարութիւն Մկրտչեանին, Նորիկ Յարութիւնեանին, Սարգիս Պարունակեանին եւ Ռաջու Պետրոսեանին ներում շնորհելու համար:

Հայաստանի նախագահի մամլոյ գրասենեակը կը հաղորդէ, որ նախագահ Սերժ Սարգսեան ներման հրամանագիր ստորագրելու որոշումը տուած է հաշուի առնելով ինչպէս դատապարտուածներուն կողմէ Հայաստանի նախագահին ուղղուած ներման խնդրագիրները, նոյնպէս ալ անցեալին դատապարտուած չըլլալը, բրեական գործի եւ այլ ընտանեկան ու առողջական հանգամանքները:

Ներման խնդրագիրներու հիման վրայ Հայաստանի նախագահ Ս. Սարգսեան 3 դեկտեմբեր 2008-ին յատուկ հրամանագիրով ներում շնորհած էր նաեւ 3 դատապարտեալներու:

ՊԱՍՊՏԱՅԻ ՄԷՋ

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման երէկ նախագահական պալատին մէջ ընդունեց Երուսաղէմի գերագոյն խորհուրդի մէկ պատուիրակութիւնը գլխաւորութեամբ յանձնախումբի ընդհանուր քարտուղար Օսման Ապու Ղարպիէի եւ ներկայութեամբ Լիբանանի մէջ Պաղեստինեան իշխանութեան ներկայացուցիչ Ապպաս Զաքիի:

Պատուիրակութիւնը նախագահ Սլէյմանին ներկայացուց իր ունեցած բոլոր հաղորդակցութիւնները արաբական եւ միջազգային մակարդակներու վրայ, որպէսզի ազատագրուի Երուսաղէմը եւ Կազայի դէմ 18 օրէ ի վեր գործուող իսրայէլեան ռմբակոծումները կասեցուին:

Հանդիպումէն ետք Ապու Ղարպիէ յայտնեց, որ Կազայի մէջ Իսրայէլի գործած աւերն ու քանդումը, ինչպէս նաեւ մարդկութեան եւ օրէնքին դէմ գործուած ոճիրները քննարկումի առարկայ դարձած են նախագահ Սլէյմանի հետ:

Ան նկատել տուաւ, որ նախագահ Սլէյման պատրաստակամութիւն յայտնած է այս հարցով ամէն ջանք ի գործ դնելու առումով:

Ապու Ղարպիէ նկատել տուաւ նաեւ, որ նախագահ Սլէյման բարձր գնահատած է Երուսաղէմի մշակութային եւ հոգեւոր կարեւորութիւնը. ան մաղթեց, որ Արաբական լիկայի արտակարգ վեհաժողովը հարկ եղած որոշումները տայ կասեցնելու համար Կազայի դէմ գործուող ռմբակոծումները:

Նախագահ Սլէյման ընդունեց նաեւ երեսփոխան Ահմետ Ֆաթֆաթը, որուն հետ քննարկեց Կազայի իրադարձութիւնները:

ԻՏԱԼԻՈՅ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Իտալիոյ պաշտպանութեան նախարար Ինիասիօ Լարիսա երէկ Իտալիայէն ժամանեց Լիբանան այցելելու համար հարաւային Լիբանանի մէջ տեղակայուած ՖԻՆԻՒԼ-ի միջազգային խաղաղապահ ուժերուն մաս կազմող իտալական ջոկատին:

Պաշտպանութեան նախարար էլիաս Մուր Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ դիմաւորեց Լարիսան ներկայութեամբ Լիբանանի մէջ Իտալիոյ դեսպան Կապրիէլ Քիքիայի, լիբանանեան բանակի հրամանատար զօր. ժան Քահուաժիի ներկայացուցիչ զօր. Ահմետ Մըքտատի, օդակայանի ապահովական կառոյցի պատասխանատու զօր. Ուաֆիք Շըքէյրի եւ շարք մը սպաներու:

Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ Մուր աշխատանքային հանդիպում մը ունեցաւ իտալացի իր պաշտօնակիցին հետ: Քննարկուեցան լիբանանեան եւ շրջանային իրադարձութիւնները նկատի ունենալով յատկապէս այն իրականութիւնը, որ հարաւային Լիբանանի մէջ ՖԻՆԻՒԼ-ի հրամանատարութիւնը ստանձնած է զօր. Քլաուտիօ Կրացիանօ:

Հանդիպումէն ետք Լարիսա ՖԻՆԻՒԼ-ի ուղղաթիռներէն մէկուն միջոցով ուղղուեցաւ հարաւ, իսկ Մըր օդակայանին մէջ կատարեց շարք մը յայտարարութիւններ, որոնց մէջ նշեց, որ Լարիսա հաստատած է հարաւային Լիբանանի մէջ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 բանաձեւի գործադրութեան կարեւորութիւնը, ինչպէս նաեւ լիբանանեան բանակին նկատմամբ Իտալիոյ զօրակցութիւնը, յատկապէս օդուժի մարզին մէջ:

Մըր նշեց, որ ինք իր կարգին շեշտած է, թէ հարաւային Լիբանանը դէպի Իսրայէլ հրթիռարձակում կատարելու յենարան չէ եւ ընդգծած է, թէ Լիբանան կառչած կը մնայ թիւ 1701 բանաձեւի գործադրութեան եւ այդ ծիրին մէջ աւելցուցած, թէ Լիբանանի կառավարութիւնը, որուն մաս կը կազմեն լիբանանեան քաղաքական բոլոր ուժերը, դատապարտած է հարաւային Լիբանանէն Իսրայէլի դէմ կատարուած հրթիռարձակումը:

Մըր ըսաւ, ընդունելի չէ, որ ահաբեկչական որեւէ կողմ լիբանանեան բանակը մղէ դէպի պատերազմ մը, որ կը ծառայէ Իսրայէլի շահերուն: «Լիբանանեան բանակին տրուած հրահանգները յստակ են եւ մենք կը մերժենք սպանդները հարաւային Լիբանան փոխադրել», ըսաւ Մըր:

«ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ՀԵՌՈՒ ՊԱՀՈՂԸ ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺՆ Է»

Կ'ԸՍԷ ՆԱՈՒԱՖ ՄՈՒՍԱՈՒԻ

Հզպալլայի արտաքին յարաբերութեանց պատասխանատու Նաուաֆ Մուսաուի երէկ ընդունեց Լիբանանի մէջ ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի անձնական ներկայացուցիչ Մայքըլ Ուիլիըմզը, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ Կազայի դէմ գործուած իսրայէլեան ռմբակոծումներն ու վայրագութիւնները:

Հանդիպումէն ետք Մուսաուի յայտնեց, որ Կազայի մէջ իսրայէլեան սպանդները եւ պաղեստինցի քաղաքացիներուն դէմ գործուող ոճիրները կասեցնելու առումով փաստուած միջազգային ծախողութիւնը եւ այդ ոճիրներուն նկատմամբ ցուցաբերուած լուռ կեցուածքները, որոնք մեղսակցութիւն կը նկատուին ցոյց կու տան եւ կը փաստեն, թէ որեւէ ազգի համար ինքնապաշտպանութեան միակ միջոցը զինեալ դիմադրութիւնն է: «Իսկ լիբանանցիները այսօր պիտի չվարանին Դիմադրութեան ծիրին մէջ իրենց զինուորական կարողութիւնները զօրացնելու, որովհետեւ իսրայէլեան վայրագութիւնները Լիբանանէն հեռու պահողը Դիմադրութեան ուժն է, իսկ Դիմադրութեան տկարութեան պարագան Իսրայէլը պիտի քաջալերէ վերստին Լիբանան ներխուժելու», ըսաւ ան:

Մուսաուի շեշտեց, որ որեւէ ժողովուրդ իր զէնքէն եւ դիմադրութենէն զրկելը ուղղակի մեղսակցութիւն կը նկատուի այդ ժողովուրդին դէմ գործուած սպանդներուն եւ ոճիրներուն, իսկ միջազգային եւ արաբական կազմակերպութիւններու որոշումներուն վստահիլը դատարկութեան ետեւ վազելու համազօր է:

ՍԷՅԻՏ ՆԱՍՐԱԼԼԱ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՈՒԱԹՄԷՆ

Հզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սէյիտ Հասան Նասրալլա երէկ ընդունեց Պաղեստինի ազատագրութեան ժողովրդավարական ճակատի ընդհանուր քարտուղար Նայէֆ Հաուաթմէն, որուն հետ քննարկեց Լիբանանը յուզող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ Կազայի մէջ արձանագրուող իսրայէլեան բռնարարքներն ու սպանդները:

Հանդիպումէն ետք Հզպալլայի հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ նշուեցաւ, որ քննարկուած են նաեւ այն մարտահրաւէրները, որոնք կը սպառնան Միջին Արեւելքին եւ իսլամ ժողովուրդին:

Իր կարգին Հաուաթմէ յայտնեց, որ իսրայէլեան այս վայրագութիւնները հետեւանք են 17 տարուան ընթացքին արձանագրուած անհեթեթ բանակցութիւններուն եւ ծրի զիջումներուն. ան նկատել տուաւ, որ պաղեստինցիները իրենց հարցին այլ լուծում չունին, բացի Դիմադրութենէն:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՏՆՁԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՒԵԼԻ ՅԱՃԱԽԱԿԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

Լիբանանեան բանակի հրամանատարութիւնը երէկ հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ ան նշեց, թէ իսրայէլեան հետախուզական երկու օդանաւեր նախանցեալ երեկոյեան ժամը 22:10-էն մինչեւ 23:20 ոտնձգութիւն գործեցին Լիբանանի օդային սահմաններուն դէմ խախտելով ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 բանաձեւը:

Անոնք ցած մակարդակի վրայ թռիչքներ կատարեցին Մազարեի Շեպաայի, Պընթ Ժպէյլի, Քֆարքիլայի, Շեքքայի, Արքուպի, Հասպայայի, Ժեզզինի, Ժապալ Պարուքի, Թիպէի, Տէյր Միմասի, հարաւային Լիբանանի եւ Ալմա Շաապի, Սայտայի, Սուրի, Նապաթիէի, Իքլիմ Թուֆահի, Այթարունի, Խիամի, Թըպնինի եւ Պալպեքի վերեւ եւ հասան մինչեւ Մերժահիուն եւ հիւսիսային Լիբանան, ապա Ռըմէյշի վրայով ուղղուեցան դէպի բռնագրաւեալ հողեր:

Այլ հաղորդագրութեամբ մը բանակը տեղեկացուց, թէ իսրայէլեան օդուժը երէկ կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին խզած է լիբանանեան օդային սահմանն ու ձայնային պատը եւ թռիչքներ կատարած Նապաթիէի, Խարտալիի, Մերժահիունի, Խիամի, Քֆարքիլայի եւ Նաքուրայի վերեւ:

Նոյն հաղորդագրութեան մէջ նշուեցաւ, որ իսրայէլեան օդուժը կեղծ յարձակումներ կատարած է եւ առաջին անգամ ըլլալով նետած ջերմութեան փուչիկներ:

Նշենք, որ հարաւային Լիբանանի մէջ ՖԻՆԻՒԼ-ի միջազգային խաղաղապահ ուժերը եւ լիբանանեան բանակը բազմացուցին իրենց շրջուն ջոկատները, որպէսզի հարաւային Լիբանանի մէջ ապահովական կայունութիւնը պահպանուի:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան ուժերը իրենց կարգին խստացուցած են սահմանային հսկողութիւնը Կապոյտ գիծին մօտ:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ՉԻՆԵԱԼՆԵՐ ԴԷՄ ԿԸ ԴՆԵՆ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

վրայ յարձակումին հարցով երկփեղկուած է: Ըստ օրաթերթին, արտաքին գործոց նախարար Ցիփի Լիվնի եւ պաշտպանութեան նախարար Էհուտ Պարաք ճնշում կը բանեցնեն զինուորական գործողութիւնը կանուխ աւարտելու, իսկ վարչապետ Էհուտ Օլմերթ կը պնդէ ճակատումը մինչեւ վերջ շարունակելու անհրաժեշտութեան վրայ:

Լիվնի յայտնեց, որ Կազայի մէջ իսրայէլեան գործողութիւնը իսկապէս կը ծառայէ պաղեստինցի ժողովուրդի եւ շրջանին մէջ արաբական չափաւորական պետութեանց շահերուն:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան քաղաքական աղբիւր մը «Հաարեց» օրաթերթին յայտնեց, որ զինադադարը ոչ այնքան համասէն կախեալ է, որքան Եգիպտոսէն: Անիկա նշեց, որ յառաջիկայ 48 ժամը վճռորոշ պիտի ըլլայ զինադադարի հաստատման տեսակէտէն եւ Իսրայէլ չէ հրաժարած գործողութեան երրորդ հանգրուանի շղթայազերծման ընտրանքէն:

Օրաթերթը ընդգծեց, որ Օլմերթ շարք մը երկիրներու ղեկավարներուն պատգամներ ուղղած է, թէ Իսրայէլ կը փափաքի քաղաքական բոլոր ջանքերուն սպառման սպասել, նախքան ցամաքային իր գործողութիւնը ընդլայնելը: Այս ուղղութեամբ Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարի խորհրդական Ամոս Կիլատ այսօր դարձեալ պիտի ուղղուի Գահիրէ:

ԿՈՉՆԱԳԻՐ

Առ Ժաք Մարգուանեան

Լիբանանի հայոց դատաստանական խորհուրդը ձեզ կը հրաւիրէ անձամբ կամ ձեր փոխանորդին միջոցով ներկայ գտնուելու դատաստանիս նիստին՝ յառաջիկայ 14 փետրուար 2009-ին, կէսօրէ առաջ ժամը 10:00-ին: Նիստին ընթացքին պիտի քննուի ձեր ընտանեկան հարցը:

Վայր՝ Ս. Աստուածածին եկեղեցի, Նոր Ատանա:

ԴԻՒԱՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ

ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

ՊԸՐՐԻ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԿԱԶՄԱՅԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄԻՋԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՆԻՍՏԻ ՄԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ մեկնեցաւ Պոլիս, ուր պիտի մասնակցի Իսլամական խորհրդաժողովի կազմակերպութեան մաս կազմող երկիրներու խորհրդարաններու նախագահներու նիստին, որուն ընթացքին պիտի քննարկուին Կազայի մէջ գործուող իսրայէլեան վայրագութիւններուն եւ սպանդներուն կապուած հարցեր:

ՁՕՐ. ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՍԱՄԻՐ ՔԱՆԹԱՐԸ

Հանրապետութեան նախկին նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ կէսօրէ առաջ իր բնակարանին մէջ ընդունեց իսրայէլեան բանտերէն ազատ արձակուած աւագ արգելափակեալ Սամիր Քանթարը, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

Հանդիպումէն ետք Քանթար նշեց, որ նախագահ Լահուտ հիմնական դերակատարութիւն ունեցած է Դիմադրութիւնը պաշտպանելու առաքելութեան եւ լիբանանցիներուն արաբականութեան ու միասնականութեան պաշտպանութեան մէջ:

«Նախագահ Լահուտի գործունէութիւնը խիստ քաջալերելի է եւ մեծ արժէք կը ներկայացնէ, յատկապէս այն առումով, որ ան լիբանանցիներուն խիղճը եղած է, ինչպէս նաեւ Դիմադրութիւնը պաշտպանելու եւ Լիբանանը ազատագրելու կամքը», ըսաւ Քանթար:

Լահուտի այցելեց նաեւ Թատմոն կուսակցութեան նախագահ Էմիլ Ռահմէ:

ՄԱՆՍՈՒՐ ՌԱՀՊԱՆԻ ԿՆՔԵՑ ԻՐ ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒՆ

Լիբանանցի վաստակաւոր արուեստագէտ Մանսուր Ռահպանի երէկ «Օթել Տիէօ» հիւանդանոցին մէջ կնքեց իր մահկանացուն երկարատեւ հիւանդութենէ ետք:

Մանսուր Ռահպանի ծնած է 1925-ին, Անթիլիաս Իր եղբօր Ասի Ռահպանիի հետ Լիբանանի եւ ամբողջ արաբական աշխարհին մէջ ներկայացուցած է երաժշտախառն թատերախաղեր անոնց իբրեւ հիմնական հերոս ունենալով լիբանանցի նշանաւոր երգչուհի Ֆէյրուզը:

1986-ին իր եղբօր Ասիի մահէն ետք, Մանսուր առաջին անգամ ըլլալով ներկայացուց *«Սայֆ 840»* թատերախաղը իբրեւ հերոս ունենալով վաստակաւոր երգիչ Ղասսան Սալիպան, ապա իրերայաջորդ թատերախաղեր ներկայացուցած է, ինչպէս *«Ուասիա»*, *«Մուլուք Թաուաէֆ»*, *«Մութանապպի»*, *«Հոքմ Ռաայան»*, *«Սոքրաթ»* եւ *«Աուտաթ Թայէր Ֆիհիք»*ը, որ տակաւին կը ներկայացուի *«Քազիհօ տիւ Լիպան»*ի մէջ, մինչեւ յառաջիկայ 27 փետրուար:

Մ. Ռահպանիի յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ ուրբաթ օր, կէսօրէ ետք ժամը 3:30-ին:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

●Յարութիւն Մնջրեանի մահուան առիթով՝
Տէր եւ տիկին Միշել եւ Շաքէ Խորոզեան 200 $

●Ժիրայր Խաչատուրեանի մահուան քառասունքին առիթով՝
Տէր եւ տիկին Կարապիս Նազարեան 150,000 լ.ո.

ԿԵԱՆՔ ՄԸ ՓՐԿԵՆՔ

1.- Մէկ ամիս առաջ քսան տարեկան երիտասարդի մը լեարդի վիրաբուժութեան աջակցելու մեր կոչին ընդառաջած էին ազգայիններ: Ուրախութեամբ կու գանք փոխանցելու, թէ երիտասարդը Ֆրանսայի մէջ յաջող վիրաբուժութեան ենթարկուած է եւ երեք ամսուան կազդուրման ժամանակամիջոցէ ետք պիտի վերադառնայ:

Վարձքը կատար բոլոր նուիրատուներուն:

2.- Տեղեկացուցած էինք, որ 15-ամեայ հայ պատանի մը ոսկորի քաղցկեղէ կը տառապի: Հայ ազգային մը կապուելով ֆոնտին ստանձնած է բուժման բոլոր ծախսերուն հոգատարութիւնը:

Վստահ ենք, որ նման նախաձեռնութիւններ ոչ միայն ծնողներուն, այլ նաեւ համայնքի բոլոր զաւակներուն կողմէ կը գնահատուին:

Վարձքը կատար բոլորին:

«ԿԵԱՆՔ ՄԸ ՓՐԿԵՆՔ» ՖՈՆՏ

www.aztagdaily.com

ՍԷՅԻՏ ՖԱՏԼԱԼԼԱ ԿԸ ՇԵՇՏԷ ԻՐԱՆԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Հզպալլայի հոգեւոր պետ այաթոլլա սէյիտ Մոհամմետ Հիւսէյն Ֆատլալլա երէկ ընդունեց իրանեան պատուիրակութիւն մը, որուն ներկայութեան սէյիտ Ֆատլալլա շեշտեց Իրանի ջանքերուն կարեւորութիւնը Միջին Արեւելքի եւ իսլամական կրօնի տարածման մէջ:

Սէյիտ Ֆատլալլա շեշտեց, որ հարկ է մշակութային պատրաստուածութեան կողքին նաեւ գիտական, քաղաքական եւ **ժիհատի** կազմաւորում կատարուի, որպէսզի կարելի ըլլայ դիմագրաւել յառաջիկային իսլամութեան առջեւ ծառանալիք մարտահրաւէրներն ու հարցերը:

Սէյիտ Ֆատլալլա ընդունեց նաեւ նախկին երեսփոխան Սալահ Հարաքէն, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

www.aztagdaily.com

ՏԵՍԱԿԵՏ

ԷՐՏՈՂԱՆԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ

Մեր այսօրուան թիւին առաջին էջով հաղորդած ենք այն լուրը, թէ Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան միջազգային ընտանիքէն եւ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդէն պահանջած է պատժել Իսրայէլը, որ հակառակ Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1860 բանաձեւի պարտադիր բնոյթին, տակաւին կը մերժէ անոր ենթարկուելով դադրեցնել կապայի դէմ իր յարձակումները: Աւելի՛ն. Էրտողան սպառնացած է, որ Թուրքիա Իսրայէլի նման պիտի անտեսէ Ապահովութեան խորհուրդի բանաձեւերը, եթէ այս հարցով Իսրայէլի դէմ խիստ միջոցառումներ չորդեգրուին:

Ուրեմն ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդին մէջ իբրեւ ոչ մնայուն անդամ հպիւ քանի մը շաբաթէ ի վեր ծառայող Թուրքիա կը սպառնայ այն մարմինին, որուն մէջ աթոռ մը ապահովելու համար բաւական երկար ժամանակ պայքարեցաւ: Ան տարիներու վրայ երկարող ջանք թափեց՝ համոզելու համար ՄԱԿ-ի անդամ երկիրները, թէ ինք արժանի է այդ աթոռին:

ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովին ընթացքին Թուրքիոյ ի նպաստ քուէարկած 151 երկիրները արդեօք Էրտողանի սպառնալիքը ինչպէ՞ս կ'ընկալեն:

Անոնք վստահաբար կը զղջան: Հարցը աւելի լուրջ կը դառնայ, եթէ նկատի ունենանք, որ Թուրքիա երկիր մըն է, որ երեք անգամ (1951-1952, 1954-1955 եւ 1961) անդամ եղած է ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդին:

ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի անդամ (եւ այդ ալ 4-րդ անգամ ըլլալով) երկրի մը կողմէ ուղղուող նման սպառնալիք մը իրապէս լուրջ հարց մըն է, եւ անպայման որ ժխտական հետեւանքներ պիտի ունենայ կայն արձակողին վրայ, մանաւանդ որ այդ մէկը կատարուած է «անհպելի» Իսրայէլի առնչուող հարցով մը:

ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի բանաձեւերուն չենթարկուելու Թուրքիոյ սպառնալիքը ոչ միայն միջազգային ընտանիքին համար մտահոգիչ երեւոյթ է, այլ նաեւ՝ Թուրքիոյ դրացի երկիրներուն համար: Թուրքիոյ կողմէ թշնամական որեւէ արարքի պարագային վերջիններս պիտի չկրենան ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդին կողմէ ուղղուող կոչի մը վստահիլ, իսկ ՄԱԿ-ի ուխտի հաւաքական պաշտպանութեան հատուածի Թուրքիոյ դէմ կիրարկումի առիթները խիստ սահմանափակ են՝ նկատի ունենալով, որ Թուրքիա ՕԹԱՆ-ի երկրորդ մեծագոյն բանակն է եւ, բացի Ռուսիայէն եւ Չինաստանէն, մեծ պետութեանց մեծամասնութեան կինեալ ուժերը աշխարհի չորս ծագերուն տարբեր տագնապներով բավմապբաղ են եւ վստահ, որ պիտի դժկամին թրքական բանակը ետ մղելու ուժեր տրամադրել:

Սակայն կը կարծենք, որ հարկ չկայ ահապանգի մատնուելու, որովհետեւ Թուրքիա կը սպառնայ ՄԱԿ-ը իբրեւ միջազգային կառոյց իր նախահայր Ազգերու լիկայի ճակատագիրին մատնել: Սթաթիւս քոյի ուժերը, այսինքն՝ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի մնայուն անդամները, որոնք մեծ շահ կ'ապահովեն միջազգային ներկայ համակարգէն, անշուշտ պիտի չթոյլատրեն այդպիսի բան եւ շուտով պիտի հակազդեն:

Յառաջիկայ օրերուն կարելի է սպասել Էրտողանի սպառնալիքին դէմ քննադատութեանց ալիք մը, ինչպէս նաեւ աւելի ուշ այնպիսի կարգագումներ, որոնք վստահաբար Թուրքիոյ պիտի փոխանցեն ցաւալի այն պատգամը, թէ «կօշիկէն դուրս ելած է»:

Մեր նախորդ յօդուածին մէջ արդէն անդրադարձած էինք Թուրքիա-Իսրայէլ տագնապահար յարաբերութեանց Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին վրայ ունենալիք հաւանական ազդեցութեան: Էրտողանի ներկայ սպառնալիքին լոյսին տակ կը թուի, թէ Միացեալ Նահանգներու մէջ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման տարբեր ձեռքբերումներու հաւանականութիւնը առաւել եւս բարձրացած է:

ՎԱՀՐԱՄ ԷՄՄԻԵԱՆ

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ-ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հաւատացեալ ժողովուրդին ուշադրութեան կը յանձնենք, թէ այս տարի Ս. Յովհաննու-Կարապետ եկեղեցւոյ անուանակոչութիւնը պիտի կատարուի կիրակի, 18 յունուար 2009-ին, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու-Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ:

Այն ուխտաւորները, որոնք կ'ուզեն ոչխար կամ փոխան ոչխարի նուիրատուութիւններ կատարել, թող բարեհաճին կապ պահել թաղականութեան գրասենեակին հետ հետեւեալ թիւերուն. 01-328474 եւ 03-289229:

ՕԱՆՕԹ.- Հաճեցէք ոչխարները եկեղեցւոյս թաղականութեան յանձնել ուրբաթ, 16 յունուար 2009-ին, առաւօտեան ժամը 7:30-էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 1:30:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ-ԿԱՐԱՊԵՏ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԱՍԼՈՅ 26-ՐԴ ԼՍԱՐԱՆ

«ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍՏԸ ՊԷՏՔ Է ԻՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԲԵՐԷ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻՆ»

ՀԱՍՏԱՏԵՑ ԴՈԿՏ. ՄՈՎՍԷՍ ՀԵՐԿԵԼԵԱՆ

Կազմակերպութեամբ «Ազդակ» օրաթերթի տնօրէնութեան, երէկ երեքշաբթի, 13 յունուար 2009-ին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, «Ազդակ»ի խմբագրատան մէջ տեղի ունեցաւ մամլոյ 26-րդ լսարանը, որուն նիւթն էր «*Սփիւռքահայ կերպարուեստը երէկ եւ այսօր*»: Զեկուցումը ներկայացուց դոկտ. Մովսէս Հերկելեան ներկայութեամբ արուեստասէրներու եւ մամլոյ ներկայացուցիչներու:

Ձեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց «Ազդակ»ի պատասխանատու խմբագիրներէն Ժաք Յակոբեան, որ նշեց, թէ «Ազդակ»ի մամլոյ լսարաններու շարքը կը թեւակոխէ նոր տարեշրջան մը, որուն ընթացքին պիտի շարունակուին լսարաններուն ճամբով քննարկումի առարկայ դառնալ հայ մամուլը եւ ազգային կեանքը յուզող հարցերը:

Ապա անդրադառնալով օրուան զեկուցաբերին Ժաք Յակոբեան յայտնեց, որ Մովսէս Հերկելեան արուեստի քննադատութեան վերաբերեալ բազմաթիւ յօդուածներու հեղինակ է, եւ ան 1981-էն ի վեր կ'աշխատակցի «Ազդակ»ին:

Յակոբեան ըսաւ, թէ Հերկելեան իր արուեստաբանութեան դոկտորի վկայականը ստացած է Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի արուեստաբանութեան հիմնարկէն եւ հեղինակ է արուեստը ուսումնասիրող շարք մը գիրքերու:

Բացման խօսքէն ետք դոկտ. Մովսէս Հերկելեան հաստատեց, թէ սփիւռքահայ կերպարուեստին մէջ կարելի չէ ընդհանրութիւններ գտնել, քանի որ իւրաքանչիւր արուեստ ծնած է համապատասխան միջավայրի եւ պայմաններու մէջ: Ան յայտնեց, թէ բոլոր արուեստագէտներն ալ ունեցած են ինքնութեան փնտռտուք, եւ այդ մէկը կարելի է նկատել բոլորին հասարակ կապը:

Հերկելեան շեշտեց, որ սփիւռքահայ գեղանկարիչն ու քանդակագործը, որոնք բռնութեամբ իրենց հայրենիքէն տեղահանուած են եւ իրենց գոյութիւնը օտար հողի վրայ շարունակած, անոնք ունին այդ տագնապը, որ այլ արուեստագէտներէն զատորոշող տուեալ մըն է:

«Ազդակ»ի մշակութային բաժինի աշխատակիցը ըսաւ, թէ սփիւռքահայ կերպարուեստը կ'առնչուի հայրենիքի կերպարուեստին հետ, եւ հակառակը նոյնպէս, քանի որ փոխադարձ ազդեցութիւններ կան եւ արուեստագէտներու տեղափոխութիւններ մէկ երկրէն միւսը:

Շար.ը՝ էջ 10

ԼՈՒՐԵՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԷՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ - ԻՍԼԱՄ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽԱՒՄԲԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆ

Լիբանանի եօթը գլխաւոր համայնքները ներկայացնող քրիստոնեայ-իսլամ երկխօսութեան յանձնախումբը գլխաւորութեամբ Մոհամետ Սամմաքի, այցելութիւն մը տուաւ կաթողիկոսարան, եւ հանդիպում ունեցաւ Արամ Ա. կաթողիկոսին հետ:

Հանդիպումը կայացաւ վեհարանին մէջ, ուր յատկապէս քննարկուեցան Միջին Արեւելքը տագնապեցնող պաղեստինեւիսրայէլեան տագնապը, եւ Կազայի մէջ տեղի ունեցող իսրայէլեան յարձակումները:

Յանձնախումբի անդամներ իրենց առաջարկը ներկայացուցին վեհափառին խնդրելով, որ հոգեւոր պետերու համաժողով մը գումարուի: Վեհափառը իր համամտութիւնը յայտնեց ներկայացուած առաջարկին, որուն գործնական քայլերուն եւ այլ մանրամասնութեանց գծով յանձնախումբը աշխատանքներ պիտի կատարէ:

Յայտնենք, որ սոյն յանձնախումբին մէջ հայ համայնքը կը ներկայացնէ դոկտ. Ժան Սալմանեան:

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄԱՐՈՆԻՆԵՐՈՒ ԼԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Երեքշաբթի, 13 յունուար 2008-ին, Անթիլիասի մայրավանք այցելեց եւ Արամ Ա. կաթողիկոսին հետ հանդիպում ունեցաւ Մարոնիներու լիկայի նախագահ դոկտ. Ժոզեֆ Թարապէյ:

Հանդիպման ընթացքին արծարծուեցան Լիբանանի ներքին կացութեան վերաբերող հարցեր: Վեհափառն ու Մարոնիներու լիկայի նախագահը շեշտը դրին համախոհութեան վրայ, յատկապէս ընդգծելով, որ քաղաքական տարբեր կեցուածքները բնաւ պէտք չէ տագնապի վերածուին:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Կազայի դէմ ի գործ դրուած իսրայէլեան բռնարարքները, ռմբակոծումներն ու օրէ օր բարձրացող զոհերու եւ վիրաւորներու թիւը, ինչպէս նաեւ իսրայէլացի զինուորներուն եւ պաղեստինցի դիմադրողներուն միջեւ ծայր առած բախումները կը հանդիսանան 13 յունուարին լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն հիմնական լուրերը:

Թերթերը գրած են նաեւ ՄԱԿ-ի հրապարակած եւ Կազայի վերաբերող բանաձեւին մասին, որ չյարգուեցաւ, ինչպէս նախորդ բանաձեւերուն պարագային եւս եղած էր:

Լիբանանեան օրաթերթերը նշած են նաեւ, որ Կազայի մէջ անմարդկային արարքներ կը գործուին, արգիլուած ռումբեր եւ պայթուցիկ նիւթեր կը գործածուին:

ԿԱԶԱՆ՝ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՇՐՋԱՓԱԿՄԱՆ ԵՒ ՌՄԲԱԿՈԾՄԱՆ ԹԻՐԱԽ

«Նահար» կը գրէ, թէ Իսրայէլ շարունակեց զինուորական ճնշում բանեցնել Կազայի վրայ հաստատելով, թէ ինք գետնի վրայ շատ կարեւոր նուաճումներ կատարած է, եւ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Օլմերթ խոստացաւ «երկաթեայ բազուկով հարուածել», եթէ պաղեստինեան Դիմադրութիւնը, յատկապէս Համաս չկասեցնէ Իսրայէլի հարաւային շրջաններուն վրայ իր հրթիռարձակումները: Մինչ այդ, իսրայէլեան ղեկավարութեան մակարդակին վրայ լուրեր շրջան կ'ընեն այն մասին, թէ տարակարծութիւններ գոյութիւն ունին վարչապետ Օլմերթի եւ արտաքին գործոց նախարար Ցիփի Լիվնիի ու պաշտպանութեան նախարար Էհուտ Պարաքի միջեւ. արդարեւ, վերջիններս կը պահանջեն, որ պատերազմը իսկոյն կանգ առնէ, մինչ Օլմերթ կառչած կը մնայ զինեալ գործողութեան ընդարձակման իր կեցուածքին: Միւս կողմէ, իսրայէլեան սպառնալիքներէն քանի մը ժամ անց, Պաղեստինեան իշխանութեան հրաժարեալ վարչապետ Իսմայիլ Հանիյէ իր խօսքին մէջ հաստատեց, թէ Կազան պիտի չհնչնայ, բայց եւ այնպէս ան պատրաստակամութիւն յայտնեց «դրական» ձեւով վարուելու այն նախածեռնութիւններուն հետ, որոնք կը միտին պատերազմին վերջ տալ:

Թերթին համաձայն, Գահիրէ կը շարունակէ միջազգային եւ շրջանային մակարդակի վրայ ի գործ դրած իր դիւանագիտական աշխատանքները իբրեւ հիմք ունենալով եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի առաջադրած նախածեռնութիւնը, բայց եւ այնպէս, այդ նախածեռնութեան մէջ անուղղակի կերպով Սուրիան պատասխանատու կը նկատուէր համաձայնութեան կայացումը խանգարելուն:

«Սատա Պալատ» կը գրէ, որ ՄԱԿ-ի հովանիին տակ գործող մարդկային իրաւանց յանձնախումբը դատապարտեց Կազայի մէջ գործադրուող մարդկային իրաւունքներու բռնաբարումները: Յանձնախումբը կոչ ուղղեց յարգելու արաբական, ասիական եւ ափրիկեան միացեալ որոշումը յատուկ պատուիրակներ ուղարկելու Կազա, որպէսզի կարելի ըլլայ ուսումնասիրել գետնի վրայ տեղի ունեցող մարդկային իրաւունքներու խախտումը: Բայց եւ այնպէս, Իսրայէլ մերժեց նման որոշում մը, որ իր վրայ պարտք չէր դներ, եւ որ հրապարակուած էր 33 մասնակիցներու համաձայնութեամբ, 13-ին վերապահութեամբ եւ մէկ դէմ ձայնով: Արդարեւ, Իսրայէլ դիտել տուաւ, որ որոշումը միակողմանի ու երեւակայածին է, եւ թիրախ ունի Իսրայէլը: Փորձ կատարուեցաւ որոշումին ուժգնութիւնը նուազեցնելու, որպէսզի կարելի ըլլայ ձայներուն մեծամասնութեամբ վաւերացումի հասնիլ, բայց եւ այնպէս Քանատա, եւրոպական կարգ մը պետութիւններ, Ճափոն եւ Հարաւային Քորէա մերժեցին իրենց քուէն շնորհել:

«Սաֆիր»ի համաձայն, Իսրայէլ արդէն սկսաւ սպառնալիքներու դիմել եւ ժամանակին հետ մրցակցութեան մէջ մտաւ կարելի եղածին չափ աւելի մեծ թիւով պաղեստինեան տուներ քանդելու եւ մարդիկ սպաննելու նպատակով: Հաւանաբար իսրայէլացիներ սկսան գիտակցիլ, որ իրենց գործողութիւններու աւարտին ժամկէտը արդէն իսկ մօտեցած է, մանաւանդ որ ներքին ճակատի վրայ եւս համախոհութիւն չկայ այս պատերազմին շուրջ: Ոմանց համաձայն, եթէ բանակը կը շարունակէ իր գործողութիւնները, սակայն կը յուսայ, որ քաղաքական լուծում մը գտնուի եւ կարելի ըլլայ գործողութիւններուն վերջ տալ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

Պաշտօնական աղբիւրներ «Նահար» օրաթերթին յայտնած են, որ լիբանանցի իշխանաւորները անակնկալի եկած են Քաթարի կողմէ արաբական արտակարգ վեհաժողովի մը կայացման հրաւէրին գծով, մանաւանդ որ անիկա պիտի կայանար Քուէյթի մէջ տեղի ունենալիք արաբական տնտեսական վեհաժողովէն քանի մը օր առաջ: Բայց եւ այնպէս, խորքին մէջ Լիբանան ոչինչ ունի ընելիք, մանաւանդ որ անիկա տակաւին պաշտօնական հրաւէր չէր ստացած վեհաժողովին իր մասնակցութիւնը բերելու:

Թերթը կը գրէ, թէ վարչապետ Ֆուատ Սինիորա հեռաձայնային կապ հաստատած է Արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղարին հետ, որ նշած է, թէ հրաւէրի հարցով նորութիւն գոյութիւն չունի:

ԱՅԼ ԼՈՒՐԵՐ

«Նահար» կը գրէ, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշ իր պաշտօնավարման ժամկէտի աւարտին առիթով տուաւ հրաժեշտի մամլոյ ասուլիս մը, որուն ընթացքին անդրադարձաւ իր «սխալներուն» եւ «յուսախաբութիւններուն» հաստատելով, թէ աշխարհի վրայ մարդոց մեծամասնութիւնը կը յարգէ Միացեալ Նահանգները: Ան բուռն կերպով պաշտպանեց իր պաշտօնավարման ժամանակաշրջանը եւ տարած գործունէութիւնը՝ բացարձակապէս մերժելով այն միտքը, որ իր երկրին բարոյական մակարդակը որոշ անկում արձանագրած է:

Պուշ նշեց, որ ինք կատարած է այն, ինչ որ ճիշդ նկատած է մատնանշելով, թէ երբեմն հարցերը մեր ուզած ու ցանկացած ուղղութեամբ չեն ընթանար:

«Սատա Պալատ»ի համաձայն, Իրան խորհուրդ տուաւ Միացեալ Նահանգներու նորընտիր նախագահ Պարաք Օպամայի զրպարտութիւններ չուղղելու իսլամական հանրապետութեան, առանց շօշափելի տուեալներ ունենալու: Իշխանութիւններու աղբիւրները յայտնեցին, որ

Շար.ը՝ էջ 10

ՔԱՀԼ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՀԼ-ի տիկնանց օժանդակի յետագային ճաշկերոյթը տեղի պիտի ունենայ 15 յունուար 2009-ին, Տըպպայէի «*Լա Մարինա Քլապ*»ին մէջ:

«ԲԱՐՍԵՂ ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՒԼԷՃ

25 ԱՄԵԱԿ

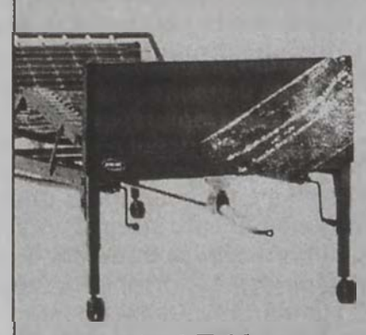
ԱՓՈՒՍԹԻՓ ԵՒ ԵԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՐՈՒԱԾԱՅԻՆ ԴՐՄԻՓՆԵՐՈՒ (ՏՐԱՄՋ) ԻՐԱՅԱՏՈՒԿ ԵՒ ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻՓ

Դասատու՝ Համբիկ Գապանճեան

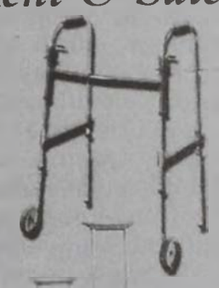
Փափաքողները կրնան ներկայանալ «Լ. Շանթ» մշակութային կեդրոն կամ հեռաձայնել 01-249375 թիւին

AFHIL MEDICAL EQUIPMENTS
Rent & Sale

- Wheelchair
- Walker
- Electric Bed
- Manual Bed
- Water Mattress
- Cans
- Sticks
- Serum Tripod

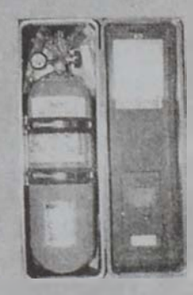
- Over Bed Table
- All kinds of Oxygen

We Also Provide

- Laboratory service
- Physiotherapist
- Nurses Aids
- P.T.S. (Ambulance)

NO MATTER WHAT YOU NEED...
...OR WHERE YOU NEED

www.afhil.com

AFHIL center Arin, 4th floor
Tel.: (01) 242556, (01) 242557

ՏԵՍԱԿԷՏ

Ո՞Վ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ՍՓԻՒՌՔԸ

Գրեթէ չորս ամիս առաջ «Ասպարէզ»ի (28 օգոստոս. 2008) մէջ Օշին Քէշիշեանը կը քուէր այն նախապայմանները, որոնք նկատի պէտք է առնուէին Հայաստանի Հանրապետութեան նոր կազմուելիք սփիւռքի նախարարութեան կողմէ: Յօդուածի մեկնակէտ կը հանդիսանար կարելի եղած չափով խուսափումը հաւանական թիւրիմացութիւններէ եւ սխալներէ, որոնք դիւրաւ կրնային խոչընդոտել յարաբերութիւնները: Պետութեան նախաձեռնութիւնը նոր նախարարարութիւն հիմնելու կը թելադրէ համակողմանի հետաքրքրութիւն Սփիւռքի հանդէպ ու անոր կարեւորութեան հաստատումն է: Նախարարութիւնը արդէն իրականութիւն է այս օրերուն եւ տիկին Հրանուշ Յակոբեանը նոր ու առաջին նախարարուհին:

Չեմ գիտեր, թէ տիկին Յակոբեանը կարդացա՞ծ է, թէ՞ ոչ Օշինին յօդուածը, եւ թէ ինչ է իր կարծիքը յօդուածին թելադրութեանց մասին: Անկախ ատկէ. անտեղի չէ ենթադրելը, թէ տիկին նախարարն ու կառավարութիւնը հաւանաբար շատ պիտի ուզէին տեղեակ ըլլալ, գիտնալ, թէ ո՞վ կը խօսէր Սփիւռքի անունով: Ո՞վ կը ներկայացնէր զայն եւ որքան համայնական բնոյթ ու կշիռ կը կրեն տուեալ անհատի մը արտայայտած կարծիքներն ու թելադրութիւնները կամ մտահոգութիւնները Սփիւռքի մէջ: Հոս կ'անդրադառնամ այս հարցումներուն:

Սփիւռքի մեր կեանքի հաւասարումին մէջ հիմնականօրէն դրական փոփոխութիւն մը կայ ծանօթներուն մէջ Հայաստանի անկախ հանրապետութեան իրականութիւնը, առանց որուն Սփիւռքի գոյատեւումը շատ երկար պիտի չըլլար այն դիմագծով, որուն վարժուեր էինք Իրանի վարչակարգի փոփոխութենէն ու յատկապէս Լիբանանի քաղաքացիական կռիւներէն ետք: Առաջին հերթին հաւանաբար խախտուէին այն կառոյցները, որոնք Սփիւռքը կերտեր էին կուսակցութիւններ ու բարեսիրական հաստատութիւններ եւ անոնց յարակից դպրոցն ու եկեղեցին առաջին հերթին եկեղեցւոյ ծիսակատարութեանց օտարացումով, որ կը մղուի «հասկցուելու» փութաջան անհոգութեամբ: Այս բոլորը, անկախութենէն ետք, բարեբախտաբար նետուած են երկրորդական հարթակի վրայ: Եկեղեցւոյ օտարումը, սակայն, անկարելի չէ Սփիւռքի մէջ, թէեւ ժամանակաւոր կերպով այդ օտարումը բացառուած է շնորհիւ Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա.ի ներկայութեան: Հիմնաւորումը այս հաստատումին քիչ վարը:

Պարզ է, թէ ինչու նման վերապահում մը անտեղի է քաղաքական կազմակերպութիւններու պարագային. իւրաքանչիւրը անոնցմէ կապեր հաստատած է հայրենի պետութեան հետ եւ, ուրեմն, յարատեւ վերանորոգման ազդակներու ենթակայ են անոնք: Այս իրողութիւնը կը ստեղծէ նաեւ հիմնական հարցում մը, թէ այդ կազմակերպութիւնները կը ներկայացնե՞ն Սփիւռքի ժողովուրդը եւ ի վիճակի՞ են Սփիւռքի ժողովուրդի անունով խօսելու: Որովհետեւ ժողովուրդը նոյնը չէ, ինչ որ էր, երբ Սփիւռքը կը կազմաւորուէր եւ հարցադրումը կառոյցներու նորութիւն չէ՝ այդ փորձերը. խմորումները սկսած էին վաթսունական թուականներուն եւ շեշտակիօրէն, մանաւանդ, յիսնամեակի համաժողովրդական ազգային մակընթացութեան ամիսներուն: Այդ օրերու տրամադրութիւնը կը յայտնուէր առաջարկներու միջոցով թէ ազգային նպատակներու արդիւնաւէտ հետապնդումին համար անհրաժեշտ է միասնական ու ծրագրեալ աշխատանքային տարերքը: Հիմա. յետադարձ ակնարկով կարելի է հարց տալ, թէ այդպիսի կառուցային գոյութեան մը իրականութեան պարագային յիսնամեակի յաջորդող դէպքերը տարբեր եզրայանգում կ'ունենա՞յի՞ն, թէ՞ ոչ: Այդ հարցումը կը մնայ անպատասխան առ այժմ:

Կեդրոնական, միացնող կառոյցի անհրաժեշտութեան. գործունէութեան մանրամասնութիւններուն մասին հանգամանօրէն ու մանրակրկիտ կերպով կ'անդրադառնար Սկրտիչ Լ. Պուլտուքեանը 2004-ին, իր «Սփիւռք - յուշատետր նոր տեսլականի» ուսումնասիրութեամբ, եւ 2005-ին ներկայացուած «Ծրագիր-առաջարկ»ով Պիքֆայայի (Լիբանան) մէջ տեղի ունեցած հայրենիք-Սփիւռք համաժողովին, որուն ներկայ էր եղած նաեւ տիկին Յակոբեանը: Իր ելոյթներուն խտասալիկները ատենին յանձնուեր էին տիկին Յակոբեանին, որ, յուսանք, առիթ է ունեցած աչքէ անցընելու եղած առաջարկները իր վերջին շրջապտոյտէն առաջ: Յիսնամեակի օրերուն հայրենի պետական դէմքերն ու մտաւորականութիւնը եթէ չէին գործնականօրէն եւ աշխուժ կերպով մասնակից տարուած աշխատանքներուն, իրենց լուռ քաջալերանքով եւ Մայր աթոռի վրայ ներկայութեամբը երջանկայիշատակ Վազգէն Ա.ի. զօրակցեցան եւ կարգավիճակին ներած չափով ու մանաւանդ Յակոբ Զարոբեանի... անուշադիր քաջալերանքով նշեցին յիսնամեակը եւ ունեցան հայրենի ազգային գաղափարախօսական ուրոյն զարթօնքը:

Այժմ. բարեբախտաբար կացութիւնը բոլորովին տարբեր է եւ տարբեր ի նպաստ մեր ազգային կազմակերպման մտահոգութիւններուն մեկնած, եթէ անշուշտ ստեղծուած առիթը օգտագործենք եւ հայրենի պետութիւնը կարենայ որդեգրել իրապէս հաւասարակշիռ ու համազգային մօտեցում հեռահայեաց նպատակներու իրագործման ի խնդիր: Այս զգուշացումէն բացի. ուրիշ թելադրութիւն պիտի չըլլայ հայրենի պետութեան ուղղուած մեկնելով այն գիտակցութենէն, թէ մենք Սփիւռքն ենք եւ հարկ է յստակացնել մեր ընելիքը. առաջադրանքներն ու միջոցները Սփիւռքի մէջ կարենալ ամբողջացնելու ու զօրակցելու նոր նախարարութեան նախաձեռնած ծրագիրներուն:

Քիչ վերը հարց դրուեցաւ, թէ մեր քաղաքական կազմակերպութիւնները որքանո՞վ կը ներկայացնեն մեր ժողովուրդը եւ մեր ժողովուրդի քանի՞ տոկոսին անունով կրնան իրապէս խօսիլ անկախ գոյութիւն ունեցող յաւակնութիւններէն: Այդ խզումը կամ ճեղքուածքը զանգուածներու մեծամասնութեան եւ կազմակերպութիւններու միջեւ, կարելի է ձեւով մը չէզոքացնել, եթէ Սփիւռքը յաջողի ստեղծել շարք մը նոր կառոյցներ, որոնք պիտի կարենան ժողովուրդին մեծամասնութիւնը ներկայացնել առանց հակադրուելու գոյութիւն ունեցող հաստատութիւններուն: Դժուար չէ եւ անկարելի չէ ի հեճուկս այն իրականութեան, թէ նման միասնականութիւն չենք ունեցած որեւէ ժամանակ հակառակ կարգ մը վիժած փորձերու:

Կարելի՞ է գործնական ու աւելի դրական ելք ակնկալել ներկայիս: Պատասխանը՝ վստահաբար, որովհետեւ անհրաժեշտութիւն է վերանայիլը Սփիւռքի մեր գործելակերպին: Սկսելու համար, հետեւեալ իրողութիւնները հարկ է նկատի ունենալ յառաջ տանելու համար աշխատանքները: Սփիւռքը այժմ այն չէ, ինչ որ էր 60-70 տարի առաջ եւ այն գաղութները, որոնք գոյութիւն ունին եւ գոյութիւն կ'առնեն, զիրար չեն ճանչնար եւ դժուար թէ զիրար կը հասկնան: Անկախ այս խոչընդոտներէն, բոլոր գաղութներու միացնող օրկանական կապը մեր լեզուն է իբրեւ ազգային գոյատեւման առանցքային գործօն: Ընդունելով այդ իրողութիւնը որպէս անհերքելիօրէն անբացառելի էատարր մեր բոլոր հաշուարկներուն. հայրենի պետութեան դանդաղ կամ բացակայ բծախնդրութիւնը վերականգնելու մեսրոպեան ուղղագրութիւնը կը մնայ անըմբռնելիօրէն զարտուղի: Հոս տեղին է յիշելը, թէ Կիլիկիոյ հայրապետը յստակօրէն իր կեցուածքը ուղղագրութեան հանդէպ բացայայտեց, երբ կը հռչակէր 2007 տարին իբրեւ լեզուի տարի: Ուղղագրութեան հարցը արծարծելը ջուր ծեծել չէ, այլ ազգային գոյապահպանման ու անվտանգութեան հարց: Այս հաստատումը կ'ըլլայ ոչ որպէս անտեղի ահազանգում, այլ կը բխի այն իրողութենէն, թէ այսօր մեր թերթերն իսկ. գոնէ Միացեալ Նահանգներու մէջ, ի վիճակի չեն լեզուի անաղարտութիւնը պահելու, այլապէս «Ասպարէզ»ի մէջ պիտի չկարդայինք «էտուըրտզ»ը էտուըրծի տեղ: Մեր լեզուի մէջ «տզ»ը տարբեր ախորժակներ կը թելադրէ եւ Մեսրոպ Մաշտոցը ատոր առաջքը առնելու համար ըրած էր գիւտը «ծ» տառին: Պէտք է մտածել, թէ սրբագրիչի ուշադրութենէն վրիպած էր այդ տառադարձական պարզութիւնը: Նման անփութութիւն մը այս անգամ պատմական. վերջերս կրկին տեսնուեցաւ «Ասպարէզ»ի մէջ, երբ Գարեգին Ա. Յովսէփեանց կաթողիկոսի նկարին տակ տպուած էր Սահակ կաթողիկոսի անունը: Ճիշդ է. կարելի է առարկել, թէ մեծ սխալներ չէին. բայց թէ կրնան ախտանշումը ըլլալ լեզուի տակաւ սխալ ընկալման ու գործածութեան. ակներեւ է: Այլ խօսքով. լեզուական աղճատման կամ եղծման հոլովոյթի սկզբնական ախտանիշերն են եւ ուրեմն հոս է, որ անհրաժեշտութիւնը երեւան կու գայ լեզուի հանդէպ բծախնդրութեան: Արամ Ա. հայրապետի ելոյթը տեղին էր ու ժամանակին, կը մնայ մէջը արծարծուած հարցերը հետապնդել ու իրականացնել, մանաւանդ վերջնականօրէն լուծելու մեսրոպեան ուղղագրութիւնը վերահաստատելու անհրաժեշտութիւնը:

Տարբեր երեւոյթ մը եւս: Բոլոր գաղութները գտնուելով օտար պետութիւններու մէջ ենթակայ են օտար մշակոյթներու եւ բարքերու ազդեցութեան: Այդ ազդեցութիւնները՝ ոչ բոլորը դրական, կը յանգեցնեն անհատականութիւններու, որոնց ազգային ապրումներն ու մտահոգութիւնները ոչ միայն կը տարբերին, այլեւ կը ստեղծեն ներհակ կողմնորոշումներ: Թէ հայ ընտանեկան միաւորը եւս կրնայ ազդուիլ եւ կ'ազդուի այդ բոլորէն, ակներեւ է, ինչպէս ակնյայտ են հետեւանքները ընտանեկան միաւորի քայքայման: Այս բոլորին կ'ակնարկէր. կրկին Արամ Ա. հայրապետը, անցեալ ամառ, Ս. Աստուածածնի խթման պատարագի վերջաւորութեան իր կուռ, անսեթեւեթ քարոզով եւ երեւան կու գար ոչ յաճախ տեսնուող քաղաքացիական խիզախութեամբ մեր եկեղեցւոյ սկզբունքային կեցուածքը բանաձեւելով ու ահազանգելով մեր մէջ մուտք գործող յոռի ազդեցութիւններուն առիթով:

Այս երկու ստորոգելիները՝ լեզուն եւ հայ ընտանեկան միաւորի անեղծ պահպանումը, թերեւս կեդրոնական թիրախը պէտք է մնան մեր մտահոգութիւններուն եւ նախաձեռնութիւններուն Սփիւռքի մէջ, այլապէս, իբրեւ ժողովուրդ եւ ազգային հաւաքականութիւն, հազիւ թէ նկատառելի արժէք ներկայացնենք: Երկու պարագային ալ Արամ Ա.ի ազգային բնազդները ճիշդ արեւելում ունին:

Այս տուեալները կը թելադրեն կարգ մը կառուցային փոփոխութիւններ, որոնք հիմնականին մէջ կը զօրացնեն Սփիւռքը միակամ ու միահամուռ ամբողջութեան մը վերածելու իրականութեամբ: Սկսելու համար, իւրաքանչիւր գաղութ կ'ունենայ տեղական ազգային յանձնաժողով մը, որուն անդամները կ'ընտրուին գաղութին կողմէ անկախ գոյութիւն ունեցող կազմակերպութիւններէն: Համագաղութային իր բնոյթով այդ յանձնաժողովը կը բանաձեւէ իւրաքանչիւր գաղութի գործընթացին իրագործելիք ծրագրումներուն առաջնահերթութիւնները եւ կը ձեռնարկէ զանոնք իրականացնելու աշխատանքներուն: Ասկէ անկախ, բոլոր գաղութներու մէջ գործող ազգային յանձնաժողովներու ատենապետները միասնաբար կը գոյացնեն Սփիւռքի համազգային խորհուրդը իր ատենապետով: Այս խորհուրդը կ'որոշէ իր ժողովներու յաճախականութիւնը գաղութներու մէջ տրուած որոշումները քննարկելու եւ իր համարկած որոշումները ատենապետին միջոցով կը փոխանցէ Կիլիկիոյ հայրապետին Արամ Ա.ին իբրեւ նախագահ ու հովանաւոր Համազգային խորհուրդին եւ, իր կարգին, կաթողիկոսը կը ներկայացնէ Սփիւռքի նախարարութեան ու հայրենի պետութեան միասնաբար վերջնական բնոյթ տալով տրուած որոշումներուն ու միասնաբար իրագործելու համաձայնուած ծրագիրներն ու աշխատանքները: Ձեւով մը կաթողիկոսը կը հանդիսանայ Սփիւռքը ներկայացնող կեդրոնական դէմքը Հայաստանի պետութեան հետ խօսող: Նման կառոյց մը վերջնականօրէն կը չէզոքացնէ գոյութիւն ունեցող երկփեղկումը Սփիւռքին Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան վերադարձնելով հայրապետական ամբողջական հեղինակութիւնը խօսելու համար միասնական Սփիւռքի անունով:

Կ'անդրադառնամ, թէ դժգոհողներ պիտի ըլլան, գործող կազմակերպութիւնները թերեւս եղած առաջարկը ընդունին իբրեւ գոյութենական վտանգ եւ պիտի առարկեն, թէ իրենք արդէն կապեր հաստատած են հայրենի պետութեան հետ եւ, ուրեմն, պիտի չուզէին տարբերութեան հետ եւ, ուրեմն, պիտի չուզէին տարբերութեան հետ եւ, ուրեմն, պիտի չուզէին խորհուրդով մը անոնց փոխարինումը: Ներկայ առաջարկը չ'արգիլեր կազմակերպութիւններուն շարունակելու իրենց գործը, այլ կը ջանայ թելադրել բոլորովին նոր կառոյց մը, որ միաւորէ Սփիւռքը եւ միակ հեղինակութեան մը միջոցով ըսելու իր խօսքը:

Տարբեր հաւանական հակադարձ մը կանխելու համար ըսեմ՝ ոչ ոք քող մտածէ, թէ հոս փորձ կ'ըլլայ նսեմացնելու Ամենայն հայոց հայրապետութիւնը կամ հակադրելու երկու հայրապետները: Ձոյգ աթոռներու գահակալները կը հանդիսանան միեւնոյն ատեն թէ մեր ժողովուրդի զուգակշիռ հայրապետները եւ թէ ջահազգեստեալ «խալխի **նոքար**»ները մեր ազգային ինքնութեան պայքարին ամբարձուղէշ պատուարներուն կանգնած եւ անոնց հովանիին տակ մեր ժողովուրդը իր ճակատագրին իր գալիքին ու գոյութեան հետ ժամադրուած է: Հետեւաբար ատենն է ու մեր օրերու հրամայականը թօթափելու մեր մէջէն անցնող տասնամեակներու ըմբռնումներն ու վերապահումները:

Սփիւռքի այսպիսի հիմնական կազմակերպական վերանայումը եւ համազգային խորհուրդի կազմաւորումը Կիլիկիոյ հայրապետին հովանաւորութեամբ եւ անոր կեդրոնական դէմքի հանգամանքը անհրաժեշտ են մասնաւանդ անմիջականօրէն այս օրերուն, երբ բաւականին արագ փոփոխութեանց կ'ենթարկուին հայ եւ թուրք յարաբերութիւնները: Արդէն իսկ սկսած է ծեւ առնել ընդհարուր ուրուագիծ մը՝ Թուրքիոյ առնելիք քայլերուն հետ առնչուող: Թուրքիոյ Մոսկուայի մէջ նախկին դեսպանին Վուրքան Վուրալի եւ այլոց ելոյթները կը թելադրեն ընդունիլ Ցեղասպանութեան իրականութիւնը. ներողութիւն խնդրել եւ առաջարկել, թէ անոնք, որոնք կ'ուզեն գալ եւ հաստատուիլ իրենց պապերու հողերուն վրայ կրնան, եթէ. . կարենան փաստել, թէ այդ հողերը կը պատկանէին իրենց պապերուն: Ներողութիւն խնդրելու գործընթացը արդէն իսկ սկսած է շարք մը թուրք մտաւորականներու նախաձեռնութեամբ համացանցի կայքէջի հաստատումով, ուր թուրք մտաւորականներ հրաւիրուած են «ներողութիւն խնդրելու իրենց հայ եղբայրներէն ու քոյրերէն»:

Պէտք չէ մոռնանք, թէ Թուրքիոյ հարցը Արեւմտահայաստանի, Կիլիկիոյ եւ արեւմտահայերու հարց է: Թէ 93 տարի առաջ ուրիշ կաթողիկոս մը Սահակ Ա., վկայելէ ետք իր հօտին նահատակութիւնը եւ իր երկրին զաւթումը բաց կը թողուր հայրապետական մակարն ու գահը քաշուելու համար Երուսաղէմի վանականի իր համեստ խուցը իր ահռելի վիշտը աղօթքի սպեղանիով ամոքելու: Այլընտրանք չէր մնացած. ելք չուներ: Գոնէ այդպէս կը մտածէր ինք, մինչեւ որ սարդարապատեան օրերու նոր Ներսէս Պարթեւը՝ Գէորգ Ե. Ամենայն հայոց հայրապետը, հոգեւոր ու տիեզերական պետը հանուր հայութեան, կը հրահանգէր անոր վերցնելու կրկին հայրապետական ցուպը՝ չլքելու մնացորդացը իր հօտին եւ հայրապետելու վերապրող որդեկորոյս ծնողներու եւ ծնողակորոյս որբերու բազմութեան: Ահա այդ բազմութիւնն է, որ վերածուեցաւ Սփիւռքի ժողովուրդին եւ անոր այժմու հայրապետն է Արամ Ա ը, որուն ի վերուստ պարտք է դրուած խօսելու այդ ժողովուրդին անունով: Կիլիկիոյ կաթողիկոսին է տրուած (ոչ ոք քող առարկէ) անունը Բարգէն Ա. թէ Գարեգին Ա. Յովսէփեանց. կամ Արամ Ա., նախախնամական կարգաւորութեամբ փակելու ջահալուսուած մեր ողբերգութեան արեան կրակէ շրջանակը: Աւելի՛ն. կասկած չձգելու համար, Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը առանձինն չէ, որ պիտի ընդունի արտասանուելիք ներողութիւնը, այլ Մայր աթոռի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ հայրապետներն են, որոնք միասնաբար ու համախորհուրդ պիտի ստանձնեն արժանապատիւ ու ծանրակշիռ պատասխանատուութիւնը ընդունելու այդ ներողութիւնը վերջնականօրէն ճարտարապետելու համար ամուր սարուածքը Գէորգ Ե. եւ Սահակ Ա. հայրապետներով յատկանշուած Ցեղասպանութեան պատմութեան տաղաւարին: Արդի՞ւնքը, ծանրակշիռ ու պատասխանատու յանձնառութեան բեռը նախագահը կը բաժնէ զոյգ հայրապետներուն հետ հաշտութեան գործընթացին տալով համազգային կշիռ փաստովը ազգային միասնութեան ազնուագոյն ու փառահեղ արարումին:

Այս նկատումները թերեւս անտեղի ու անհեթեթ թուին, որովհետեւ վերջին հաշուով թուրքերը իրենք պէտք է ներողութիւն հայցեն եւ մենք շատ բան չենք կրնար ընել: Ուրեմն, թէ ով կ'ընդունի ներողութիւնը, կը վերածուի անորոշ. կասկածելի կարեւորութեամբ առաջադրանքի: Բայց այդքան ալ անտեղի չէ, որովհետեւ համացանցի էջի հաստատումէն ետք թուրք ազգայնամոլներու բուռն յարձակումները սկսան հասնելով մինչեւ նախագահի մօր ծագումին եւ անոր վերագրուած վարկաբեկիչ զրպարտութեանց: Եւ ի՞նչ եղաւ հակազդեցութիւնը մտաւորականներուն: Պաշտպանեցին անշուշտ իրենց առած քայլը եւ այդ պաշտպանութեան ընթացքին տրուեցաւ շատ պարզ եւ անակնկալ եւ կարծէք բոլոր շարժումին քողարկուած նպատակակէտին բացայայտում, թէ ներողութեան պատճէնը «կապ չուներ ցեղասպանութիւն բառին հետ» («**Մարմարա**» 17 դեկտեմբեր. 2008):

Արդ, հոս է, որ մեր հայրապետները հիմնական պարտաւորութիւն մը ունին: Կրնայ պատահիլ, որ Ամենայն հայոց հայրապետը. ներքին քաղաքական նկատումներէ մղուած (թէեւ հակառակին փաստը կայ հայրապետի անկախ մտածողութեան) չուզէ հակադրուիլ նախագահին եւ այստեղ է, որ Արամ Ա.ի կողմնորոշիչ դերը երեւան պիտի գայ, որովհետեւ այդպիսի նկատումներու սեղմումին ենթակայ չէ ինք եւ ի վիճակի է շարունակելու պնդել Ցեղասպանութեան ճանաչման անհրաժեշտութեան մասին եւ բեկանելու շարք մը թուրք շրջանակներու չարաշահումը ստորագրութիւններու հաւաքին, թէ անոնք կը չէզոքացնեն Սփիւռքի ժողովուրդի աշխատանքները այդ ուղղութեամբ: Թուրք պետական մտածողութիւնը փաստօրէն կը ջանայ կրկնել Լոզանի մէջ Իսմէթ Ինէօնիւի որդեգրած կեցուածքը տեղի չտալ որեւէ թելադրանքի կամ առաջարկի առջեւ ի նպաստ փոքրամասնութեանց եւ մանաւանդ հայերու: Լոզանի մարտավարութիւնը կը գործադրեն նաեւ հիմա Ցեղասպանութեան ճանաչման մեր աշխատանքները ականահարելու իրենց անգիջող յամառութեամբ, եւ ուրկէ նաեւ պետական շրջանակներու վայրագ հակադարձը ստորագրութեանց հաւաքին (բացառելով նախագահ Կիւլի յարաբերաբար մեղմ յայտարարութիւնը): Ահա, ուրեմն, հսկայական պարտաւորութիւն կը դրուի Արամ Ա.ի ուսերուն: Ինք կքողը չէ, այնքան ատեն որ ունի իր հօտին անվերապահ աջակցութիւնը:

Հետեւաբար հարցերը, զորս մենք պիտի դիմագրաւենք եւ, որեւէ ատենէ աւելի, հիմա անհրաժեշտ է ամբողջական Սփիւռքին անունով պատգամող հայրապետի առկայութիւնը համազգային հեղինակութեամբ ամրագրուած: Այս հանգամանքը անհրաժեշտ է, որովհետեւ, եթէ Հայաստանի Հանրապետութիւնը իրաւատէրն է մեր ժողովուրդի դատին՝ թուրքերու հետ, Արեւմտահայաստանն ու արեւմտահայութիւնը, սակայն, կը կազմեն կեդրոնածիգ առանցքը մեր դատին:

Կ'ողջունենք թուրք մտաւորականութեան նոր նախաձեռնութիւնը՝ ներում հայցող ստորագրութիւններ հաւաքելու իրենց աշխատանքին համար: Երեւոյթը տպաւորիչ է եւ իր ծանրակշիռ հանգամանքով կը յիշեցնէ Էմիլ Զոլայի «կ'ամբաստանեմ» պոռթկումը, տարբերութեամբ մը միայն. որ Թուրքիոյ մէջ պատահածը իր տարերային բնոյթով հաւանաբար հասնի հոն, ուր ամբողջ ժողովուրդի մը պատմու-

ՄԱՐԶՊԵՏ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Շար.՝ էջ 8

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ԻՐ ՉԱՓՈՎ

Երբեմն անձ մը կը տեսնես եւ կը յիշես, որ այդ անձը ոչ շատ հեռու ժամանակ գաղութային կեանքին մէջ պաշտօններ ստանձնած էր, հիմա հրապարակէն քաշուած է:

Եւ կը սկսիս մտածել, որ ինչո՞ւ մարդուժի հարց ունինք, երբ, ըստ ինծի, մարդուժ ունինք, սակայն ներգրաւուած չեն:

Ի՞նչ ըսել է մարդուժի տագնապ:

Երբ փորձառու եւ նուիրեալ տղոց փաղանգ մը ձեռնածալ նստած է, եւ մենք գործ մը յաջողցնելու տագնապի մէջ ենք:

Ո՞վ է յանցաւորը: Հեռու մնացողնե՞րը, թէ՞ հեռու ձգողները: Ժամանակը սակայն ի վնաս գաղութին բարօրութեան է: Ի՞նչ ալ ըլլայ մարդուժ կայ, սակայն ճիշդ մարդիկը ճիշդ տեղերը չեն:

Այս մտածումներէն տարուած յիշեցի նաեւ բարեկամներէս մէկը, որ սկիզբը թաղականութեան մը անդամ էր, յետոյ եղաւ ատենապետը, յաջորդ տարի տնտեսականի ատենապետ, յաջորդը քաղաքականի: Անմիջապէս յաջորդ տարին ալ ըսին, որ ճկուն չէ, լաւ չէ եւ տուն ղրկեցին:

Հիմա հոս երկու հարց կայ:

Կա՛մ այս մարդը ճիշդ ձեւով չարժեւորեցին, եւ ան պէտք էր որ թաղական մնար եւ հոն իր ծուխին օգտակար ըլլար, կա՛մ ալ եթէ իսկապէս գիտէ մըն էր, որ երկու երեք տարիէն թաղականութենէն քաղաքականի ատենապետ դարձաւ, պէտք էր որ պահուէր, որպէսզի ազգը օգտուէր:

Ըստ երեւոյթին երկուքն ալ ճիշդ չէին:

Չենք գիտեր ամէն մարդու իր չափով գործ տալ:

Փորձենք նոր տարուան սեմին մարդուժ ներգրաւել:

Մարդ սիրաշահիլն ալ գիտակցութենէն կու գայ:

Գիտակցութիւնն ալ մարդ ըլլալու չափանիշէն:

Նոր տարուան լաւագոյն մաղթանքներս այն մարդոց, որ քիչ մը աւելի մարդ ըլլալ կը փորձեն:

Յ. ԼԱՍՈՅԵԱՆ

Այցելեցէ՛ք ՁՈՄի պաշտօնական կայքը

ZAVARIAN
A.R.F. ZAVARIAN STUDENT ASSOCIATION
www.zavarian.org

ՕԳԱՄԱՅԻ ԴԻՄԱԳՐԱԿԱԾ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐԸ՝ ԽՈՂԸՆԴՈՏՈՂ «ԼԵՌՆԵՐ» ՈՒ ԹԱԿԱՐԴՆԵՐ - ՆԵՐՔԻՆ ՃԱԿԱՏ

Ոչ մէկ կասկած, որ ամերիկացի ժողովուրդը, Միացեալ Նահանգներու դաշնակիցները, մրցակիցներն ու անգա՛մ թշնամիները տարբեր սպասումներով, սակայն միեւնոյն յայտարարը ունեցող ակնկալութիւններով կը մօտենան նորընտիր նախագահ Պարաք Օպամայի Սպիտակ տուն մուտքի օրուան՝ տեսնելու համար, թէ անոր խոստումները որքանո՛վ պիտի իրականանան, իրականանալի են. անոնք նաեւ իրաւացիօրէն հարց կու տան, թէ նախընթաց գոնէ՛ երկու տասնամեակներուն (եւ ոչ միայն Ճորճ Պուշ կրտսերի իշխանութեան օրով) ընթացք առած վարքագիծերը արդեօք այնքան մը արմատաւորա՞ծ են, որ ամէնէն բարի ձգտումներով իշխանութեան հասած նախագահին ալ ի վերջոյ պիտի դառնայ անոնց գերին ու... աշխարհը նոյն ձեւով պիտի շարունակէ թաւալիլ իր առանցքին վրայ, արեւաստղին շուրջ:

Գաղտնիք չէ, ու բոլորէն աւելի, բոլորէն առաջ, ինք՝ ընտրեալ նախագահը իրազեկ է իր դիմաց կանգնող մարտահրաւէրներուն, խոչընդոտի նման «լեռներ»ուն ու թակարդներուն, անոր համար ալ թէ՛ ընտրապայքարի օրերուն եւ թէ՛ յաղթանակէն ետք քանիցս յայտարարեց, որ ստեղծուած հարցերուն մօտալուտ լուծումներ, դարմաններ պէտք չէ սպասել, տնտեսական նահանջի ընթացքը կրնայ տակաւին շարունակուիլ ատեն մը՝ ամիսներ, մինչեւ իսկ տարիով, սակայն բարեշրջումը ի վերջոյ պիտի գայ: Ան նաեւ գիտէ, որ մարտահրաւէրները կը խմբուին երկու մեծ խմբաւորումներու մէջ, ՆԵՐՔԻՆ եւ ԱՐՏԱՔԻՆ, գիտէ, որ բազմաթիւ ներքին տագնապներ կապ ունին արտաքին քաղաքականութեան հետ, նաեւ որդեգրուած անփառունակ ուղեգիծին հետեւանքն են, իսկ արտաքին հարցերը բոլորովին անկապ չեն ներքիններէ:

Փորձենք, թուումի կարգով, առանձնացնել Օպամայի, Միացեալ Նահանգներու եւ աշխարհի դիմաց ահագնացող կարգ մը հարցեր, ապա հարց տալ, թէ ի՞նչ են դարմանումի միջոցները, կարելիութիւնները:

***

Ամէնէն հրատապ ու դարմանումի կարօտող հարցը, անտարակոյս, տնտեսական նահանջը, դրամատնային ու սակարանային անկումներով արտայայտուող տագնապն է, որ ոչ միայն կլանած է ու իր աւերիչ ներգործութիւնը կ'ունենայ աշխարհի տարբեր շրջաններու տնտեսական վիճակին վրայ, այլ նաեւ մարդոց կեանքին մէջ գործնապէս կ'արտայայտուի ընկերային բազմերես հետեւանքներով, կորուստներով, դժբախտութեան դուռներու լայն բացումով:

Վերջին քանի մը շաբաթներուն վառելանիւթի սակերուն արագ նահանջը վստահաբար համոզեց ամէնէն թերահաւատներն ու քարոզչական մեքենաներուն գերի դարձողները, թէ պաշտօնական ինչպիսի՛ կողոպուտի ենթարկուած ենք բոլորս, մերթ «քարիւղի պահանջի աննախընթաց յաւելման», այլ առիթով մը՝ «ՕՓԷՔ-ի երկիրներու ընչաքաղցութեան», ու տակաւին՝ մրրիկներու եւ բնական այլ աղէտներու նման հազար աղբիւրէ ջուր խմող չափազանցեալ պատճառաբանութիւններով ու պատրուակներով: Տեսանելի է, պէտք է տեսանելի ըլլայ, որ քարիւղի սակերուն դէպի վեր յալեքները ու անոնց պոչէն կախուած միւս սակացոյցները ի՛նչ համեմատութեամբ շինծու էին եւ որքանով՝ իրական. սակերու նահանջին լոյսին տակ, երբ վառելանիւթի սպառումը փաստօրէն զգալի նահանջ չէ արձանագրած (չէր ալ կրնար արձանագրել), նոյնքան մըն ալ կը յստականայ, թէ պետական պատասխանատուներ որքանո՛վ մասնակից էին այդ խաղին կամ պատանդն էին մեծ խաղացողներուն: Սա միայն օրինակ մըն է այն տագնապներէն, որոնց ոլորապտոյտին մէջ բռնուած են Միացեալ Նահանգներն ու աշխարհի տարբեր երկիրները:

Տնտեսական-ընկերային տագնապները հետեւանք չեն միայն վերոյիշեալ ելեւէջներուն, այլ ունին «անկախ» երեսներ ալ, երեսներ, որոնք իրողապէս կախեալ են դրամագլուխներ կլանող-կուտակող տարբեր մարզերու անհակակշիռ գործունէութեան, «խլէ ու միայն խոստումներով կամ մանրուքներով փոխադարձէ» տրամաբանութեամբ գործելակերպին, որ վարքագիծն է դրամատիրութեան յոռեգոյն կիրարկումը համաշխարհայնացնող ընկերութիւններուն: Այս ծիրին մէջ պէտք է դիտել, օրինակի համար, ընկերային հարցերու լուծման սպասումը, ինչպէս՝ առողջապահական ապահովագրութեան, մանուկներու հոգածութեան, տարեցներու կենսաթոշակի օրակարգերը, որոնք կը կազմեն մարդկային բարօր ընկերութեան մը հիմերը, այսօրուան ու ապագային հանդէպ որոշ վստահութեան վերականգնումի երաշխիքները: Պէտք կա՞յ մանրամասնելու, թէ նման վստահութեան կորուստ ինչպիսի վտանգ կը սպառնայ զանգուածներուն, յատկապէս անոնց, որոնք կը մօտենան հանգստեան կոչուելու սահմաններուն եւ ականատես կ'ըլլան իրենց պահ դրած գումարներուն փոշիացումին, կորուստին, պաշտօնական հանգամանք զգեցած կողոպուտին: Չուգահեռ գիծի մը վրայ, ուսանողներ պարզ աչքերով կը տեսնեն, որ տանելի կեանքի մը համար անհրաժեշտ ուսումը հետզհետէ կը վերածուի անհասանելի թռչունի, իսկ պարտք վերցնող յանդուգնները կ'անդրադառնան, որ եթէ իրենք ալ չմիանան պաշտօնական կողոպուտ սարքողներու «ընկերակցութեան», կրնան իրենց կեանքը սպառել պարտք վճարելով ու անկէ բաժին մըն ալ իրենց զաւակներուն «ժառանգ» ձգելով:

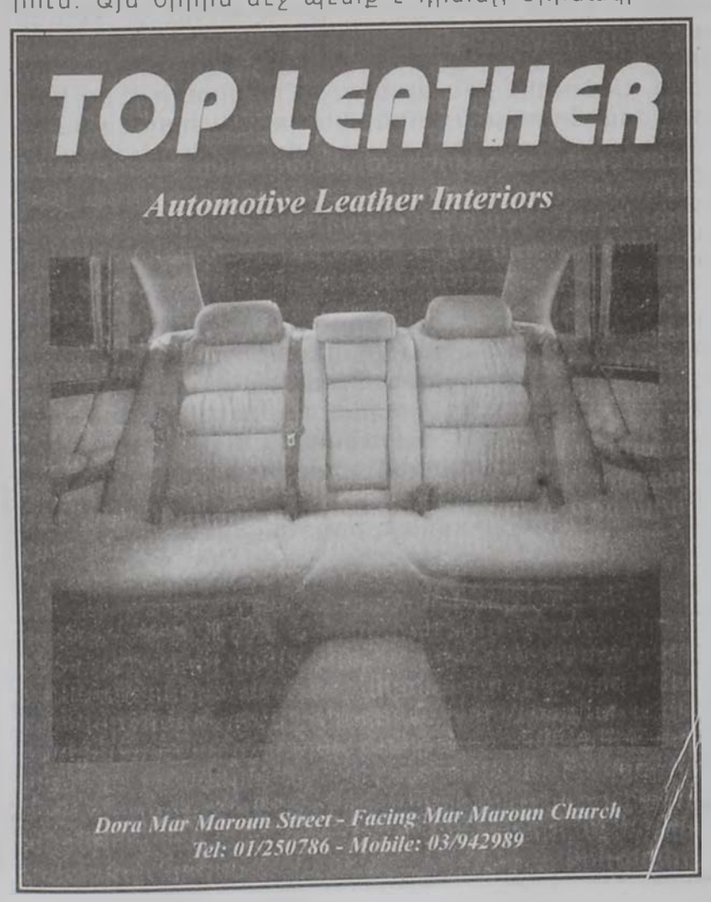

Նուազ ծանրակշիռ չէ պատերազմի վեթերաններուն դիմագրաւած, անոնց պատճառով ստեղծուած տնտեսական-ընկերային տագնապը: Եթէ միայն յիշատակենք վերջերս բացայայտուած գայթակղութեան մը մէկ քանի մանրամասնութիւնները, արդէն պերճախօս բացատրութիւն տուած կ'ըլլանք այս ու նմանօրինակ հարցերու մասին. Փենթակոնի շրջանակներուն մէջ ի յայտ եկած է, որ պատերազմներէն վնասուած աւելի քան 600 հազար վեթերաններ կարգի կը սպասեն, որպէսզի վնասուց հատուցման իրաւունքի իրենց դիմումը քննարկուի: Նկատի ունենալով, որ «տան հաշիւը շուկայի պայմաններուն չէ համապատասխանած», Փենթակոնի իմաստո՛ւն այրերը նոր հնարքի մը դիմեր են. անոնք կը փորձեն Իրաքի կամ Աֆղանիստանի մէջ վնասուած կամ վիրաւորուած զինուորները բաժնել երկու դասակարգի. անոնք, որոնք ուղղակի ռազմական գործողութեան ատեն վնասուած են, հետեւաբար արժանի են հատուցման, եւ միւսները, որոնք արկածի կամ ոչ ռազմական պայմաններու պատճառով վնասուած են (օրինակ՝ ռմբահարումի վայրի մը մօտիկ գտնուելու եւ ցնցում, ֆիզիքական վնաս կրելու պատճառով), ուրեմն չեն կրնար պատերազմէն ուղղակի տուժած համարուիլ, չեն կրնար արժանանալ պետական հոգածութեան: Այլ խօսքով, ոչ ռազմական գործողութիւններու եւ դէպքերու պատճառով վնասուած զինուորներու եւ իբրեւ զբօսաշրջիկ Իրաքի վտանգալից շրջանները գտնուողներու միջեւ տարբերութիւն չի մնար...:

Նման մեծ հարցերու դիմաց կան նաեւ «մանրուքներ», որոնցմէ կարելի է թուել անգործներու թիւի բարձրացումը, սնանկացող ընկերութիւններու բազմացումը եւ պետական նպաստի կարօտեալներու համեմատութեան ծաւալումը: Անշուշտ նոյն ցանկին վրայ կարելի է աւելցնել բնակարան կորսնցնողները, ամէն օր գործ կորսնցնելու հաւանականութեան անդոհանքը ապրողներ (պարզապէս յիշատակենք դուռերը փակող կամ մեծաթիւ աշխատաւորներ գործազրկող հսկայ ընկերութեանց ու առեւտրական հաստատութիւններու օրինակը), գործի ասպարէզներու արտահոսքը (շնորհիւ այս ընթացքը քաջալերող օրէնքներու եւ փախուստի համար բացուած դուռերուն), անարդարութեանց ենթարկուողներու պարագաները, բանտերու դիմագրաւած բազմերես տագնապները, որոշ փոքրամասնութեանց նկատմամբ անարդար մօտեցումները, անտեսումները եւ... պէտք չկայ ցանկը աւելի երկարելու:

Նուազ տարողունակ չեն արտաքին մարտահրաւէրները, որոնք այլապէս իբրեւ խաղաքարտ գործածուեցան ընտրապայքարի օրերուն: Այդ երեսին կ'անդրադառնանք առանձին: Սակայն հոս կ'արժէ անդրադառնալ իմաստուն ու իմաստալից կատակի մը, զոր խաղցան խումբ մը լրագրողներ ու մտաւորականներ. Օպամայի ընտրութենէն քանի մը օր ետք հրապարակ եկաւ «Նիւ Եորք Թայմզ»ի սարքովի թիւ մը, որ կը կրէր 4 յուլիս 2009 թուականը: Յիշեալ թերթի խմբագրութեան հետ կապ չունեցող շինծու թիւը պատրաստած էին քանի մը տասնեակ «խենթեր», որոնք էջերուն տարածած էին բաղձանքներ բովանդակող լուրեր ու յօդուածներ. անոնք «կ'աւետէին» ամերիկեան բանակներուն Իրաքէն շուտափոյթ հեռացման պէս լուրեր: Երեւակայածին, բայց սեւով ճերմակի վրայ միլիոններու ներկայացող այդ թիւը ցնցում յառաջացուց նա՛եւ պետական իշխանութիւններուն կամակատարը դարձած մամուլի շրջանակներուն մէջ, միաժամանակ ազդանշան մը տալով, թէ երկրին մէջ կան մարդիկ, որոնք պատրաստ են տրամաբանական ժամանակ մը սպասելու նոր իշխանութեան բերելիք փոփոխութիւններուն, սակայն նաեւ կը յիշեցնեն, որ փոփոխութեան խոստումը «բաց չէք» չունի իր դիմաց:

Ս. ՄԱՀՍԷՐԷճԵԱՆ

«ԱՍՊԱՐԷԶ»Ի ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ՝ «ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՁԱՒԱԽՔ»Ի ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՎԱՀԱԳՆ ՉԱԽԱԼԵԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆ ՓԱՍՏԱԲԱՆ ՊԱՏՐԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆԻ ՀԵՏ

ՎԻՐԱՀԱՅԵՐԸ՝ ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅՍՏԱԿ ԾՐԱԳՐԻ ՁՈՀԵՐ

Փարիզի իրաւաբանական գրասենեակի անդամ Պատրիկ Արապեան ֆրանսահայ յայտնի փաստաբաններէն է: Արդէն 25 տարիէ ի վեր ան կ'աշխատի մարդկային իրաւունքներու պաշտպանութեան հարցերով: Հեղինակ է շարք մը զեկոյցներու՝ Մարդկային իրաւունքներու միջազգային դաշինքի (FIDH) եւ Փաստաբաններու միջազգային միութեան համար: Ան վերջերս ստանձնած է նաեւ «Միասնական Ձաւախք» ժողովրդավարական դաշինքի առաջնորդ Վահագն Չախալեանի պաշտպանութիւնը՝ վրացական դատարանի առջեւ:

Ստանձնելով զենքի ապօրինի պահպանման մեղադրանքով 2008-ի յուլիս 21-ին ձերբակալուած «Միասնական Ձաւախք» ժողովրդավարական դաշինքի ղեկավար Վահագն Չախալեանի պաշտպանութիւնը՝ Արապեան անցեալ ամիս այցելած էր Ախալքալաք, Ախալցխա եւ Թիֆլիս:

Ստորեւ կը ներկայացնենք «*Ֆրանս-Արմենի*» թերթին Պատրիկ Արապեանի հարցազրոյցէն հատուածներ:

«ՖՐԱՆՍ-ԱՐՄԵՆԻ».- Պրն. Արապեան, կարո՞ղ էք համառօտ ներկայացնել Չախալեանի գործը: Դրա հետ կապուած, ի՞նչ կարողացաք պարզել Ախալքալաք եւ Ախալցխա ձեր կատարած ուղեւորութեան ընթացքում:

ՊԱՏՐԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆ.- Ախալքալաքում իմ կողմից հարցաքննուած վկաների մեծ մասը արդէն մի քանի ամիս ընթացող ջաւախահայ երիտասարդութեան ղեմ յարուցուած գործերում ներգրաւուած անձինք են: Վահագն Չախալեանի, նրա ընտանիքի եւ ազգականների նկատմամբ ոստիկանական համակարգուած ճնշում էր գործադրւում դեռեւս տարուայ սկզբից, ինչի նպատակն էր պրն. Չախալեանին դրդել սխալ քայլերի՝ նրան ձերբակալելու նպատակով:

Այս հնարքը, սակայն, չգործեց:

Եւ ահա, յուլիսի 17-ի կէսգիշերին, ոստիկանապետի տան կողքին տեղի ունեցաւ պայթիւն, որը եւ «Միասնական Ձաւախք» ժողովրդավարական դաշինքի անդամների վրայ յարձակման պատճառ դարձաւ: Ամէն ինչ արւում էր, բնականաբար, առանց մարդու իրաւունքների տարրական կանոնները հաշուի առնելու: Այս խղճուկ դիմակահանդէսը կարող էր ընդամէնը ժպիտի արժանանալ, եթէ մինչ օրս դեռեւս լիովին չբացայայտուած այդ իրադարձութիւնների ժամանակ չսպանուէին ազգութեամբ հայ երկու ոստիկան:

Անհրաժեշտութիւն առաջացաւ Թիֆլիսից յատուկ նշանակութեան ուժեր ուղարկել Վահագն Չախալեանին ձերբակալելու գործում տեղական ոստիկանութեանը օժանդակելու նպատակով: Սա փաստում է, որ այս հարցում կենտրոնական իշխանութիւնները եւ Ախալքալաքի ոստիկանապետը գործում էին համագործակցաբար:

Վահագն Չախալեանի ձերբակալութեան օրուանից, այն է՝ 2008-ի յուլիսի 21-ից, վրացական իշխանութիւնները անում են ամէն ինչ՝ տեղի ունեցածի քաղաքական էութիւնը քողարկելու, խոչընդոտելու եւ աղաւաղելու համար: Իրաւական տեսանկիւնից ո՛չ մի էական ապացոյց, խուզարկութեան եւ ո՛չ մի լիարժէք արձանագրութիւն, ո՛չ ոստիկան եւ ո՛չ մի վկայ, խուզարկութեան ընթացքում «յայտնաբերւած» զինամթերքի եւ ո՛չ մի մատնահետքերի փորձաքննութիւն, մեղադրեալների ո՛չ մի հարցաքննութիւն:...

«ՖՐԱՆՍ-ԱՐՄԵՆԻ».- Ներկայումս ինչպիսի՞ն է իրավիճակը Ձաւախքում:

ՊԱՏՐԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆ.- Ես մեկնել էի Ձաւախք Վահագն Չախալեանի ծնողների հետ հանդիպելու: Այնտեղ տեսայ մարդկանց, որ ապրում են ոստիկանապետ Սամուէլ Պետրոսեանի ահի տակ: Հանդիպելով եւ խօսելով Վահագն Չախալեանի գործին առնչուող այլ անձանց հետ՝ ինձ համար պարզ դարձաւ, որ վրաց իշխանութիւնները յուլիսեան ձերբակալութիւններով շատ աւելի հեռահար նպատակներ են հետապնդում:

Ձաւախքի առանձնայատկութիւնը կայանում է նրանում, որ բնակչութեան շուրջ 90-95 տոկոսը հայեր են: Վրաստանի իշխանութիւններն այստեղ չունեն ճնշում գործադրելու անմիջական լծակներ, հետեւաբար նրանք ստիպուած են օգտուել Ձաւախքի ոստիկանական ծառայութիւններից՝ ահաբեկութեան միջոցով իրենց օրէնքի ուժը հաստատելու համար:

Սամուէլ Պետրոսեանի ոստիկանապետի պաշտօնում նշանակման օրուանից ի վեր՝ 2006 թուականի կէսերից, տեղի են ունեցել ու շարունակւում են ունենալ Ախալքալաքի շրջանի մի շարք քաղաքականապէս գործունեայ երիտասարդների ձերբակալութիւններ, որոնց նկատմամբ այնուհետեւ կայացւում են տարբեր դատավճիռներ՝ տուգանքներից մինչեւ բանտարկութիւն: Վահագն Չախալեանի կալանաւորումից յետոյ այս հալածանքները բազմապատկուել եւ նոր թափ են ստացել:

Բացի դրանից, աշխարհագրական մեկուսացուած վիճակն ու տնտեսական ճգնաժամը Ձաւախքի համար որոշակիօրէն դժուարացնում են Վրաստանի միւս հատուածների հետ մշակութային եւ ընկերային ամբողջութիւն կազմելը՝ մի տեսակ լուսանցքայնացնելով երկրամասը: Հայերի մեծ մասը չի տիրապետում վրացերէնին, ինչը նրանց համար էապէս դժուարացնում է վարչական իշխանութեան, ոստիկանական եւ իրաւապահ մարմինների հետ հաղորդակցուելու հնարաւորութիւնը եւ գործնականում անհնարին դարձնում նրանց նկատմամբ գործած կամայականութիւնների եւ իրենց մարդկային տարրական իրաւունքների ոտնահարման դէմ այլ կառոյցներում բողոքելը:

«ՖՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆԻ».- Ի՞նչ է սպասում Ձաւախքին մօտակայ ապագայում:

ՊԱՏՐԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆ.- Ձաւախքի հայութիւնը գտնւում է վրաց իշխանութիւնների կողմից լարուած որոգայթի մէջ. ընդ որում, այդ որոգայթը լարուած է ոչ միայն հայերի, այլեւ Վրաստանի բոլոր փոքրամասնութիւնների համար: Նման քաղաքականութիւնը արդիւնքի հասաւ Վրաստանում բնակուող քրտերի պարագայում, որոնք լքեցին երկիրը ոստիկանութեան ճնշումների հետեւանքով:

Վահագն Չախալեանի անցած կեանքի ուղու մէջ ոչինչ չէր կարող նախանշել, որ մի օր նա կը դառնայ Վրաստանի հասարակութեան թշնամի, քանի որ նրա շարժումը չէր պարունակում անջատողական կամ անկախացման պահանջ:

Նրա հիմնական պահանջը տարածաշրջանում վրացերէնի հետ համատեղ հայերէնի օգտագործման օրինականացումն էր: Ուստի, նրա ձերբակալութեամբ վրաց իշխանութիւնները փորձում են Ձաւախքի հայերին դրդել ծայրայեղութեան եւ արտագաղթի:

Ապագայի հեռանկարները բաւական մտահոգիչ են:

ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ՄԵՍԽԵԹՑԻ ԹՈՒՐՔԵՐ ԿԸ ԴԻՄԵՆ՝ ՎՐԱՍՏԱՆ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ

Ազրպէյճանական լրատու գործակալութիւն մը կը հաղորդէ, ‘որ Ազրպէյճան վերահաստատուած շուրջ եօթանասուն հազար մեսխեթցի թուրքերու կէսէն աւելին Վրաստան փոխադրուելու դիմում ներկայացուցած է:

Մեսխեթցի թուրքերը ազրպէյճանական Հայրենիք կուսակցութեան երեսփոխաններուն ուղղած են իրենց դիմումը՝ խնդրելով անոնց օժանդակութիւնը:

Ազրպէյճանական աղբիւրներ կը յայտնեն, որ Վրաստան փոխադրուելու մեսխեթցիներու դիմումնագիրները ընդունելու ժամկէտը վեց ամիսով երկարաձգուած է:

Մեսխեթցի թուրքերը խորհրդային իշխանութեանց կողմէ, Ստալինի կարգադրութեամբ, տեղահանուած էին 1944-ին եւ տարագրուած՝ Կեդրոնական Ասիա:

Տարագրուած 120 հազար մեսխեթցիներէն տասը հազարը ճանապարհին մահացած է: Ներկայիս մեսխեթցի թուրքերուն թիւը կը գնահատուի երեք հարիւր հազարով:

1989-ին Իւզպեքիստանի Ֆերքանա հովիտին մէջ տեղի ունեցած ազգամիջեան բախումներուն ստեղծած պայմաններուն լոյսին տակ, մեծ թիւով մեսխեթցի թուրքեր դարձեալ տեղահանուեցան: Վրաստանի իշխանութիւնները, Ձաւախքի մէջ հայկական ներկայութիւնը թուլացնելու եւ հակակշռելու նպատակով, 1990-ական թուականներուն արտօնեց մեսխեթցի թուրքերուն գալ եւ հաստատուիլ գլխաւորաբար հայաբնակ շրջաններու մէջ: Վրացական իշխանութեանց այս քայլը լարուածութեան նոր ազդակ մը դարձաւ Ձաւախքի մէջ:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ Կ'ԱՒԱՐՏԷ ՀԱԴՐՈՒԹԻ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆԸ

Ղարաբաղի Հադրութ շրջանին համար այս տարեվերջը յատկանշուած է կենսական կարեւորութեամբ երկու ծրագիրներով՝ Հադրութի շրջանային հիւանդանոցի հիմնանորոգման ու կահաւորման եւ «Տող-Հադրութ» կազատարի շինարարական աշխատանքներու աւարտով:

1982-ին կառուցուած Հադրութի շրջանային հիւանդանոցը երբեք չէր համապատասխաներ արդի բուժական սպասարկման պահանջներուն: Շրջանին սպասարկող միակ հիւանդանոցը պէտք էր արդիւնաւէտ կերպով ծառայեցնել մօտաւորապէս 12 հազար բնակիչներու կարիքներուն:

Մօտաւորապէս մէկ միլիոն տոլար արժող ծրագրին հովանաւորն է «Հայաստան» հիմնադրամի Ամերիկայի Արեւմտեան ափի տեղական մարմինը: Հադրութի շրջանին մէջ բուժական սպասարկումը աւելի հասանելի դարձնելու համար հիմնադրամը հիւանդանոցին նուիրած է 4 նոր հիւանդատարներ, որոնք օժտուած են համապատասխան սարքաւորումներով: Հիւանդանոցին ղեկավարութիւնը նպատակայարմար գտած է հիւանդատարներէն մէկը տրամադրել հիւանդանոցէն մօտաւորապէս 20 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ գտնուող Տող գիւղի բուժական կեդրոնին:

Միւս կողմէ, շուտով շահագործման կը յանձնուի նաեւ «Տող-Հադրութ» 22 քիլոմեթր երկարութեամբ կազատարը, որ կազով պիտի ապահովէ Հադրութի եւ այլ 7 գիւղերու մօտաւորապէս 5200 բնակիչները, ինչպէս նաեւ պիտի սպասարկէ նորակառոյց հիւանդանոցին: Կազատարին շինարարութիւնը (ընդհանուր արժէքը՝ մօտաւորապէս 444 միլիոն դրամ) իրականացած է «Արցախի վերածնունդ» ծրագրին շնորհիւ:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1-ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԵՐՈՒ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Հայաստանի կենսաթոշակները յունուար 1-էն բարձրացած են 16.6 առ հարիւրով: Միջին ամսական կենսաթոշակի չափը 2009-ին կը կազմէ 10.211 դրամ՝ 2008-ի 8.760-ի փոխարէն:

Բարձրացած է նոյնպէս մանուկներու ծննդեան նպաստի չափը, ինչպէս նաեւ պիտի գործադրուի մանուկներու ծննդեան յաջորդականութեան համար տրամադրուող խրախուսական համակարգ: 2009-ին նպաստի չափը առաջին եւ երկրորդ մանուկի ծննդեան պարագային պիտի կազմէ 50 հազար դրամ՝ 2008-ի 35 հազար դրամին փոխարէն, իսկ երրորդ եւ աւելի մանուկ ունենալու պարագային, պիտի յատկացուի 430 հազար դրամ՝ 2008-ի 300 հազար դրամին փոխարէն:

Բարձրացած են նաեւ ուսուցիչներու աշխատավարձերը 116.3 հազար դրամի՝ 2008-ի 89.6 հազարին դիմաց, իսկ բժշկական ասպարէզի աշխատաւորներունը՝ 66.4 հազար դրամի՝ 2008-ի 51.1 հազարին փոխարէն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 11 ԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹԵԱՆ 2.5 ԱՌ ՀԱՐԻՒՐԸ

Հայաստանի մէջ ապրող ազգային փոքրամասնութիւնները հաստատուած են մօտաւորապէս 150 տարի առաջ: 2001-ի մարդահամարի տուեալներով գրանցուած 11 ազգային փոքրամասնութիւններու ներկայացուցիչները կը կազմեն Հայաստանի բնակչութեան 2.5 առ հարիւրը: Բոլոր ազգերուն համար ամէնէն աւելի միաւորողը Նոր տարուան տօնակատարութիւններն են: Հայաստանի մէջ ապրող ազգային փոքրամասնութիւններէն ոմանք կ'ըսեն, թէ կանուխ ժամանակներէ ի վեր արդէն իրենց ազգային աւանդութիւնները միաձուլուած են հայկականին:

Հայաստանի մէջ կը բնակի ուքրանական մեծ համայնք. իւրաքանչիւր ուքրանական ընտանիք Ամանորը կը դիմաւորէ տօնական սեղանի շուրջ, վառվռուն եւ գունագեղ խաղալիքներով զարդարուած տօնածառով: Թէ՛ Նոր տարուան գիշերը եւ թէ՛ Ս. Ծննդեան երեկոյին կը հրամցուի կերակուրի 12 տեսակ, որոնք կը խորհրդանշեն Քրիստոսի տասներկու առաքեալները, իսկ ուքրաինական ամէնէն աւելի տարածուած ճաշատեսակը քութեան է, սակայն այնտեղ անպակաս են նաեւ հայկական ճաշատեսակները:

Սեղանին վրայ պարտադիր կը դրուի չոր խոտ, անկիւնները՝ սխտոր, իսկ սեղանին տակ՝ երկաթ, տունը սատանայէն պաշտպանելու համար:

Պիելոռուսական բազմաթիւ ընտանիքներ տօնական սեղան կը պատրաստեն անպայման ասեղնագործ սփռոցով: Յոյներու տուները ամէնուր պէտք է մաքուր ըլլայ, իսկ լեհերու պարագային, ընտանիքներուն բոլոր անդամները պէտք է տունը հաւաքուած ըլլան: Արգիլուած է վիճիլ, նոյնիսկ թշնամիներու հետ ցանկալի է հաշտուիլ: Ինչ կը վերաբերի ասորիներուն, ապա, ըստ աւանդութեան, Նոր տարին անոնք կը նշեն տասներկու օր շարունակ՝ ապրիլ մէկէն սկսեալ, սակայն անոնք անմասն չեն մնար նաեւ յունուարեան Ամանորի տօնակատարութիւններէն:

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՕԴԱՅԻՆ ՈՒՂԻՂ ԿԱՊ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՒ

Այս տարուան առաջին կիսամեակին հաւանական է, որ Հայաստան օդային ուղիղ կապ ունենայ Չինաստանի հետ:

Չինաստանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արմէն Սարգսեան յայտնած է, որ չինական սեփական կազմակերպութիւն մը կ'աշխատի Երեւան-Ուռումչի օդանաւային թռիչք հաստատելու ուղղութեամբ: Կազմակերպութեան ղեկավարը անցեալ տարի այցելած է Հայաստան, բանակցութիւններ վարած է Հայաստանի Քաղաքացիական թռիչքներու գլխաւոր վարչութեան, ինչպէս նաեւ «Արմաւիա» ընկերութեան ղեկավարութեան հետ:

Կը նախատեսուի, որ այս տարուան առաջին եռամսեակին, չինացի ներկայացուցիչը անգամ մը եւս ժամանէ Հայաստան՝ թռիչքի գործադրման մանրամասնութիւնները քննարկելու համար:

ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ՇՔԱՀԱՆԴԷՍ՝ ՕՓԵՐԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆԻ ԲԵՄԻՆ ՎՐԱՅ

«Տարին չափազանց ծանր էր Ալ. Սպենդիարեանի անուան օփերայի եւ պալէի ազգային ակադեմական թատրոնին համար», ըսաւ տնօրէն Կամօ Յովհաննիսեանը՝ նկատի ունենալով մարտին տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն եւ անոր յաջորդած արտակարգ իրավիճակը, որուն պատճառով գրեթէ անկարելի էր մուտք գործել օփերային թատրոն:

«Սակայն կային նաեւ ուրախանալի առիթներ, որոնք յաւելեալ խթան են աւելի լաւ աշխատելու համար: Մարտին կայացան երկու ներկայացումներ՝ Յովհաննիսեանի «Վարդանանք» եւ Փիացցոլայի «Թանկօ» պալէները: Հանդիսատեսին ներկայացուցինք թատերականացած «Սպիտակ» սիմֆոնիան եւ Տէրտէրեանի «Երկրաշարժ օփերան», նշեց Հայաստանի վաստակաւոր արուեստագէտ Կարէն Սարգսեան:

Ներկայացումներէն Կամօ Յովհաննիսեան կ'առանձնացնէր յատկապէս Սուրիոյ մէջ կայացած հայկական մշակոյթի օրերն ու Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու եւ Պահրէյնի թագաւորութեան մէջ «Գայիանէ» պալէի ներկայացումները:

«2008-ին Դամասկոսը յայտարարուած էր արաբական մշակոյթի մայրաքաղաք. այդ վերնագրին տակ խորհրդանշական դարձան նաեւ հայկական մշակոյթի օրերը, եւ արաբական հասարակութեան ներկայացուեցաւ հայ ժողովուրդը, անոր կենցաղը, մշակոյթն ու դարաւոր պատմութիւնը: Սուրիոյ հայկական մշակոյթի օրերու պաշտօնական բացումը տեղի ունեցաւ Դամասկոսի Ասատի անուան օփերային մէջ՝ Հայաստանի պարի պետական անսամպլի ելոյթով», ըսաւ Կամօ Յովհաննիսեան:

Փետրուարին, Ապու Տապիի մշակութային ընկերակցութեան նախաձեռնութեամբ, «Գայիանէ» ներկայացումը հանդէս եկաւ Էմիրութիւններու պալատին մէջ: Այնուհետեւ Պահրէյնի թագաւորութեան մէջ ան մասնակցած է «Մշակութային գարուն» փառատօնին:

2009-ի ծրագիրները շատ են, սակայն մտահոգիչ է անոնց ֆինանսաւորման միջոցներու սակաւութիւնը: «... Յաճախ թատրոնի շէնքը վարձակալութեամբ կը յանձնենք այլ կատարողներու, որպէսզի ստացուած հասոյթով նոր գործերու կարողանանք ձեռնարկել», նշեց Կամօ Յովհաննիսեան:

Ամանորին օփերայի եւ պալէի ազգային ակադեմական թատրոնը հանդիսատեսին անակնկալ պատրաստած էր՝ Ամանորեայ շքահանդէս: Ծրագիրը կ'ընդգրկէր հատուածներ համաշխարհային երաժշտութեան գոհարներէն, հատուածներ հնչեցին «Թրաւիաթա», «Դաւիթ Բէկ» եւ «Անուշ» օփերաներէն: Շքահանդէսին մասնակցեցան նաեւ օփերային թատրոնի մենակատարները, երգչախումբը եւ սիմֆոնիք նուագախումբը:

17 ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄԷ ՄԸ ԵՏՔ ԺԻՐԱՅՐ ՓԱՓԱԶԵԱՆ ԴԱՐՁԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐՈՒԻ

Հայաստանի Հանրապետութեան մշակոյթի փոխնախարար Դաւիթ Մուրատեան Երեւան հրաւիրած է սփիւռքահայ անուանի դերասան եւ բեմադրիչ Ժիրայր Փափազեանը, որուն կ'ընկերակցի իր գործընկերուհի եւ դերասանուհի Նորա Արմանին:

Լրագրողներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին փոխնախարարը նշեց, որ արդէն շարք մը ծրագիրներու շուրջ բանակցութիւններ կ'ընթանան «Հայկական միջազգային թատերական նախագիծ»ի շուրջ: Եկող տարուան օգոստոսին Նորա Արմանի պիտի բեմադրէ եւ խաղայ Ռիչըրտ Քալինովսքիի «Ծուռ ծերունի» ներկայացումը, որուն գլխաւոր վեց դերասանները՝ հայազգի հանրածանօթ դերասաններ, պիտի հրաւիրուին Միացեալ Նահանգներէն, Ֆրանսայէն, Գերմանիայէն, Ռուսիայէն: Ներկայացման բեմադրող-նկարիչը, զգեստներու եւ երաժշտութեան ձեւաւորողները նոյնպէս պիտի հրաւիրուին դուրսէն:

Համահայկական ծրագրի գեղարուեստական ղեկավարութիւնը յանձն առած է Հ.Թ.Գ. միութեան նախագահ Յակոբ Ղազանչեանը:

Ներկայացման թեման Ցեղասպանութեան պատմութիւնն է: Յակոբ Ղազանչեան բարձր գնահատեց Ժիրայր Փափազեանի ազգանուէր գործունէութիւնը՝ ըսելով. «Աշխարհով մէկ, տարբեր լեզուներով կը ներկայացնէ հայ դասականներու գործերը եւ անմասն չի մնար հայ թատրոնի զարգացման գործին մէջ»:

Դերասան, թարգմանիչ, ծաղրանկարիչ եւ բեմադրիչ Ժիրայր Փափազեանի ստեղծագործական ուղիին «Ազգ»ը յաճախ անդրադարձած ու նշած է անոր յաջողութիւնները թէ՛ «Անուշ»ի եւ թէ՛ «Արշակ Բ.»ի բեմադրութիւններու առիթով: Վերջերս Փարիզի «Ռոսսինի» սրահին մէջ ան թարգմանելով Իրինա Պրուք Քամփընի ընկերութեան հիմնադիր անդամ «Տիգրան Չուխաճեան»ի «Կարինէ» օփերեթը՝ ներկայացուցած է զայն Համազգայինի մշակութային միութեան հետ համագործակցաբար: Այժմ ան յանձն առած է Սանչօ Պանսայի դերը «Տոն Քիշոթ» ներկայացման մէջ եւ կը բեմադրէ Իրինա Պրուքը: Ան նաեւ կը նկարահանէ Տոմինիք Քոտրերթի ժապաւէնը՝ հանրայայտ նկարիչի դերով:

Լրագրողներու հետ հանդիպումէն ետք ան ուղղուեցաւ դէպի Չարենցի անուան գրականութեան ու արուեստի թանգարան:

ՄԱԿ-Ի «ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ԵՒ ՅԱՆՑԱԳՈՐԾԸ ՊԱՏԺԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ»Ի 60-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

9 դեկտեմբեր 2008-ին, Երեւանի «Անի» պանդոկի «Նայիրի» սրահին մէջ ՀՅԴ Հայաստանի երիտասարդական միութիւնը կազմակերպած էր ՄԱԿ-ի կողմէն ընդունուած ցեղասպանութիւններ կանխելու եւ պատժելու մասին պայմանագրի 60-ամեակին նուիրուած խորհրդաժողով մը: Խորհրդաժողովին բանախօսներն էին՝ ՀՅԴ Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեան, միջազգային յարաբերութիւններու փորձագէտ Արա Պապեան եւ Սահմանադրական դատարանի միջազգային պայմանագիրներու բաժնի պատասխանատու Վլատիմիր Վարդանեան: Ներկայ էին նաեւ հայաստանեան քաղաքական կուսակցութիւններու երիտասարդական թեւերու, ուսանողական խորհուրդներու եւ հասարակական կազմակերպութիւններու եւ Հայաստան ապրող ու ցեղասպանութիւն տեսած ազգային փոքրամասնութիւններու ներկայացուցիչներ:

Սոյն խորհրդաժողովը կը նպատակադրէ հանրութեան ուշադրութեան յանձնել ներկայիս տեղի ունեցող ցեղասպանութիւններու եւ մարդկային իրաւունքներու ոտնահարումներու վրայ:

Բանախօսները անդրադարձան 1948 թուականին ՄԱԿ-ի կողմէն հռչակուած ցեղասպանութեան մասին պայմանագրի դրոյթներուն, անոնց իրաւական հիմքերուն մասին եւ ցեղասպանութիւն գործած պետութիւններու պատասխանատուութեան ենթարկելու կարեւորութեան վրայ:

Խորհրդաժողովին մասնակցող ազգային փոքրամասնութիւններու եւ կուսակցութիւններու երիտասարդական թեւերու ներկայացուցիչները ուղերձ մը ուղղեցին Հայաստանի մէջ ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչներուն, ինչպէս նաեւ՝ «Ցեղասպանութեան յանցագործութիւնը կանխելու եւ յանցագործը պատժելու մասին պայմանագիր»ը ստորագրած պետութիւններու Հայաստանի մէջ դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն:

Ուղերձին մէջ նշուած է, որ թէեւ ՄԱԿ-ի սոյն պայմանագիրը իրաւասութիւն տուած է զայն ստորագրած պետութիւններուն կանխարգիլելու եւ նոյնիսկ պատժելու ցեղասպանութեան որեւէ փորձ, բայց անոնք իրենց երկրի քաղաքական եւ տնտեսական շահերը գերադասելով՝ կը ձախողեցնեն պայմանագրին ուժը: Հետեւաբար խորհրդաժողովի մասնակիցները կոչ ուղղած են հռչակագիրը ստորագրած պետութիւններուն՝ անյապաղ դատապարտել 20-21-րդ դարերուն գործադրուած բոլոր ցեղասպանութիւնները եւ քայլեր ձեռնարկել ոճրագործ պետութիւնները պատժելու, կանխել Տարֆուրի եւ Քենիոյ մէջ շարունակուող ցեղասպանական գործողութիւնները:

Անոնք պահանջած են վերամշակել 1948-ի ՄԱԿ-ի ցեղասպանութեան վերաբերեալ պայմանագիրը՝ զայն ա՛լ աւելի գործնական ու ազդեցիկ դարձնելու նպատակով, ուր պէտք է դատապարտուի անցեալին իրագործուած ցեղասպանութիւններու ժխտման քաղաքականութիւնը եւ քաղաքական թիւններու ժխտման քաղաքականութիւնը եւ քաղաքական նպատակներու համար պատմութեան նենգափոխման ուղղուած բոլոր քայլերը:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՖԻՆԱՆՍԱՒՈՐՈՒՄՈՎ ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՕԺՏՈՒԵՑԱՒ ՆՈՐ ՍԱՐՔԱՒՈՐՈՒՄՆԵՐՈՎ

Ղարաբաղի հանրային պատկերասփիւռի ընկերութիւնը 2009-ի եթերաշրջանը սկսաւ նոր սարքաւորումներով, որոնք ձեռք բերուած են «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան ափի տեղական մարմինի ֆինանսաւորումով: Ըստ պատկերասփիւռի ընկերութեան տնօրէնին ներկայիս գործիքները, որոնց մէկ մասը տարիներ առաջ եւս հիմնադրամը տրամադրած էր, հեռարձակման ժամանակ թերութիւններ ունեցած է՝ յաճախ դառնալով եթերի խափանման պատճառ: Հարիւր հազար տոլար արժողութեամբ սարքաւորումները վերազինած եւ համալրած են պատկերասփիւռի ընկերութեան գործիքներու պահեստը:

Ժամանակակից **սըրվըրը**, թուային տեսախցիկները, ձայնային վահանակներն ու կռունկը կը բարձրացնեն հեռարձակումներուն որակը, որուն շնորհիւ պատկերասփիւռի ընկերութիւնը ձեռք կը բերէ հեռուստադիտողներու աւելի մեծ թիւ:

Յայտնենք, որ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին Արեւմտեան ափի եւ Ֆրանսայի տեղական մարմիններու ֆինանսաւորումով Ասկերանի, Շուշիի եւ Մարտունիի շրջաններու բուժհաստատութիւններուն տրամադրուած է մէկական հիւանդատար ինքնաշարժ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 500-ԱՄԵԱԿԻ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇԻ ՄՐՑՈՒՄ

2012 թուականին կ'ամբողջանայ հայկական տպագրութեան ստեղծման 500-ամեակը: Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութեան պետ Գայիանէ Դուրգարեանի խօսքերով, հայոց քաղաքակրթութեան պատմութեան այս կարեւորագոյն իրադարձութեան յոբելեանը պետական մակարդակով նշելու համար Հայաստանի նախագահի կարգադրութեամբ, ստեղծուած է պետական յանձնախումբ, որուն նախագահը Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանն է: Ան նշած է, որ յանձնախումբը ներկայիս կը մշակէ 2009-2012 թուականներու միջոցառումներու ցանկն ու ժամանակացոյցը:

Յանձնախումբը յայտարարած է հայկական տպագրութեան 500-ամեակի խորհրդանիշի մրցում: Դիմումները կ'ընդունուին ուրուագիծի տիսքով, պէտք է ըլլան գունաւոր ու սեւ-ճերմակ տարբերակներով եւ ներկայացուին էլեկտրոնային կրիչին վրայ, ինչպէս նաեւ 50x60 սմ խաւաքարտի վրայ: Ըստ Դուրգարեանի, խրախուսելի է նոյն խորհրդանիշի տարբերակներու ներկայացումը տարբեր նիւթերու վրայ (նամակի պահարան, ձեւաթուղթ, գովազդ եւ այլն):

Դուրգարեան յանձնած է նաեւ, որ լաւագոյն աշխատանքներուն համար սահմանուած են մէկ գլխաւոր՝ մէկ միլիոն դրամ եւ երկու խրախուսական՝ 300 հազարական դրամ մրցանակներ:

Նշենք, որ դիմումները եւ նմուշները կ'ընդունուին մինչեւ յունուար 25, Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան աշխատակազմի ժամանակակից արուեստի եւ ժողովրդական արհեստներու վարչութեան կեդրոնին մէջ:

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ 3000-ՈՎ ԱՒԵԼՑԱԾ Է

Անցեալ տարի Մատենադարանի այցելուներուն թիւը, նախորդ տարուան համեմատ, աւելցած է 3000-ով: Մատենադարանի տնօրէն Հրաչիկ Թամրազեան յայտնած է, որ Մատենադարանի այցելուներուն աճած թիւին մեծ մասը կազմած են զբօսաշրջիկները, որոնք կը վկայեն Հայաստանի զբօսաշրջութեան աճը:

Մատենադարանին մէջ պահուած են ո՛չ միայն հայկական մշակոյթին վերաբերեալ փաստեր ու տուեալներ, այլեւ՝ ռուսերէն, արաբերէն, յունարէն, ճափոներէն, պարսկերէն գրականութիւն եւս: Մատենադարանին մէջ պահուող նիւթերը պատմական, մշակութային հարուստ նիւթ պարունակող գիրքեր են, որոնց ուսումնասիրութիւնները կարեւոր են ո՛չ միայն հայ մշակոյթով զբաղողներուն, այլեւ՝ կովկասեան այլ երկիրներու, Մերձաւոր եւ Միջին Արեւելքի երկիրներու պատմութիւնը, մշակոյթը հետազօտողներուն համար: Այս բոլորը նոյնպէս կը նպաստեն օտարներու թիւի աճին:

Նշենք, որ Մատենադարանին մէջ կը պահուին 17 հազար ձեռագիրներ, որոնցմէ 13 հազարը հայկական է, իսկ մնացածը՝ օտար, եւ՝ 100 հազար հնագոյն արխիւային նիւթեր:

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂԻ ԵՐԳԻՉԻՆ՝ ՄՈՒՇԵՂ ԳԱԼՇՈՅԵԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 75-ԱՄԵԱԿ

Ժամանակակից հայ արձակի ամէնէն ժողովրդային ու սիրելի գրողներէն Մուշեղ Գալշոյեան հողի ու անոր կառչած մարդու սրտի ու մտքի ներդաշնակութեան երգիչ էր: Տխրութեան, կարօտի, կանչի գրականութիւն շարունակողը նոյնքան ազնիւ, ջերմ ու նուիրական է, որքան՝ Ակսել Բակունցը, Համաստեղը, Մնձուրին: Ան նշանաւոր ու սիրելի է իր կերպարներուն ժողովրդական հոգեբանութեան հարազատութեամբ, բնութեան հետ անխառն մտերմութեան անմիջականութեամբ, իր մարդկային ճշմարիտ նկարագրով, ազնուական կերպարով, աչքերու լուրթ հորիզոններով, ազգային տեսլականով, երազներով, հայրենի եզերքներու կորած մշուշներու եւ ծիւնաթաղ ծաղիկներու կիսատ մնացած երգերով...

Գալշոյեան շատ նշանաւոր ու սիրելի դարձաւ յատկապէս «Ձորի Միրոն» վիպակի ժապաւէնի վերածուելէն ետք:

Մուշեղ Գալշոյեանի ծննդեան 75-ամեակին առիթով կատարուած է յուշ-ցերեկոյթ մը, Գրողներու միութեան տան մէջ: Հանդիսութիւնը բացուած է Տէրունական աղօթքով: Նաւասարդ եպս. Կճոյեան Գալշոյեանը համարած է մեր ազգային գաղափարաբանութեան սնողներէն մէկը, որովհետեւ ազգային տեսլականի առանցքը հողն է, իսկ Գալշոյեանը այդ հողի երգիչն էր:

Մուշեղ Գալշոյեանի յիշատակին խոնարհման տուրք էր մշակոյթի փոխնախարար Դաւիթ Մուրատեանի խօսքը՝ բաւական ինքնատիպ զուգորդումներով:

Ուշագրաւ եղած է Գալշոյեանի ուքրաներէնի թարգմանիչ Ալեքսանտր Պոժքոյի մեկնաբանութիւնը: Այդպէս, ջերմ էին նաեւ՝ Լեւոն Անանեանի, Ալմաստ Չաքարեանի, Ազատ Եղիազարեանի եւ Արտաշէս Ղազարեանի խօսքերը:

Պատրաստեց **ՄԱՐԻՆԱ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ**

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉՆԵՐ ԳԱՅՏԵՐԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ, ՅՈՎՆԱՆ ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ ԵՒ ՕՆՆԻԿ ԱՐԶՈՒՄԱՆ

Պոլսահայ հրատարակիչներէն են Գայսերեան եղբայրներ Գասպար, Գրիգոր եւ Յովհաննես, ինչպէս նաեւ Յովնան Փալագաշեան եւ Օննիկ Արզուման: Գայսերեան եղբայրներէն Գասպար եւ Գրիգոր իրենց սեփական տպարանները բացին, իսկ Յովհաննես «Մանզումէ»ին հրատարակիչը եղաւ եւ զայն Պոլսոյ ամէնէն որակաւոր-ու փնտռուած թերթերէն մէկը դարձուց: Յովնան Փալագաշեան աշխատակցեցաւ շարք մը պարբերականներու, սեփական դպրոց բացաւ եւ յետոյ ալ՝ տպարան, եւ հրատարակչական բեղուն գործունէութիւն ունեցաւ: Իսկ Օննիկ Արզուման աշխատակցեցաւ շարք մը տպարաններու եւ թերթերու եւ յետոյ ալ սեփական տպարան բացաւ, ուրկէ լոյս տեսան բազմաթիւ գիրքեր եւ շարք մը թերթեր:

ԳԱՅՍԵՐԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Գայսերեանները, ինչպէս արդէն ազգանունը ցոյց կու տայ, բնիկ կեսարացիներ էին, երեք եղբայրներ, որոնք Պոլիս բնակութիւն հաստատելով հրատարակչական ասպարէզ նետուեցան:

Անդրանիկ եղբայրը՝ Գասպար Պոլիս հաստատուելէն ետք սկիզբը Կարապետ Քեշիշեանի հետ գործակցաբար տպարանային գործերով զբաղեցաւ եւ յետոյ ալ իրեն անձնական տպարան բացաւ Պապը Ալի Ճատտէսիի մէջ:

Գասպար Գայսերեան իր տպարանէն մեծ մասամբ թրքերէն գիրքեր լոյս ընծայեց, եւ մասամբ միայն հայերէն եւ հայատառ թրքերէն գիրքեր, որոնցմէ յիշենք հետեւեալները.

Յովհաննէս Ֆերիտ Գայսերեան

«Զեվալլը զվճէ», «Նախագիտելիք օսմաներէն լեզուի», «Խօսուն նշոյլք» եւ «Տոքթոր Գոխուն րէսալէսի»:

Եղբայրը՝ Գրիգոր Գայսերեան իր կարգին Պապը Ալիի մէջ գրատուն մը բացաւ «Ասըր» անունով եւ յետոյ ալ, 1899-ին՝ տպարան մը: Իր տպարանէն լոյս ընծայեց Փոլատի «Հանրագիտակ»ը, «Նարեկ»ը՝ աշխարհաբար թարգմանութեամբ (1902-ին), ինչպէս նաեւ «Դպրոցի գիրքը» (1903-ին): Հետագային, երբ կրտսեր եղբայրը տպարան բացաւ, Գրիգոր քաշուեցաւ գործէն:

Գայսերեաններուն կրտսեր եղբայրն է Յովհաննէս Ֆերիտ, ծնած՝ 1868 յունուարին, Կեսարիա: Տասնմէկ տարեկանին՝ 1879-ին ծննդավայրէն Պոլիս փոխադրուեցաւ եւ թերթի ցրուիչ եղաւ: Այդպէսով բաւական դրամ խնայելէն ետք գրատուն մը բացաւ: Այնուհետեւ հրատարակչական ասպարէզ նետուեցաւ. սկիզբը թրքերէն՝ «Զուհուր» թերթը հրատարակեց, այնուհետեւ յաջորդաբար՝ «Իւմրան», «Խաւէր», «Մուավվէր», «Ճիհան», «Նոգթա» եւ «Մուհպիր» թրքերէն թերթերը:

Կարապետ Փանոսեան 1866-ին սկսած էր հրատարակել «Մանզումէի էֆքիար» հայատառ թրքերէն թերթը, որ յետոյ, 1896-ին փակուած էր: Յովհաննէս Ֆերիտ գնեց «Մանզումէ»ին արտօնագիրը եւ 11 ապրիլ 1901-ին սկսաւ վերահրատարակել զայն: Գայսերեան իր շուրջ կարող խմբագիրներ ու աշխատակիցներ հաւաքեց, որոնցմէ յիշենք Քասիմ (Միսաք Քօչունեան), Յակոբ Յակոբեան, Ե. Տէր Անդրէասեան եւ այլք, եւ նոր որակ ու դիմագիծ տուաւ «Մանզումէ»ին: Կարճ ժամանակի ընթացքին «Մանզումէ» Պոլսոյ ամէնէն շատ սպառող թերթերէն մէկը դարձաւ: Սակայն օսմանեան գրաքննութիւնը բազմաթիւ անգամներ նեղութիւններ տուաւ Գայսերեանին եւ քանի մը առիթներով ալ դադրեցուց անոր հրատարակութիւնը կառավարութեան անհաճոյ լուրեր տպած ըլլալուն եւ երբեմն ալ պարզ վրիպակներու համար. օրինակ՝ Հայտար փաշայի **յիշարծանը իշարծան** շարուած ըլլալուն համար թերթին հրատարակութիւնը քանի մը օրով դադրեցուած էր. ուրիշ անգամ մը՝ Պուլկարիոյ Ֆերտինանտ իշխանը թագաւոր յիշուած ըլլալուն համար, եւ այլն: Ուրիշ անգամ մըն ալ Յովհաննէս Ֆերիտ երկու ամսուան բանտարկութեան պատիժ ստացաւ ուրիշ քանի մը տպարանատէրերու հետ, ուժանակ պատրաստելու եւ Բարձրագոյն դրան վրայ յարձակում կազմակերպելու ամբաստանութեամբ:

«Մանզումէ»ի տպարանէն լոյս տեսան նաեւ Արամ Անտոնեանի «Ճշմարտութիւն»ը եւ Վիքթոր Հիւկոյի «Թշուառներ»ը:

Սահմանադրութեան հռչակումէն ետք, 1908-ին, «Մանզումէ» նոր ծաւալ եւ բովանդակութիւն ստացաւ իբրեւ «ազատական անկախ օրկան», 1909-ի յուլիսին պատերազմական ատեանին որոշումով դադրեցուեցաւ եւ հետագային վերաբացուեցաւ Սմբատ Բիւրատի եւ Արամ Անտոնեանի խմբագրապետութեամբ:

Յովհաննէս Ֆերիտի մօտ իբրեւ գրաշար ծառայած են Յակոբ Հեքիմեան, Ազարիկ Մկրտիչեան, Բիւզանդ Փափազեան, Արտաշէս Շիշմանեան եւ Սամաթիացի Օննիկ:

ՅՈՎՆԱՆ ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

Յովնան Փալագաշեան ծնած է 29 յունուար 1860-ին, Պոլսոյ Սամաթիա թաղամասը: Ուսումը ստացաւ Սահակեան, Մայր, Մեզպուրեան եւ Սուրէնեան վարժարաններուն մէջ, որմէ ետք ուսուցչական ասպարէզ նետուեցաւ, դասաւանդելով թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, պատմութիւն եւ գիտական նիւթեր: 1897-ին ան Պոլսոյ ազգային վարժարաններու կրթական տեսուչ նշանակուեցաւ պաշտօն մը, զոր վարեց մինչեւ 1900:

Փալագաշեան 1890-ին «Ծաղիկ» պարբերականին խմբագիրի պաշտօնը ստանձնեց, միաժամանակ աշխատակցելով «Նիւթ» մանկավարժական հանդէսին եւ «Գարուն» շաբաթաթերթին: Հակառակ բազմազբաղութեան, խորապէս հաւատալով մանկավարժութեան կարեւորութեան եւ ժողովուրդի լուսաւորութեան անհրաժեշտութեան, ան նախաձեռնեց մանկավարժական գիրքերու խմբագրութեան եւ հրատարակութեան:

Նոր սերունդին եւ յատկապէս իգական սեռին գիտութիւն ջամբելու գաղափարով խանդավառ՝ Փալագաշեան 1901 մայիսին աղջկանց գիշերօթիկ եւ ցերեկային վարժարան մը բացաւ Գատըգիւղի մէջ: Դպրոցը իր գոյութիւնը պահեց ութ տարի եւ այնուհետեւ փակուեցաւ:

Դպրոցի փակումէն ետք Փալագաշեան ինքզինք նուիրեց հրատարակչական գործին: Սկիզբը տպարան մը բացաւ Մոլլաթաշ թաղին մէջ, ուր գործեց կարճ ժամանակ մը եւ յետոյ զայն փոխադրեց Մեծ նոր քան, թիւ 55:

Փալագաշեան իր տպարանէն լոյս ընծայեց բազմաթիւ գիրքեր, որոնցմէ յիշենք հետեւեալները. «Քնար Հայկական», «Ծրագիր բարենորոգմանց» (Խրիմեան Հայրիկի հեղինակութեամբ), «Խօսք զհայրենեաց», «Գարեգին Սրուանձտեանց», «Ճիզուիթներու պատմութիւն», «Յովսէփ գեղեցիկ», «Կանացի վատասերում», «Բողոք կաթողիկոսի դէմ», «Ի՞նչ կ'ընէ Դուրեան պատրիարք», «Յուշեր Մեծկերտի եւ շրջակայ գիւղերի կեանքից», «Ժողովրդական պարզ քարոզներ», «Աւարայր», «Պատասխանս», «Ազատարար շարժման բանակի մուտքը», «Կենսագրութիւն տիկին Մարիամ Գումբասեանի», «Ամպեր», «Հայրենի քնար» եւ «Լօրտ Արթիւր Սէվայլի ոճիրը»:

ՕՆՆԻԿ ԱՐԶՈՒՄԱՆ

Օննիկ Արզուման ծնած է 1 մարտ 1880-ին, Պոլիս: 1892-ին, տասներկու տարեկան հասակին Պոյաճեան տպարանը աշխատանքի մտաւ եւ գրաշար Տիգրան Մանտալճեանին աշկերտը եղաւ. անկէ սորվելով գրաշարութիւն եւ տպարանային այլեւայլ գործեր:

Մանտալճեանին մօտ տարի մը ծառայելէն ետք գրաշար Յարութիւն Թիւլպէնտճեանի մօտ աշխատանքի մտաւ եւ անկէ սորվեցաւ պուլկարերէն շարել: Պուլկարերէնին այնքան հմտացաւ, որ ամբողջ Աստուածաշունչ մը շարեց այդ լեզուով:

Աշկերտի իր տարիներուն անդրադառնալով Օննիկ Արզուման իր ինքնակենսագրութեան մէջ կը գրէ. «Վերջին ծայր սիրահար էի արհեստին. կը բաղձայի գեղեցիկ կողքեր շինել, սակայն վարպետները մեզ չէին յանձներ նմանօրինակ գործեր. ես ալ առտուները որոշեալ ժամէն բաւական կանուխ կը փութայի աշխատանոց որուն ամայութենէն օգտըւելով՝ ծաղկազարդ շրջանակներ կը կապէի գաղտագողի, մինչեւ գործաւորաց գալուստը, երբ արդէն ես շինածներս քակած՝ իրենց տեղերը դրած կ'ըլլայի»:

Այս ժամանակ Պոլսոյ ամէնէն մեծ հայկական տպարանը Պոյաճեանինն էր, որ ուներ մօտաւորապէս վաթսուն պաշտօնեայ, որոնց քսանհինգը՝ գրաշար: Վաստակաւոր գրաշարներ էին Յարութիւն Փափազեան եւ եղբայրը՝ Սարգիս, Միհրան Վայլոյեան, Տիգրան Մանտալճեան, Յարութիւն Թիւլպէնտճեան, Սիսակ Մուրատեան, Պետրոս Նիկողոսեան,

Օննիկ Արզուման

Յովնան Փալագաշեան

Ներսէս Քիւրտեան, Սարգիս Թաշճեան եւ Գաբրիէլ Գաբրիէլեան:

Օննիկ Արզուման մեծ գովեստով կը խօսի իր վարպետներէն Յարութիւն Փափազեանի մասին. ան կ'ըսէ.

Յ. Փափազեան համակրելի ծերուկ մըն էր որ **Տղայոց Աւետաբերը** կը շարէր. օր մը քովը կանչեց զիս ու ըսաւ. «Տղաս, հոս նօթա շարող ինէ ուրիշ մէկը չկայ, կ'ուզեմ քեզի սորվեցունել, վերջին տարիքիս մէջ՝ ինէ քեզի յիշատակ մը թող մնայ»: Քանի մը օրէն սորված էի արդէն եւ այնուհետեւ բողոքականներու ձայնագրեալ «Հոգեւոր երգարան»ներն ինձ յանձնուեցան. ինքն ալ շատ չանցած Ա. Պօլիս գնաց աղջկանը քով եւ հոն մեռաւ: Պոյաճեան տպարանի գրաշարապետն էր Հասքէօյցի Վայլոյեան որ ամէն լեզուէ կարող էր շարել, Միւհենտիսեանի աշակերտ, 45 տարի գրաշարութիւն ըրած եւ անցեալ տարի (1911-ին) մեռած 61 տարու:

Պոլսոյ 1896-ի համիտեան ջարդերէն ետք, շատ մը պոլսահայերու նման Արզուման եւս հեռացաւ Պոլիսէն եւ գնաց Պուլկարիա, ուր Վառնա քաղաքին մէջ բնակութիւն հաստատեց: Շնորհիւ պուլկարերէն լեզուի իր իմացութեան եւ պուլկարերէն շարելու հմտութեան, Վառնա հասնելուն յաջորդ օրն իսկ կրցաւ գործ գտնել քաղաքին պուլկարական ամէնէն մեծ Իքօնոմոֆ տպարանին մէջ:

Երկու տարի Վառնա մնալէն ետք, Պոլսոյ վիճակը հանդարտած նկատելով Օննիկ 1898-ին վերադարձաւ, բայց հազիւ Պոլիս ցամաք ելած ձերբակալուեցաւ եւ բանտ նետուեցաւ, իբրեւ յեղափոխական կասկածելի նկատուելով: Բայց, յետ հարցաքննութեանց Օննիկ Արզուման յաջողեցաւ ապացուցել իր անմեղութիւնը, որովհետեւ ինք ոչ մէկ կապ ունեցած էր յեղափոխական շարժումներուն հետ: Մէկ շաբաթ ետք ան ազատ արձակուեցաւ:

Բանտէն ելլելէն ետք Օննիկ Արզուման 1898 մարտ 28-ին «Արեւելք»ի տպարանը աշխատանքի մտաւ, ուր կը հրատարակուէր «Մասիս» օրաթերթը, Արտաշէս Շիշմանեանի (Մօրուք Արտաշ) գրաշարապետութեամբ:

«Արեւելք»ի իր աշխատանքին եւ աշխատակիցներուն անդրադառնալով Օննիկ Արզուման կը գրէ.

«Գարա Արթին, Ենովք, Պետրոս Նիկողոսեան, բոլորնիս ալ ծայր աստիճան արագ շարողներ՝ կը մրցէինք իրարու հետ, ժամուան մէջ 60 տող լեցունելու համար որ մօտաւորապէս 2000 գիր ըսել է: Տարիքոտ պաշտօնակից մըն ալ ունէինք, Չիլինկիրեան Կարապետը զոր հայ գրաշարաց նահապետը կ'անուանէինք եւ որ Դ. էջի Կ. Ս. Իւթիւճեանէ թարգմանուած թերթօնը միայն շարելով՝ օրն իրիկուն կ'ընէր: Ինք կը պատմէր մեզ թէ հին ատեն գրաշարք շաբաթականով չէին աշխատեր, այլ գործագլուխ, խոշորագիր 1 տողը 5 բարա, բայց օրական 200 տող շարողը մատով կը ցուցուի եղեր. մինչ մենք այս պատմութիւնները լսելով կը խորհէինք թէ օրական 5 - 600 տող շարելով հանդերձ փոխանակ 60 -70 ղրշ. ստանալու՝ 15-20 ղրշ. էր առածնիս...: Շո՛ւտ շարողներու մեր խումբին մէջ կային աղտոտ շարողներ ալ. երբեք չեմ մոռնար, օր մը ատոնցմէ մին «Ոճիր մը գործուած է Բերա» նախադասութիւնը շարած էր «Սրճենի մը գտնուած է Բերա»: Հին Ռեժիմին «Սուրհանդակ»ի տպարանն աշխատող մըն ալ Ե. Թօլայեանի մէկ յօդուածին մէջ «Կայս. **կառավարութիւն**»ը «Կայս. **խռովարարութիւն**» շարած էր անգամ մը որ բարեբախտաբար չէր վրիպած սրբագրիչին աչքէն. այլապէս՝ աքսորը բաժինն էր խեղճին: Չկարծուի թէ ինչ ինչ խմբագիրներ ալ չեն գործած նմանօրինակ անհեթեթ ցաւագարութիւններ. «ներքին լուր»ի թարգմանիչ մը «Էվվելքի կիւն 2 աճեմ **մերքէպճիլէր**»ը հայացուցած էր «Առջի օր 2 պարսիկ **մելանավաճառներ**»:- Ինծի ժամանակակից ծանօթ գրաշարներէն կան դեռ է. Մամաճանեան, Մկր. Նահապետեան, Յակոբ Թումայեան, Միսաք, Յակոբ Հեքիմեան եւ այլն»:

Օննիկ Արզուման մօտաւորապէս տարի մը աշխատեցաւ «Արեւելք»ի մէջ 1899-ի տարեսկիզբին պուլկարերէն «Վէսթի» օրաթերթի տպարանէն աշխատանքի առաջարկ եկաւ իրեն, աւելի լաւ պայմաններով ու վճարումի խոստումով: Հետեւաբար «Արեւելք»ը ձգելով հոն աշխատանքի մտաւ: Ժամանակ մը ետք Գայսերեանի տպարանէն աշխատանքի առաջարկ եկաւ իրեն, Բոլատի «Հանրագիտակ»ը շարելու եւ հրատարակութեան պատրաստելու համար: Այսպէսով Օննիկ Արզուման փոխադրուեցաւ Գայսերեանի տպարանը եւ շարեց ամբողջ «Հանրագիտակ»ը: Բոլատ, «Հանրագիտակ»ի հրատարակութենէն ետք «Ծաղիկ» օրաթերթի խմբագրապետութեան կոչուեցաւ: Իր կարգին Բոլատ քսանամեայ Օննիկը «Ծաղիկ»ի գրաշարապետի պաշտօնին կոչեց:

«Ծաղիկ»ի հրատարակութիւնը դադրեցաւ 1900-ին: Այնուհետեւ Օննիկ Արզուման եւ Սագայեան ընկերովի շարունակեցին նոյն տպարանը՝ մինչեւ 1908-ի սահմանադրութեան հռչակումը:

Սահմանադրութեան հռչակումէն ետք մէկը միւսին ետեւէն նորանոր տպարաններ սկսան հիմնուիլ, եւ խօսքի ազատութեան պայմաններուն տակ, մինչեւ այդ ժամանակ արգիլեալ գիրքեր սկսան հրատարակուիլ: Հրատարակչական գործը կարճ ժամանակի ընթացքին լայն ծաւալ ստացաւ:

Այս պայմաններուն տակ Օննիկ Արզուման 1908 նոյեմբերին, 28 տարեկանին իրեն սեփական տպարան բացաւ Յակոբեան խանի վերնայարկը. բան մը, որ պատանեկան տարիներէն իր միակ մղձաւանջը եւ երազը եղած էր: «Օ. Արզուման» անունով ծանօթ տպարանին վայրին մէջ ատենօք կը գտնուէր համբաւաւոր տպագրիչ Ճանիկ Արամեանի տպարանը:

Իր սեփական տպարանին մէջ Օննիկ Արզումանի հրատարակած առաջին գիրքը եղաւ «Դիտարան վարուց»ը: Այնուհետեւ լոյս ընծայուած գիրքերէն յիշենք հետեւեալները. «Կեղծ հանճարներ», «Կաւէ արձաններ», «Գործք պատրիարքական սիւնհոդոսի կաթողիկէ հայոց», «Յարութիւն», «Մօնթէ Քրիսթօ», «Յայգալոյս», «Ուրա ար տու», «Լուռ ցաւեր», «Հայուհին», «Կեանքը ինչպէս որ է», «Շիրվանզադէ», «Սրտի ժամեր», «Կաղանդ», «Արդի բարոյագիտութիւնը» եւ «Չենոբ գլակ»:

Օննիկ Արզումանի տպարանէն լոյս տեսան նաեւ շարք մը թերթեր. «Կառափնատ», «Պարտիզակ», «Բիւթանիա», «Կավռօշ», «Մարմնազարդ», «Փարոս», «Ոստան», «Տաճար», Ռահնիւմա», «Բժիշկ» եւ «Յիշատակարան»: Օննիկ Արզումանի մօտ իբրեւ գրաշարապետ ծառայած է Վահրամ Գէորգեան:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ԱՐԱԳ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ
http://www.aztagdaily.com/
Անգլերէն.- http://www.aztagdaily.com/EnglishSupplement/AztagEnglishMain.htm

Ո՞Վ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

թեան ընկալչութիւնը հիմնովին շրջէ, եթէ սկսուած մակընթացութիւնը շարունակուի սկզբնական թափով: Այդ գիտակցութիւնն էր կ'երեւի, որ մղեց թուրք պետութիւնը այդքան վայրագօրէն հակադարձելու:

Ստորագրողներուն մէջ պիտի ուզէինք տեսնել նաեւ ստորագրութիւնները էրտալ Ինէօնիւի, ճեմալ փաշայի թոռան եւ այն վերապրող ժառանգորդներուն, բոլոր անոնց, որոնք ժամանակակիցներն ու մեղսակիցներն էին 1915-ի ցեղասպանութեան: Որովհետեւ պատմական համաչափութիւնը հոս է, որ անհրաժեշտաբար պիտի պահուի ոճրագործներու ժառանգորդներուն եւ զոհերու ժառանգորդներու միջեւ, վասնզի վերապրող բոլոր որբերը, առաջին հերթին մայրս, իր որբանոցի ընկերները եւ իր ուսուցիչները, հայրս եւ բոլոր վերապրող երէցները հօրենական մեծ մայրս, իր հայրենակիցները Գէորգ եւ Գալուստ աղաները, Իսկենտեր եւ Սիմոն տէտէները, Մատթէոս էնիշտէն, Անդրանիկի ու Սեբաստացի Մուրատի գինակիցներէն Յակոբ Խաչիկեանն ու Արամ էմմին եւ բոլորը, բոլոր անոնց տարեկիցները՝ համաստիւռ նախճիրի վկաները, որոնք հոս չեն այլեւս, մեկնած են իրենց հարազատներուն հետ միանալու եւ Արամ Ա. հայրապետն է, որ անոնց անունով պիտի բարբառի եւ վառ պահէ անոնց յիշատակը արդար հատուցումի պահանջով: Ինչպէ՞ս վստահիլ թուրք պետութեան, երբ այնքան լայնախոհ ու նուազագոյն չափով վեհանձն չկարողացաւ ըլլալ, որպէսզի քանդուած հազարաւոր վանքերու, տաճարներու եւ եկեղեցիներու տեղ ինքզինքին արտօնէր Աղթամար տաճարին գմբեթը խաչով զարդարելու եւ վերադարձնելու իր տիրոջ մեր եկեղեցւոյ:

Թուրք պետութեան ինչի՞ն հաւատալ:

Հարցումին պիտի պատասխանէ Արամ Ա. միշտ ի մտի ունենալով իր երէց երջանկայիշատակ հայրապետի Սահակ Ա.ի պատկերը եւ անոր վիճակուած տառապանքը եւ անով խորհրդանշուող ցեղին մղկտացող ցաւը:

Այդ համայնական կոտտանքին հրկիզող ճենճերումին մէջ միացած է մեր ժողովուրդը եւ պատմութիւնն ու մեր օրերու անակնկալներով յղի կարգավիճակը կը պահանջեն, որ համազգային իղձերու արտայայտիչը ըլլայ Սփիւռքի համայնական հայրապետը Արամ Ա:

24 դեկտեմբեր, 2008
Լոս Անճելըս

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

***ԽՈՅ** (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Աշխուժ եղէք, երբ առաւօտուն արթննաք: Եթէ ձեր քունը ծանր է, զարթուցիչ ժամացոյց գործածեցէք: Յարգեցէք քունի ժամերը, որպէսզի չծուլանաք:

***ՑՈՒԼ** (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Մանուկներու հետ շատ լաւ կապեր ունիք: Անոնք շատ կ'ուրախանան, երբ ձեզի հետ ըլլան: Դուք եւս մանկանալով պիտի մոռնաք ձեր հոգերը:

***ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ** (22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Եթէ ձեր ծախսերը շատ են եւ հաշուեցոյցը «աղի» է քիչ մը, մտածեցէք խնայողութեան մասին, որպէսզի պիւտճէի խախտում չունենաք:

***ԽԵՑԳԵՏԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Վէճ մը կամ թիւրիմացութիւն մը պիտի կարենաք լուծել երկխօսութեամբ, փոխադարձ հասկացողութեամբ, որ դժուար բան մը չէ անշուշտ:

***ԱՌԻՒԾ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Դրամատնային ձեր հաշիւներուն հետեւեցէք ուշադրութեամբ: Օրը կը պահանջէ խոհեմութիւն քիչ մը ամէն բանի մէջ: Լաւ մտածեցէք եւ ապա գործեցէք:

***ԿՈՅՍ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Հրապուրիչ ըլլալու մասին մտածեցէք: Ժպտուն ըլլալը օգտակար է ընկերութեան մէջ լաւ լեզու գտնելու համար: Շնորհալի էք, ուրեմն եղէք հմայիչ:

***ԿՇԻՌՔ** (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Նախընտրեցէք առանձնութիւնը, քան թէ ընկերանալ անհաճոյ մարդոց եւ ծանծրանալ: Օրը անցուցէք լռութեան մէջ խոկալով ձեր ընելիքներուն մասին:

***ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Ապահինեցէք ձեր բարեկամներուն, որովհետեւ անոնք ոչ միայն մտիկ պիտի ընեն ձեզ ձեր հարցերը լսելով, այլեւ պիտի օգնեն ձեզի: Օրը յաջող է:

***ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ** (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Լաւ պէտք է գիտնաք, թէ դուք ինչպիսի աշխատանքի պէտք է ձեռնարկէք: Այս գիտակցութիւնը շատ կարեւոր է նախքան որեւէ գործի նախաձեռնելը:

***ԱՁՇԵՂՋԻՒՐ** (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Գիրքերը լաւագոյն բարեկամներն են, որոնց հետ կրնաք լաւ կապ պահել տան մէջ թէ ճամբորդութեան պահերուն: Հետեւեցէք անոնց խօսքին:

***ԾՈՎԱՆՈՑՇ** (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

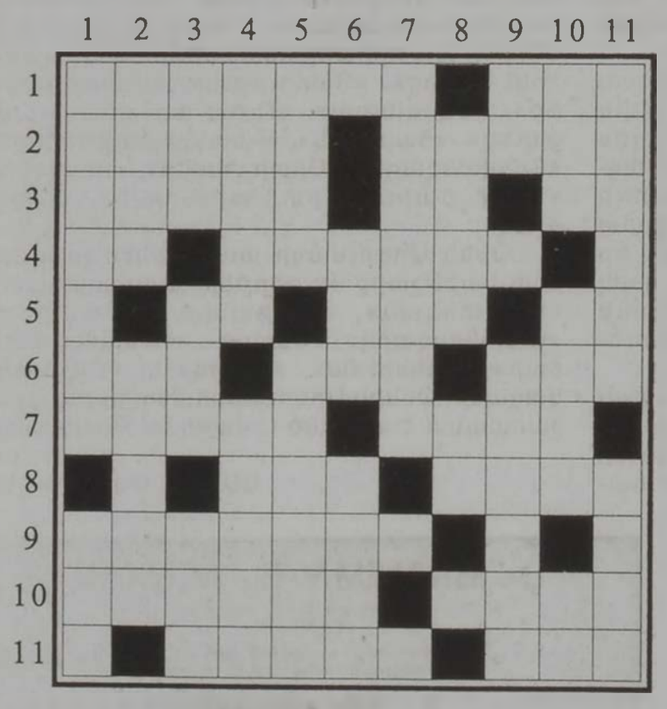
Սիրոյ հարցերու մէջ մի բարդացնէք յարաբերութեան ճամբան, մինչդեռ ան այնքան պարզ է: Ջանացէք երկխօսութեամբ հարթել թիւրիմացութիւնները:

***ՁՈՒԿ** (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Խուսափեցէք վիճելէ ոեւէ անձի հետ, մնացէք լուռ շատախօսներու եւ յամառ անձերու դիմաց: Շարունակեցէք ձեր աշխատանքը ըստ ձեր որոշումին:

ՀԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7090

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

1			2		5			
			6				7	
		5				8	4	
4					2			
			1	3				
	8	7					6	
		1						8
7			4		3		1	2
5				7		3		

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Տարակուսող, թերահաւատ - Յարմար:
2. Որձաթ, մալած - Ակնուական ձիաւոր:
3. Հետեւաբար - Կրկնուած բաղաձայններ - Այբուբենէն:
4. Տեղափոխուած գիրեր - Եբենոս:
5. Ձայնակից տառեր - Դուրս գալու միջոց - Կրկնուած ձայնաւորներ:
6. Յորենի թարմ հասկ - Կոունկ - Մշակուած հող:
7. Արական անուն - Եւրոպական ոստան:
8. Ջուարթ - Յանդիմանութիւն, կշտամբանք:
9. Հոմանի, տարփածու:
10. Հաճար - Ուքրանիոյ մայրաքաղաքը:
11. Միջերկրականեան կղզի - Ոխ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Ափսէ - Լարաւոր նուագարան:
2. Ափկից - Պատուար:
3. Դարձեալ - Պարանոց - Հոյլ:
4. Գվիր - Հայ լեգէոնականներու երբեմնի պաշտօնաթերթը:
5. Փոթոթահամ - Վրան գիրք դնելու կապմած:
6. Անծին այծ - Շիթոց:
7. Իտալացի աստղագէտ (1564-1642):
8. Փքին - Կրկնուած բաղաձայններ:
9. Ժխտական մասնիկ - Վեստգոթերու թագաւոր:
10. Սուտ Քրիստոս - Ջրային թռչուն - Ձայնակից տառեր:
11. Վուշի հունտ - Բնակարան:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսինոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ո՛չ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7089

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

6	1	5	4	2	9	8	3	7
9	4	3	6	7	8	5	1	2
7	2	8	3	5	1	9	6	4
1	3	4	2	8	6	7	9	5
5	6	2	7	9	3	1	4	8
8	7	9	1	4	5	6	2	3
3	9	7	5	6	2	4	8	1
2	5	6	8	1	4	3	7	9
4	8	1	9	3	7	2	5	6

1959 -2009 — 50 ՏԱՐԻ ՄԱՍԱՆ — 14 Յունուար

ՄԱՐԱԽՆԵՐՈՒ ԱՐՇԱՒԸ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՄԻՆՉԵՒ ՇԵՀԻՄ ՅԱՌԱՋԱՆԱԼԷ ԵՏՔ, ՀԱՄԱՅՆԱԿՈՒԼ ԱՅՍ ՄԻՋԱՏՆԵՐԸ ԵՏ ՄՂՈՒԵՑԱՆ ՄԻՆՉԵՒ ՆԱՊԱԹԻԷ

ԵՐԵՔ ՆՈՐ ԱԼԻՔՆԵՐ ՄՏԱԾ ԵՆ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԷՆ - ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Մարախները գործի վրայ Սայտայի նարնջենիի պարտէզներուն մէջ:

Մինչեւ Շեհիմ, Տամուրի վերեւ հասնելէ ետք (Պէյրութէն 20 քմ հարաւ), մարախները երէկ ետ մղուեցան դէպի Նապաթիէ, ուր պայքարը վերսկսաւ առաւօտ կանուխ:

Իքլիմ Խարրուպի շրջանին մէջ երէկ կէսօրէ առաջ գիւղացիները մտահոգուած էին մարախներու յառաջխաղացքով եւ կը փորձէին շփման մէջ մտնել երկրագործական նախարարութեան հետ՝ մարախներու դէմ պայքարի խումբերու առաքումը պահանջելու համար, որովհետեւ Լիբանանի վրայ եկող այս համայնակուլ միջատները աւեր կը գործեն բոլոր բանջարանոցներու մէջ: Միայն պանանի պարտէզներուն կը խնայուի: Բայց Սայտայէն մինչեւ հարաւային սահմանը մարախներ կը գտնուին բոլոր նարնջաստաններու մէջ, որոնք աւերուած են:

Բարեբախտաբար մարախները, որոնք երէկ 20 քմ ոստում մը կատարած էին դէպի առաջ, Ժունէն Շեհիմ, ետ մղուեցան դէպի Նապաթիէ: Այսուհանդերձ, երկրագործական նախարարութեան կողմէ հրատարակուած զեկոյց մը կը յայտնէ, թէ մարախներու երեք նոր ամպեր մտած են Լիբանան, երկուքը՝ Նաքուրայի շրջանէն եւ կը յառաջանան հիւսիսի ուղղութեամբ եւ երրորդը՝ Մերժայունէն, եւ հասած է Խրայպէ գիւղը:

Մինչեւ կէս գիշեր որեւէ ուղղաթիռ չէր եկած Լիբանան՝ մասնակցելու համար մարախներու դէմ բացուած պայքարին: Կառավարութիւնը պահանջած է օժանդակութիւնը բազմաթիւ օտար երկիրներու, յատկապէս՝ Միացեալ Նահանգներու եւ Մեծն Բրիտանիոյ, իր տրամադրութեան տակ պայքարի անհրաժեշտ գործիքները ունենալու համար:

Երկրագործութեան նախարարը զեկոյցով մը յայտնեց, թէ կացութիւնը չափազանց վտանգաւոր է:

ՏՈՄՄԵՐ

ԿԱՐԿՏՈՒՔ...

Ասկէ 81 տարի առաջ, 1877-ի ապրիլին, երբ համայն Ռուսիոյ կայսրը՝ Աղեքսանդր Բ. պատերազմ կը յայտարարէր Օսմանեան կայսրութեան դէմ, իր թնդանօթներուն երախը բանալէ առաջ իր նուիրական եւ դիւանագիտական պարտականութիւնը կը սեպէր լուր ղրկել բրիտանական գահուն վրայ բազմած Վիքթորիա թագուհիին:

- Սիրելի՛ զարմուհիս, իրար չանցնինք... Քեզի պատուոյ խօսք կու տամ, որ Պոլսոյ դռներուն պիտի չմօտենամ եւ պիտի չվտանգեմ Սուէզի ջրանցքին ապահովութիւնը: Խե՞նթ եմ, ատանկ բան կ'ընե՞մ... Ազգականներ ենք, վերջապէս... Միայն քանի մը սրբագրութիւններ՝ սահմանին վրայ...: Յետոյ, նաեւ պզտիկ ծառայութիւն մը՝ սա հայ քրիստոնեաներուն...

Այդ երանելի օրերուն Ամերիկայի ձայնը ձունը չէր ելլեր: Երկրագունդին չորս կողմը մարդիկ կը տեսնէին միայն բրիտանական առիւծին բաշերը եւ կը լսէին, ամէնէն առաջ, այդ առիւծին մռնչիւնը: Ասիկա այն առիւծն էր, որուն մէկ խոժոռ նայուածքն անգամ կը բաւէր, որ ազգերը իրենց տեղը նստէին: Ու կը նստէին:

Ասկէ ութսուն տարի առաջ, ո՛չ Հիթլէր կար, ո՛չ ալ Ստալին, ո՛չ Մուսթաֆա Քեմալ կար, ո՛չ ալ Մուսոլինի, ո՛չ Խրուշչով կար, ո՛չ ալ Նասըր:

***

Դարը իր վախճանին հասած չէր տակաւին, երբ ուրիշ կայսր մըն ալ սկսաւ հովեր առնել ու փորձեր կատարել՝ Պերլինի սահմանները Միջին Արեւելքէն ալ անդին հասցնելու համար: Առաջին Աշխարհամարտը մաքրեց իր հաշիւը:

Եւ սակայն առիւծին մռնչիւնը սկսաւ տկարանալ 1923-ին, Լոզանի մէջ:

Արեւելեան կողմն աշխարհի երեւան եկած էր Կարմիր հրէշ մը:

- Խլեզ է, բան մը չէ, մի՛ վախնաք, կ'ըսէին՝ ասկէ քառասուն տարի առաջ...

Բայց հիմա այդ խլեզը եղեր է հազար գլուխով վիշապ մը, որ ո՛չ թէ առաջուց լուր չի ղրկեր եւ առաջուց արտօնութիւն չի խնդրեր իր ընելիքներուն մասին, այլ կը պարտադրէ ուրիշներու, որ իրմէ արտօնութիւն խնդրեն...

Ութսուն տարի առաջ, կար մէկ առիւծ, այս կողմերը, հիմա կայ երկու առիւծ, բայց նորէն վիշապը իր երախը գոցած չէ:

Այս այն վիշապն է, որուն առաջին զոհերէն մէկը եղանք մենք, 1920-ին: Այդ տարին, օգոստոս 10-ին, դաշնագիր մը կնքուեցաւ եւ այդ դաշնագրով մեզի «տրուեցան» մեր հողերը: Այդ տարին, նոյեմբեր 22-ին, Ամերիկայի նախագահը իր ձեռքով գծեց մեզի «տրուելիք»ներուն սահմանները: Ու դարձեալ, այդ տարին դեկտեմբեր 2-ին, վիշապը պատռել ու նետել տուաւ Սեւրի դաշնագիրն ալ, Ուիլսընի քարտէսն ալ: Այդ վիշապն էր, որ երեսունութ տարի առաջ, այս օրերս, մեր հայրենիքէն ներս մտաւ, ճիշդ այնպէս, ինչպէս ոչխարներու փարախէն ներս կը մտնէ գայլը:

Շփացեր է այս վիշապը այսօր ալ: Եւ ինչպէ՛ս:

- Ա՛ս կ'ուզեմ, ա՛ն կ'ուզեմ... Սուէզէն դուրս ելէք... Լիբանանէն դուրս ելէք... Յորդանանէն դուրս ելէք... Պերլինէն դուրս ելէք...

Ու երբ կէս-բերան կը յանձնարարեն իրեն, որ ինքն ալ դուրս ելլէ իր գրաւած տեղերէն, կը բղաւէ.

- Լռեցէ՛ք... Ես հրաւէրով գացած եմ... Կանչեցին՝ գացի...

Ո՞վ է վիշապը «մարդ ընողը»:

Անշուշտ՝ Արեւմտեան ճակատը, որ աւելի քան տասը տարի է, որ կարկոտուքով զբաղած է եւ իր «անելիք»ները կը չափէ, կը ձեւէ, կը կարէ՝ համաձայն վիշապին «անելիք»ներուն:

Այս կարկտուքին զոհուեցաւ մեր դատն ալ, 1923-ին, երբ մեզ «շատ սիրողները» չկրցան իրենց կամքը պարտադրել Իսմեթ Ինէօնիւի մը:

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
6°C	8°C	13°C	16°C	13°C	10°C

ԱՐԵՒՈՏ
ՑԵՐԵԿ՝ *ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝*

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ
17°C
41%

ԳԻՇԵՐ՝
7°C
42%

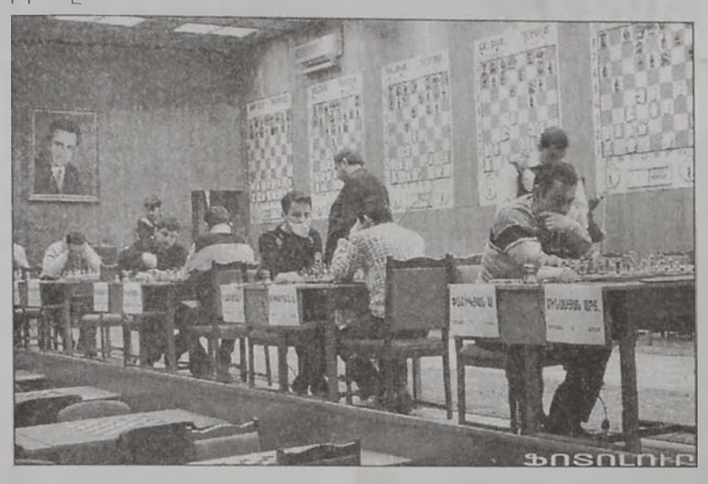
ՃԱՏՐԱԿ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 69-ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԹՈՒՐ ՉՊՈՒՔՃԵԱՆ ՄԻԱԿՆ ԸԼԼԱԼՈՎ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ ԻՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՋՈՐԴԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Հայաստանի ճատրակի տղոց 69-րդ ախոյեանութեան 2-րդ հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, երէկ Արթուր Չպուքճեան 14 մասնակցողներու մէջ միակն ըլլալով արձանագրեց իր երկրորդ յաջորդական յաղթանակը պարտութեան մատնելով Տիգրան Նալպանտեանը: Ան Ա. հանգրուանին պարտութեան մատնեց էլինա Դանիէլեանը:

Այժմ ան առանձինն կը գրաւէ աղիւսակին առաջին դիրքը (2 կէտով):

Նշենք, որ Տիգրան Պետրոսեան եւ Լեւոն Փապուճեան կրեցին իրենց երկրորդ յաջորդական պարտութիւնը:

Ախոյեանութեան մրցումէն տեսարան մը

Ստորեւ կու տանք երէկուան Բ. հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Աշոտ Անաստասեան - էլինա Դանիէլեան	0,5-0,5
Տիգրան Նալպանտեան - Արթուր Չպուքճեան	0-1
Արա Մինասեան - Լեւոն Փապուճեան	1-0
Տիգրան Քոթանճեան - Ջաւէն Անդրէասեան	0,5-0,5
Հրանդ Մելքումեան - Սամուէլ Տէր Սահակեան	0,5-0,5
Արման Փաշիկեան - Աւետիք Գրիգորեան	1-0
Տիգրան Պետրոսեան - Արտաշէս Մինասեան	0-1

Ստորեւ կու տանք Ա. հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Տիգրան Պետրոսեան - Աշոտ Անաստասեան	0-1
Արտաշէս Մինասեան - Արման Փաշիկեան	0,5-0,5
Աւետիք Գրիգորեան - Հրանդ Մելքումեան	1-0
Սամուէլ Տէր Սահակեան - Տիգրան Քոթանճեան	0-1
Ջաւէն Անդրէասեան - Արա Մինասեան	0,5-0,5
Լեւոն Փապուճեան - Տիգրան Նալպանտեան	0-1
Արթուր Չպուքճեան - էլինա Դանիէլեան	1-0

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՌԻԱՏԻ ԵՒ ՍԱԺԵՍ ՏՈՒԳԱՆՔԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԵՑԱՆ

Ռիատի Պէյրութ - Սաժես Պէյրութ մրցումին երկու կազմերու համակիրներուն միջեւ տեղի ունեցած կռիւէն տեսարան մը

Երէկ Լիբանանի պասքեթպոլի ֆետերասիոնը արտակարգ ժողով մը գումարելով եւ մանրամասն կերպով քննարկելով Ռիատի Պէյրութ - Սաժես Պէյրութ Լիբանանի տղոց պասքեթպոլի ախոյեանութեան (երթի 8-րդ եւ վերջին հանգըրուան) գծով տեղի ունեցած հարցերը, տուաւ հետեւեալ որոշումները.

Ռիատի Պէյրութ 15 միլիոն լիբանանեան ոսկի տուգանքի ենթարկուեցաւ նկատի ունենալով, որ անոր համակիրները նախանցեալ օր Մանարայի մէջ Սաժեսի դէմ տեղի ունեցած մրցումին (որ երրորդ **քորթը**րին սկիզբը ընդհատուեցաւ) լուտանքներ արձակեցին, ինչպէս նաեւ քաղաքական, համայնքային եւ կրօնական բնոյթի անարգական արտայայտութիւններ ունեցան.

Իր կարգին, Սաժես Պէյրութ 10 միլիոն լիբանանեան ոսկի տուգանքի ենթարկուեցաւ նկատի ունենալով, որ անոր համակիրները քաղաքական բնոյթի բացագանչութիւններ կատարելէ բացի, դաշտէն դուրս գալու միջոցին կոտրեցին քրիպիւնին աթոռները եւ այլ իրեր:

Ֆետերասիոնը յայտնեց, որ դաշտին կրած բոլոր վնասները պիտի հատուցեն անոնք, որոնց ինքնութիւնը պիտի յստակացայ, երբ ուշի-ուշով դիտուի այդ դէպքերը փաստագրող վիտէօ-երիզը:

Մրցումը այսօր նոյն դաշտին մէջ պիտի շարունակուի (ժամը 17:00-ին) ճիշդ այն տեղէն, ուր անիկա ընդմիջուած էր եւ ուղղակիօրէն պիտի պատկերասփռուի «էլ. Պի. Սի.» պատկերասփիւռի կայանէն:

Այսօրուան այս մրցումին իւրաքանչիւր ակումբի համար պիտի տրամադրուի յիսուն տոմսակ միայն կնքուած ֆետերասիոնին կնիքով:

Դաշտին մուտքին գտնուող **քաֆեթերիան** այսօրուան մրցումին կերպընկալէ կամ ապակիէ շիշերով ջուր եւ զովացուցիչ պիտի չծախէ, որպէսզի այլ դէպքերու առաջքը առնուի:

Ֆետերասիոնը տուգանքի ենթարկեց նաեւ Թըպնինի ակումբը (երեք միլիոն լիբանանեան ոսկի), որուն համակիրները անցեալ հինգշաբթի, 8 յունուարին Շանվիլի դէմ տեղի ունեցած մրցումին հայհոյեցին օրուան իրաւարարին:

Թըպնինի պատասխանատուներուն իր ուղղած խօսքին մէջ ֆետերասիոնը պահանջեց 2008 - 2009 տարեշրջանին արգիլել ակումբի համակիր Ալի Նասրէտտինի դաշտ մուտք գործելը, ինչպէս նաեւ վերջին անգամ ըլլալով զգուշացման հրաւիրեց Թըպնինի պատասխանատուներէն Ռամի Ֆաուազը, որպէսզի յառաջիկային ոչ մարզավայել արտայայտութիւններ չունենայ:

Այլ գետնի վրայ, Լիբանանի պասքեթպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Փիեռ Քահիա ուրբաթ, 16 յունուարին, ֆետերասիոնի կեդրոնատեղիին մէջ (Ժալ էլ Տիպ) մամլոյ ասուլիս մը պիտի տայ (կէսօրուան ժամը 12:30-ին) յայտարարելու համար ֆետերասիոնին կեցուածքը տեղի ունեցած դէպքերուն առնչութեամբ:

Նախքան այդ մամլոյ ասուլիսը տեղի ունենալը, Քահիա վաղը հինգշաբթի, երեկոյեան ժամը 17:00-ին, Ֆետերասիոնի կեդրոնատեղիին մէջ յատուկ հանդիպում մը պիտի ունենայ երկու ակումբներու նախագահներուն Հիշամ Ժարուտիի (Ռիատի) եւ Ժորժ Շեհուանի (Սաժես) հետ:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ՍԵԼԹԻՔՍԻ 31-ՐԴ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ԷՆ. Պի. էյ.ի պասքեթպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն ծիրին մէջ, երէկ տեղի ունեցած վեց ճատումներէն երեքը աւարտեցան հիւրընկալ կազմերուն յաղթանակով, իսկ երկուքը երկարաձգման ընթացքին:

Այդ երկարաձգուած մրցումներէն մէկն էր Պոսթըն Սելթիքս - Թորոնթօ Ռեփթըրզ ճակատումը, որուն ընթացքին Սելթիքս արձանագրեց իր 31-րդ յաղթանակը 115-109 արդիւնքով: Յաղթական կազմին մարզիկներէն Փոլ Փիրս նշանակեց 39 կէտ (իննի երկարաձգման ընթացքին), իսկ անոր խմբակից Ռէյ Էլըն 36 կէտ:

Երկարաձգուած երկրորդ մրցումին, Նիւ Ճըրզի Նեթց 103-99 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Օքլահոմա Սիթիի: Պրուք Լոփես (Նեթց) նշանակեց 31 կէտ եւ 13 **ռիպաուընտ**, իսկ անոր խմբակից Վենս Քարթըր 21 կէտ:

Իր դաշտին մէջ յաղթանակ արձանագրող երրորդ խումբը հանդիսացաւ Եութա Ճեզ, որ 120-113 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ինտիանա Փէյսըրզը: Թէեւ վերջինիս մարզիկներէն Տենի Կրենկըր նշանակեց 30 կէտ, սակայն անոր կազմը կրեց տարեշրջանի իր 25-րդ պարտութիւնը:

Ստորեւ կու տանք երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Ուաշինկթըն Ուիզըրտզ - Միլուոքի Պաքս	**91-97**
Պոսթըն Սելթիքս - Թորոնթօ Ռեփթըրզ	**115-109**
Նիւ Ճըրզի Նեթց - Օքլահոմա Սիթի	**103-99**
Նիւ Օրլինզ - Նիւ Եորք Նիքս	**95-101**
Շիքակօ Պուլզ - Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	**95-109**
Եութա Ճեզ - Ինտիանա Փէյսըրզ	**120-113**

Ստորեւ կու տանք այսօր տեղի ունենալիք մրցումներուն յայտագիրը.

Տիթրոյիթ Փիսթընզ - Շարլոթ Հոռնեթց
Մինեսոթա Վուլվզ - Մայեմի Հիթ
Մեմֆիս Կրիզլիզ - Քլիվլենտ Քաւալիրզ
Հիուսթըն Ռոքեթց - Լոս Անճելըս Լէյքըրզ
Տենվըր Նակեթց - Տալաս Մավըրիքս
Ֆէօնիքս Սանզ - Աթլանթա Հոքս
Սաքրամենթօ Քինկզ - Օրլանտօ Մեճիք

ՀՄԸՄ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Ս. ՋԱՏԿՈՒԱՆ ԽԹՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՇԱԲԱԹ, 11 ԱՊՐԻԼ 2009-ԻՆ

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Անդրանիկ Աշգարեանի մահուան առիթով (մահացած՝ Լոս Անճելըս)՝ տէր եւ տիկին Կարապիս Նազարեան 150,000 լ. ոսկի՝ Հայ կաթողիկէ Մեսրոպեան բարձրագոյն վարժարանին:

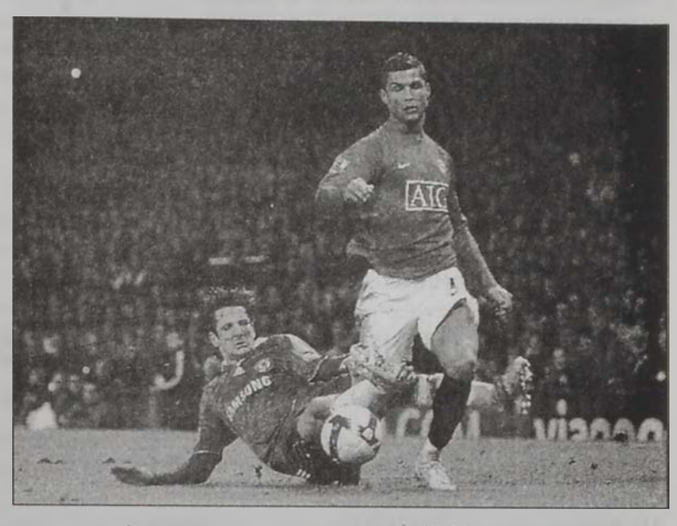
ՀՄԸՄ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՏՂՈՑ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ՝ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Երէկ, ՀՄԸՄ Պէյրութի տղոց պասքեթպոլի ներկայացուցչական խումբը, տղոց Բ. դասակարգի ախոյեանութեան առաջին մրցումին՝ ճակատելով Հոփսի դէմ, 69 - 67 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրեց մրցակից կազմին դէմ:

ՀՄԸՄ-ի մարզիկները առիթ չփախցուցին կէտ նշանակելու եւ իրենց խումբը յաղթանակի արժանացնելու:

ՄԻՆՉ ՌՈՆԱԼՏՕ ՖԻՖԱ-ԻՆ ԿՈՂՄԷ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԻԲՐԵՒ 2008-Ի ԱՇԽԱՐՀԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻՍՏԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆՆԵՐԸ ԱՐԺԱՆԱՑԱՆ *ՖԵՐ-ՓԼԷՅԻ* ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Լուսանկարը տրամադրեց՝ ՀԵՐԻ ԳՈՒՆՏԱԶԵԱՆ

ՖԻՖԱ-ին կողմէ իբրեւ աշխարհի 2008 տարուան լաւագոյն ֆութպոլիստը ընտրուած Քրիսթիան Ռոնալտօ (աջին) իր կազմին հետ կատարած վերջին մրցումին

Երկուշաբթի, 12 յունուարին, Ցիւրիխի մէջ (Զուիցերիա) յատուկ **կալայի** մը ընթացքին ՖԻՖԱ-ն կատարեց 2008 տարուան մրցանակաբաշխութիւնը:

ՖԻՖԱ-ն առանձինն չկատարեց լաւագոյն ֆութպոլիստի, մարզիչի, **ֆեր-փլէյի** տիտղոսներուն բաժանումը, այլ այդ ընտրութեան մասնակցեցան ՖԻՖԱ-ին անդամակցած 208 ֆետերասիոններուն մարզիչները եւ խմբապետները:

Նախքան լաւագոյն մարզիկի ընտրութեան անդրադառնալը, նշենք, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ հաւաքականները ՖԻՖԱ-ին կողմէ արժանացան **ֆեր-փլէյի** տիտղոսին նկատի ունենալով, որ երկու երկիրներուն հաւաքականները 2010-ի Մոնտիալի զտումի մրցումներուն գծով ճակատեցան իրարու դէմ:

ՖԻՖԱ-ին կողմէ այդ մրցանակը ստացան Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Ռուբէն Հայրապետեան եւ Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբի խմբապետ Սարգիս Յովսէփեան, ինչ կը վերաբերի լաւագոյն ֆութպոլիստի տիտղոսին ընտրութեան, Մանչեսթըր Եունայթըտի եւ Փորթուգալի ֆութպոլի ազգային խումբի յառաջապահ **Քրիսթիանօ Ռոնալտօ** 935 կէտով տիրացաւ տիտղոսին: Անոր ետին երկրորդ դիրքը գրաւեց Պարսելոնայի մաս կազմող արժանթինցի յառաջապահ Լիոնել Մեսսի (678 կէտ), իսկ երրորդ հանդիսացաւ Լիվըրփուլի սպանացի յառաջապահ Ֆեռնանտօ Թորես (203 կէտ): Անոնց ետին յաջորդաբար չորրորդ եւ հինգերորդ դիրքերը գրաւեցին սպանացի միջնապահ Խաւի Հեռնանտես (Պարսելոնա) եւ պրազիլցի **փլէյմէյքըր՝** Քաքա (Ա. Սէ. Միլան):

Նախքան ընտրութիւնը կատարուիլը, Սարգիս Յովսէփեան եւ Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբի մարզիչ Եան Փուլսենի օգնականը Վարդան Մինասեան, յայտարարեցին, որ իրենց քուէները պիտի տան 23 տարեկան Ռոնալտոյի: Այսպիսով, փորթուգալցին Հայաստանէն ստացաւ 10 կէտ:

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

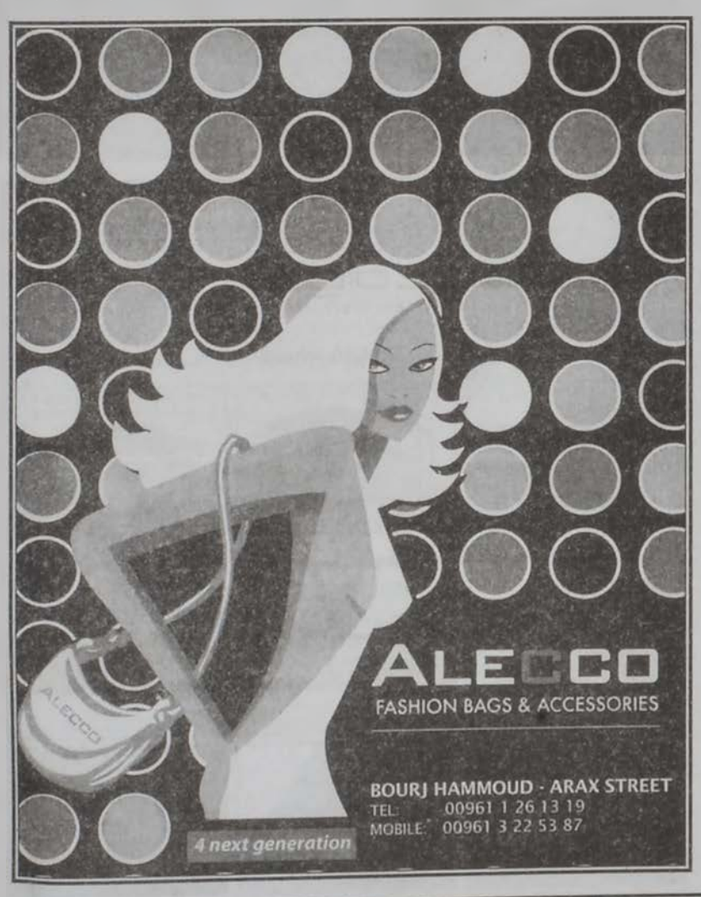
ԱՅՍՕՐ՝ ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ - ԱԹԼԵԹԻՔՕ ՄԱՏՐԻՏ ԴԱՐՁԻ ՄՐՑՈՒՄԸ

Սպանիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի 1-16րդ հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, այսօր Պարսելոնա իր դաշտին մէջ կը հիւրընկալէ Աթլեթիքօ Մատրիտը: Երթին Պարսա իր դաշտէն դուրս 3-1 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրած էր:

Ստորեւ կու տանք 1-16րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը Պէյրութի ժամանակացոյցով. փակագիծերուն մէջ նշուած են երթի մրցումներուն արդիւնքները).

●ԱՅՍՕՐ	ԺԱՄ
Ալմերիա - Մայորքա (1-3)	21:00
Տեփորթիւօ Քորունա - Սեւիլլա (1-2)	21:00
Էսփանիոլ - Փոլի Էժիտօ (2-3)	21:00
Ռէալ Պեթիս - Ռէալ Իւնիոն (1-0)	21:00
Ռէալ Վայատոլիտ - Սփորթինկ Խիխոն (1-3)	21:00
Վալենսիա - Ռասինկ Սանթանտեր (1-1)	21:00
Պարսելոնա - Աթլեթիքօ Մատրիտ (3-1)	23:00
●ՎԱՂԸ	
Աթլեթիքօ Պիլպաօ - Օսասունա (1-1)	21:00

www.homenetmenlebanon.org

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՉՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER

AFHIL ԱՖՀԻԼ

Home Medical Equipment Services

AFIL HEALTH CLUB

P.T.S. AMBULANCE

AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT

UNIVERSITY FUND

AFHIL Mednet Network Clinics

ԹՐՔԱԿԱՆ ՅԵՂԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷԿ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՂՈՂ ԽԱՒԱՔԱՐՏ ՄԸ՝

«ՀԱՅԵՐՆ ՈՒ ՀՐԵԱՆԵՐԸ ՀՈՍԿԷ ՄՈՒՏՔ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԳՈՐԾԵԼ, ՄԻՆՉ ՇՈՒՆԵՐԸ՝ ԿՐՆԱՆ»

Էսքիշեհիրի Օսման Կազի մշակոյթի միութիւններու ֆետերասիոնի նախագահ Նիազի Չափա թրքական «Ռատիքալ» օրաթերթին յայտնեց, որ իրենց նպատակը շատ ազնիւ էր, երբ ցուցատախտակներ պարզած էին գրելով, որ հայերն ու հրեաները հոսկէ ներս չեն կրնար մտնել, մինչ շուները՝ կրնան:

«Ռատիքալ»ի աշխատակից Իսմայիլ Սայմազ հեգնանքով կը տեղեկացնէ, թէ անոնց նպատակը այնքան ազնիւ է եղեր, որ կրցած են պնդել, թէ իրենք ցեղապաշտ չեն, ընդհակառակն այդ ցուցատախտակներով լաւագոյն պատասխան մը տուած էին ցեղապաշտներուն:

Ըստ աճոնց, այդ ցեղապաշտները «Սիսքըմ Աֆ է Տաուն» նուագախումբի անդամներն ու Կազայի դէմ յարձակում գործող իսրայէլացիներն են: Ֆետերասիոնի անդամները նախ բարկացեր են հայկական նուագախումբէն եւ հայ ժողովուրդէն ներում հայցող թուրք մտաւորականներէն, ապա զայրացեր են Իսրայէլէն: Այս երկուքին դաս մը տալու համար է, որ պարզեր են այդ վերտառութիւնները: Միայն թէ իրենց գործածած խաւաքարտերուն վրայ տեղ չէ մնացած, այդ պատճառով ալ չեն նշած, թէ կ'ակնարկէին միայն հայկական նուագախումբին եւ Կազայի դէմ յարձակող հրեաներուն:

Այս արդարացումը ընդվզում յառաջացուցած է որոշ շրջանակներու մէջ, որոնք դատական հետապընդում պահանջեցին Կազի Օսման Փաշա կազմակերպութեան վարիչներուն դէմ:

ԷՐԿԵՆԵՔՈՆԻ ԿՈՂՄԷ ԾՐԱԳՐՈՒԱԾ ՄԱՀԱՓՈՐՁԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԵՍՐՈՊ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԱՀԱԲԵԿՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ՝ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԱԾ

Էրկենեքոնի դատավարութեան կապակցութեամբ թրքական մամուլը շշմեցուցիչ տեղեկութիւններ հրապարակեց: Թրքական օրաթերթերը երէկ դարձեալ լայնօրէն անդրադարձան Յատուկ գործողութիւններու բաժինի նախկին ղեկավար Իպրահիմ Շահինի կողմէ պատրաստուած մահափորձերուն ցանկին:

Մահափորձի համար ճշդուած կամ որոշուած մարդասպաններուն պիտի յանձնուէին քանի մը անուններ արձանագրուած բջիջային հեռաձայններու վրայ: Կարգախօսը պիտի ըլլար «Փոթորկոտ օրեր»: Անմիջապէս, որ իրենց բջիջային հեռաձայնէն «Փոթորկոտ օրեր»ու պատգամը ստանային, ոճրագործները իրենց մահափորձը պիտի գործադրէին իրենց թիրախին դէմ: Բոլոր մահափորձերը նոյն ժամուն պիտի կատարուէին զանազան նահանգներու մէջ, ոճիրներէն ետք մարդասպանները պիտի պահէին իրենց գործածած զէնքը, իրենք ալ պիտի պահուըտէին եւ պիտի սպասէին, որ երկրորդ կանչ մը գայ իրենց բջիջային հեռաձայնին, անկէ ետք մէջտեղ պիտի ելլէին:

Թրքական մամուլը կը հաղորդէ, որ մահափորձի համար իբրեւ թիրախ ընտրուած անձերու ցանկը կը գլխաւորէր Պոլսոյ հայոց Մեսրոպ պատրիարքին անունը: Յայտնուեցաւ, որ պատրիարքին համար ճշդուած ոճրագործները «Կուկըլ»ի կայքէջէն ապահոված էին պատրիարքին զանազան լուսանկարները եւ ծրագրած էին նաեւ «Լավ» կոչուած հրացաններով կրակ բանալ պատրիարքին ինքնաշարժին վրայ, ապա խաչածեւեալ կրակել իրենց թիրախին դէմ: Ոճրագործները լաւ մը ուսումնասիրած էին պատրիարքին շրջապատը եւ պատրաստած էին բոլոր մանրամասնութիւնները:

Բացայայտուեցաւ, որ էրկենեքոն կազմակերպութիւնը նաեւ ծրագրած էր նոյն թուականին եւ նոյն ժամուն սպաննել նաեւ Սվազի մէջ հայ համայնքի ղեկավար նկատուած ոսկերիչ Միհաս Կիւլերը: Վերջինս պիտի սպաննուէր իր տունէն դուրս գալու ընթացքին:

Իպրահիմ Շահինի կողմէ պատրաստուած մահափորձի խմբակները ռումբով բեռցուած կառքերնին համար ճշդուած ոճրագործները «Կուկըլ»ի կայքէջէն ապահոված էին պատրիարքին զանազան լուսանկարները եւ ծրագրած էին նաեւ «Լավ» կոչուած հրացաններով կրակ բանալ պատրիարքին ինքնաշարժին վրայ, ապա խաչածեւեալ կրակել իրենց թիրախին դէմ: Ոճրագործները լաւ մը ուսումնասիրած էին պատրիարքին շրջապատը եւ պատրաստած էին բոլոր մանրամասնութիւնները:

Բացայայտուեցաւ, որ էրկենեքոն կազմակերպութիւնը նաեւ ծրագրած էր նոյն թուականին եւ նոյն ժամուն սպաննել նաեւ Սվազի մէջ հայ համայնքի ղեկավար նկատուած ոսկերիչ Միհաս Կիւլերը: Վերջինս պիտի սպաննուէր իր տունէն դուրս գալու ընթացքին:

Իպրահիմ Շահինի կողմէ պատրաստուած մահափորձի խմբակները ռումբով բեռցուած կառքով պիտի սպաննէին նաեւ Պեքթաշի–Ալեւի համադաշնակցութեան նախագահ Ալի Պալըքըսը: Բաւական մանրամասն ճշդուած էին մահափորձի տուեալները, նշանակուած էին այն կէտերը, ուր զանազան հաստատութիւններու ապահովութեան **քամերաներ** կային. ամէն միջոց նախատեսուած էր, որպէսզի մահափորձերուն հեղինակները խոյս տային առանց ձերբակալուելու եւ առանց բացայայտուելու:

Կազմակերպութեան թիրախներէն մէկն ալ Անգարայի մէջ «Անդրէաս եւ Օփթիմում» անունով հանրախանութն էր: Իպրահիմ Շահին մահափորձի համար նշանակուած կազմակերպիչներուն հարցուցած էր, թէ անոնք պատրա՞ստ են վեց ամիս մէջտեղէն կորսուելու, անոնք ալ պատասխանած էին.«Պատրաստ ենք, հրամանատարս»:

Երէկ հաղորդուեցաւ նաեւ, որ բացայայտուած զէնքերը զինուորական միութիւններէ դուրս բերուած են: Շատեր նախանցեալ օր կը հարցնէին, թէ բանակը ինչպէ՞ս արտօնած էր, որ զէնքերը անհետանան ու գործածուին ուրիշ նպատակներով:

Երէկ հաղորդուած լուրերուն մէջ ըսուած էր, որ Իպրահիմ Շահին երկու ամիսէ ի վեր քայլ առ քայլ կը հետապնդուէր ապահովութեան պաշտօնեաներուն կողմէ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Դիւանագիտական աղբիւրներ երէկ յայտնեցին, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ալի Պապաճան իր իսրայէլացի պաշտօնակիցին յայտնած է, թէ ան Թուրքիա կրնայ այցելել, եթէ հանդիպումի օրակարգին վրայ զինադադարի պայմանները ըլլան: Լիվնի պատրաստակամութիւն յայտնած էր Անգարայի մէջ հանդիպում ունենալու իր թուրք պաշտօնակիցին հետ:

Աղբիւրները յայտնեցին, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը ըսած է.«Մեր դռները լայնօրէն բաց են, եթէ կ'ուզէք գալ: Սակայն եթէ Թուրքիա այցելէք, զինադադարի պայմաններուն մասին պիտի խօսինք: Թուրքիա մի գաք ցոյց տալու համար, թէ մեզի հետ լաւ յարաբերութիւններ ունիք: Եկէք, եթէ կ'ուզէք զինադադարի պայմաններուն մասին խօսիլ»:

Աղբիւրները «Անատոլու» լրատու գործակալութեան յայտնած են, որ Համասի եւ Եգիպտոսի միջեւ հաղորդակցութիւնը խզուած է աւելցնելով, որ Գահիրէ ընդունած է զինադադարի համաձայնութեան մը հասնելու օժանդակելու Թուրքիոյ առաջարկը:

Միւս կողմէ, Քոսովօ իր այցելութեան ընթացքին Ալի Պապաճան դարձեալ կրկնեց Կազայի մէջ իսրայէլեան ուժերու եւ Համասի զինեալներուն միջեւ անմիջապէս զինադադար հաստատելու իր կոչը:

Ան Փրիշթինայի մէջ լրագրողներուն ըսաւ, թէ «կարեւոր է, որ Կազայի մէջ անմիջապէս զինադադար հաստատուի: ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդը անմիջապէս զինադադար հաստատելու կոչ ուղղեց, սակայն դժբախտաբար, հակառակ միջազգային ընտանիքի կամքին, թշնամական արարքները կը շարունակուին»:

Պապաճան Կազայի կացութիւնը «շատ վատ» որակեց աւելցնելով, որ թուրք պաշտօնատարներ շրջանին մէջ կը գտնուին եւ մեծ ջանք կը թափեն կողմերուն միջեւ զինադադար մը հաստատելու համար:

«Թուրք դիւանագէտներ մագոգային դիւանագիտութեան առնչուած են Կազայի եւ Եգիպտոսի միջեւ, վերջինս զինադադարի բանակցութեանց գլխաւոր պատասխանատուն է», ըսաւ ան: Պապաճան աւելցուց, որ արիւնահեղութիւնը դադրեցնելու հիմնական հարցը «քաղաքական կամքն» է:

ՀՐՏՈՂԱՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԴԷՄ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

«Սթարպաքս»ի եւ **«Մաքտոնալտ»**ի արտադրութիւններ, **«Մարլպորօ»**, **«Չեսթըրֆիլտ»**, **«Տանհիլ»**, **«Լարք»**, **«Փոլմոլ»**, **«Ֆիլիփ Մորիս»** ծխախոտները եւ **«Սիկնալ»** մակնիշի ակռայի մածուկները:

Միութեան պատուոյ նախագահ Պիւլենթ Տենիզ յայտնեց, որ «հարկ է մեր ունեցած ուժը օգտագործենք **պոյքոթ**ի ենթարկելու համար ամերիկեան, բրիտանական, եւ իսրայէլեան արտադրութիւնները, որովհետեւ չենք կրնար այսպիսի կեղտոտ պատերազմ մը եւ պաղեստինցի ժողովուրդին վայրագ բնաջնջումը ֆինանսաւորել»:

Թրքական կազմակերպութեանց եւ քաղաքացիական միութեանց Կազայի մէջ ժողովուրդին զօրակցութեան արտայայտութեանց ծիրին մէջ մարդկային իրաւանց կազմակերպութիւններ թրքական քաղաքներէն դէպի սուրիական սահման ինքնաշարժներու շարասիւն մը յառաջացուցին:

«Թեքուանտօ» մարզածեւի թրքական ֆետերասիոնը պաղեստինցի ժողովուրդին դրամական նուիրատուութիւն կատարեց, իսկ **«Քիմսէ Եո՞ք Մու»** եւ **«Ուաքֆ Սաֆա»** բարեսիրական կազմակերպութիւնները Պոլսոյ անձնական դպրոցներուն մէջ Թուրքիոյ կրթութեան նախարարութեան զօրակցութեամբ պաղեստինցի աշակերտներուն ի նպաստ դրամահաւաք կատարեցին:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

«ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍՏԸ ՊԷՏՔ Է . . . »

Շարունակուած 3րդ էջէն

Ապա Մովսէս Հերկելեան աշխարհագրական կարգով անդրադարձաւ Սփիւռքի կերպարուեստի տիտաններուն, որոնք ոչ միայն ստեղծած են հայկականը, այլեւ նպաստած ճշդորոշ երկիրներու մէջ արուեստի բազմաթիւ ճիւղերու ստեղծման եւ զարգացման:

Այս առնչութեամբ ան խօսեցաւ Ժան Գազանճեանի, Մանասէի, Ոսկան էֆենտիի, Փանոս Թերլեմեզեանի (յեղափոխական գործիչ), Աբրահամ Գուրգէնեանի, Կիւլպենկի, Գառզուի, Հայկ Բադիկեանի, Արշիլ Կորքիի, Ռուբէն Նաքեանի եւ ուրիշներու մասին:

Հերկելեան ըսաւ, թէ կարգ մը հայ արուեստագէտներ ստեղծեցին կերպարուեստի դպրոցներ, մինչ ուրիշներուն մեծ համբաւն ու վաստակը պատճառ դարձան, որ օտարներ փորձեն փոխել հայերուն ինքնութիւնը:

Իր խօսքի աւարտին օրուան զեկուցաբերը հաստատեց, թէ սփիւռքահայ կերպարուեստը ունի մեծ հարստութիւն, որ պէտք է արժանանայ համապատասխան քննարկումներու եւ գնահատականի:

Զեկուցումէն ետք Մովսէս Հերկելեան պատասխանելով սփիւռքահայ կերպարուեստի գործիչներու քաղաքական դերին եւ ի մասնաւորի Հայոց ցեղասպանութեան նուիրուած գործերու հաւաքագրման աշխատանքներուն մասին տրուած հարցումին, ըսաւ, թէ Հայաստանի Ցեղասպանութեան թանգարանը պատկերագիրք մը պատրաստելու մեծ ծրագիր մը ունի, որ ընթացքի մէջ է, եւ որուն աշխատանքը կը կատարէ Շահէն Խաչատուրեան:

Հերկելեան շեշտեց, թէ սփիւռքահայ կերպարուեստը պէտք է իր մասնակցութիւնը բերէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին աւելցնելով, որ կերպարուեստը լեզու չունեցող միջոց մըն է, եւ այս ծիրին մէջ քաղաքական պատգամներ հասցնելու համար հարկ է զարկ տալ նմանօրինակ նախաձեռնութիւններու:

Զեկուցաբերը հարցումներու ընդմէջէն նաեւ խօսեցաւ կերպարուեստի թանգարաններուն մասին, ինչպէս նաեւ Հայաստան - Սփիւռք կապերու ամրացման եւ օտարներուն արժէքները ծանօթացնելու կարեւորութեան շուրջ:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

Իրան համապատասխան կերպով պիտի հակազդէ Միացեալ Նահանգներու կողմէ Իրանի նկատմամբ դրսեւորուած կեցուածքի որեւէ փոփոխութեան:

«Տիար»ի ճամբով» բաժինին մէջ կը կարդանք. «Իսրայէլեան բնակեցման վայրերուն մէջ բնակարանի մը վրայ ինկած ռումբ մը աշխարհը ոտքի հանեց, մինչ միջազգային ընտանիքը լուռ կը մնայ ի տես Կազայի մէջ Իսրայէլի գործած սպանդներուն: Ինչպիսի՞ արդարութիւն է այս, որ չի կրնար տարբերութիւն դնել բնակարանի մը կրած վնասին եւ մանուկներու սպանութեան միջեւ միջազգայնօրէն արգիլուած պայթուցիկ նիւթերով:

«Ինչպիսի՞ արդարութիւն է այս, որ կ'արտօնէ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշին Իրաքի դէմ պատերազմ յայտարարելու Իրաքի մէջ կործանարար զէնքերու գոյութեան պատճառաբանութեամբ, իսկ աւելի ուշ Հիւլէական ուժանիւթի միջազգային գործակալութիւնը յայտարարեց, որ Իրաքի մէջ նման զէնքեր գոյութիւն չունին: Մինչ այդ, 900 հազար անձ սպաննուած է, 7 միլիոն ուրիշներ արտագաղթած են երկրէն եւ, 6 միլիոն անձեր զրկուած են իրենց բնակարաններէն: Իսկ նախագահ Պուշ հրաժեշտի իր խօսքին մէջ կու գայ խոստովանելու, որ Իրաքի դէմ պատերազմ յայտարարելու իմաստով ինք սխալած է եւ ներում կը հայցէ «ներողութիւն» բառով:

«Ինչպիսի՞ արդարութիւն կը տիրէ այս աշխարհին մէջ, երբ մարդոց սպանութիւնը եւ անոնց իրաւունքներուն ոտնահարումը կ'աւարտի «ներողութիւն» բառով»:

JOB OPPORTUNITIES

"A Business and Touristic" complex In Armenia has the following vacancies:

1.- General Manager & 2.- Deputy General Manager

Duties & Responsibilities: *Daily Operations Management, Staff Management, Business Development and other managerial issues.*

Competencies: *Leadership, Strategic Thinking, Team player. Armenian & English are required. Excellent command of Microsoft Office.*

Minimum requirements: *A University degree in business and/or relevant specialization, at least 2 years experience in Managerial issues.*

For addition information do not hesitate to contact us on Tel. + 961 1 257676.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԵՌԱԳՈՅՆՖՈՆՏ

Հովանաւորութեամբ՝
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԲԱՐԵՁԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ Է՝ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ Է»
ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԾԻՐԻՆ ՄԷՋ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՆՈՐԱՍՏԵՂԾ «ԵՌԱԳՈՅՆ ՖՈՆՏ»Ի ՍՏԵՂԾՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 16 Յունուար 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, Համազգայինի «Լ. Շանթ» մշակութային կեդրոնի «Գ. եւ Հ. Արմէնեան» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

HIFOOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
Վառեակով նուշ
+ աղցան
+ անուշեղէն
սակ՝ 10,000 լ.ո.

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh. Tel.: 01-870016

